

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**Ο ΕΝΤΥΠΟΣ ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ:
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ**

ΜΑΡΙΝΑ ΡΙΖΟΓΙΑΝΝΗ
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΕΑΠ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΕΓΛΗΣ
Καθηγητής του Τμήματος Δημοσιογραφίας
και ΜΜΕ του ΑΠΘ και ΣΕΠ του ΕΑΠ

ΠΑΤΡΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

0.1 Πρόλογος

Στην εποχή του διαδικτύου, ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες προσαρμογής. Η παρούσα εργασία εξετάζει την επίδραση των ψηφιακών μέσων στην παραδοσιακή δημοσιογραφία, εστιάζοντας στην εγκυρότητα της πληροφορίας, την ερευνητική δημοσιογραφία και τη σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα. Μέσω ανάλυσης βιβλιογραφίας και συνεντεύξεων με δημοσιογράφους, διερευνώνται η βιωσιμότητα του έντυπου Τύπου και οι στρατηγικές ανανέωσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάγκη διασταύρωσης των πληροφοριών, στην προσαρμογή στις νέες αναγνωστικές τάσεις και στη συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς, με στόχο τη διατήρηση της ποιότητας και της ανεξαρτησίας της ενημέρωσης.

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή/της φοιτήτριας Μαρίνας Ριζογιάννη που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης η συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της συγγραφέας/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του/της συγγραφέας/δημιουργού. Η συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών της δικαιωμάτων

0.2 Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα την εργασία μου Καθηγητή του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του ΑΠΘ και ΣΕΠ του ΕΑΠ λ. *Ανδρέα Βέγλη* για την πρόθυμη ενημέρωση, βοήθεια και υποστήριξη που μου παρείχε κατά το διάστημα συγγραφής της παρούσας εργασίας.

0.3 Περίληψη

Η παρούσα εργασία εξετάζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος τύπος στην εποχή του διαδικτύου και τις προοπτικές που διαμορφώνονται. Η έρευνα χρησιμοποιεί ανάλυση περιεχομένου άρθρων και βιβλιογραφίας, καθώς και συνεντεύξεις με δημοσιογράφους από τον έντυπο και τον ψηφιακό Τύπο, για να διερευνήσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος σχετικά με την εγκυρότητα της πληροφορίας, τον ρόλο της δημοσιογραφικής έρευνας και τη σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα. Ο συνδυασμός μεθόδων ενισχύει την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων και βοηθά στην κατανόηση της βιωσιμότητας του έντυπου Τύπου.

Η ανάλυση των συμπερασμάτων από τη βιβλιογραφία και τις συνεντεύξεις αποκαλύπτει σημαντικές ομοιότητες και διαφορές όσον αφορά τις προκλήσεις και τις στρατηγικές που σχετίζονται με τον έντυπο Τύπο στην ψηφιακή εποχή. Οι κύριες προκλήσεις που εντοπίζονται αφορούν την ταχύτητα της ενημέρωσης, την αξιοπιστία των ειδήσεων, την επίδραση των οικονομικών πιέσεων και των κοινωνικών μέσων, καθώς και τη διατήρηση της ανεξαρτησίας και της ποιότητας της δημοσιογραφίας.

Και η βιβλιογραφία και οι συνεντεύξεις αναγνωρίζουν τη σημασία της επαλήθευσης των πληροφοριών και της διασταύρωσης των πηγών, αν και οι συνθήκες της ταχύτητας και οι περιορισμένοι πόροι καθιστούν αυτές τις διαδικασίες δύσκολες στην πράξη. Επιπλέον, η υποχώρηση της ερευνητικής δημοσιογραφίας και η αυξανόμενη εξάρτηση από ψηφιακά μέσα και δεδομένα αναδεικνύονται ως κοινές ανησυχίες, με την ανάγκη για «αργή δημοσιογραφία» και τη διατήρηση παραδοσιακών αξιών να αποτελεί προτεραιότητα για τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις. Η αναγνώριση της σημασίας της συνεργασίας με ακαδημαϊκά ιδρύματα για την ενίσχυση της αξιοπιστίας της ενημέρωσης είναι επίσης κοινό σημείο, αν και η πραγματική επιρροή αυτής της συνεργασίας παραμένει ασαφής.

Από την πλευρά της βιωσιμότητας του έντυπου Τύπου, η βιβλιογραφία και οι συνεντεύξεις συμφωνούν ότι η εξειδίκευση και η ποιότητα της πληροφόρησης είναι κρίσιμες για την επιτυχία του, αλλά πρέπει να συνοδεύονται από στρατηγικές που ενισχύουν την αναγνωσιμότητα και την προσαρμοστικότητα στις νέες ανάγκες των αναγνωστών, ιδιαίτερα των νεότερων γενιών. Συνολικά, ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες για ανανέωση, με τη διατήρηση της ποιότητας και της αξιοπιστίας της δημοσιογραφίας να παραμένει θεμελιώδης στόχος.

Λέξεις Κλειδιά: έντυπος Τύπος, ψηφιακή εποχή, προκλήσεις, εγκυρότητα, δημοσιογραφική έρευνα, κοινωνικά δίκτυα.

0.4 Abstract

This paper examines the challenges facing the print press in the internet age and the perspectives that are being shaped. The research uses content analysis of articles and bibliography, as well as interviews with journalists from the print and digital press, to explore the challenges facing the print press regarding the validity of information, the role of journalistic research and the comparison with social networks. The combination of methods enhances the reliability of the results and helps to understand the sustainability of the print press.

The analysis of the conclusions from the bibliography and interviews reveals significant similarities and differences in terms of the challenges and strategies related to the print press in the digital age. The main challenges identified concern the speed of information, the credibility of news, the impact of economic pressures and social media, as well as maintaining the independence and quality of journalism.

Both the literature and the interviews acknowledge the importance of verifying information and cross-referencing sources, although the conditions of speed and limited resources make these processes difficult in practice. Furthermore, the decline of investigative journalism and the increasing reliance on digital media and data emerge as common concerns, with the need for “slow journalism” and the preservation of traditional values being a priority for the interview participants.

Recognition of the importance of collaboration with academic institutions in enhancing the credibility of information is also a common point, although the actual impact of this collaboration remains unclear.

From the perspective of the sustainability of the print press, the literature and the interviews agree that specialization and quality of information are critical for its success, but must be accompanied by strategies that enhance readability and adaptability to the new needs of readers, especially the younger generations.

Overall, the print press in the digital age faces serious challenges, but also opportunities for renewal, with maintaining the quality and credibility of journalism remaining a fundamental objective.

Keywords: print press, digital age, challenges, validity, journalistic research, social networks.

Marina Rizogianni, postgraduate student, EAP

0.5 Περιεχόμενα

0.1 Πρόλογος.....	2
0.2 Ευχαριστίες.....	3
0.3 Περίληψη.....	4
0.4 Abstract	5
0.5 Περιεχόμενα	6
1. Εισαγωγή	7
1.1 Παρουσίαση του Θέματος.....	7
1.2 Σκοπός και Στόχοι της Εργασίας	18
1.3 Ερευνητικά Ερωτήματα	19
2. Θεωρητικό Πλαίσιο.....	24
2.1 Η Εξέλιξη του Έντυπου Τύπου και η Ψηφιακή Μετάβαση.....	24
2.2 Εγκυρότητα και Αξιοπιστία στην Εποχή της Πληροφορίας	30
2.3 Σύγκριση Έντυπου Τύπου και Κοινωνικών Δικτύων	49
3. Μεθοδολογία.....	56
3.1 Είδος Έρευνας.....	56
3.2 Δείγμα.....	60
3.3 Εργαλεία Συλλογής Δεδομένων.....	61
3.4 Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων	65
4. Ανάλυση και Αποτελέσματα.....	67
4.1. Ερώτημα 1: Προκλήσεις εγκυρότητας.....	67
4.2 Ερώτημα 2: Ποιότητα Δημοσιογραφικής Έρευνας.....	69
4.3 Ερώτημα 3: Αντίληψη Αναγνωστών.....	72
5. Συμπεράσματα και προτάσεις	74
5.1.Συμπεράσματα	74
5.2. Προτάσεις	78
5.3. Περιορισμοί της Έρευνας.....	79
5.4 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	80
5.5 Επίλογος.....	81
6. Βιβλιογραφικές αναφορές	82
7. Παραρτήματα.....	93
7.1.Το ερωτηματολόγιο της συνέντευξης	93
7.2.Το κείμενο των απαντήσεων των συνεντεύξεων -Ποσοτική ανάλυση απαντήσεων.....	95
7.3 Ποσοτική ανάλυση απαντήσεων.....	135
7.4. Πίνακες δεδομένων	143

1. Εισαγωγή

1.1 Παρουσίαση του Θέματος

Το θέμα της εργασίας είναι: “Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις”. Ο έντυπος Τύπος αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ενημέρωσης και της δημόσιας σφαίρας για αιώνες. Ωστόσο, η έλευση του διαδικτύου έχει επηρεάσει δραστικά τον τρόπο λειτουργίας, διανομής και κατανάλωσης της ειδησεογραφίας. Η μετάβαση από το έντυπο στο ψηφιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές που προκάλεσαν κρίση στο παραδοσιακό επιχειρηματικό μοντέλο του Τύπου, παράλληλα με την ανάδειξη νέων μορφών δημοσιογραφίας.

Ιστορική Αναδρομή

Η ανακάλυψη της τυπογραφίας από τον Ιωάννη Γουτεμβέργιο το 1440 δεν αποτέλεσε μόνο τεχνολογική καινοτομία, αλλά και πολιτιστική επανάσταση. Η μαζική παραγωγή βιβλίων, εφημερίδων και άλλων έντυπων υλικών οδήγησε στη διάδοση της γνώσης και την ενίσχυση της παιδείας. Η τυπογραφία έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην Αναγέννηση, στην Αναμόρφωση και στη διαμόρφωση των εθνικών κρατών, καθώς οι ιδέες μπορούσαν να εξαπλωθούν γρήγορα (Eisenstein, 1979). Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η *95 Θέσεις* του Μαρτίνου Λούθηρου (1517), που χάρη στην τυπογραφία διαδόθηκαν ευρέως, ενισχύοντας την Προτεσταντική Μεταρρύθμιση.

Οι πρώτες εφημερίδες, όπως η *Relation* του Johann Carolus το 1605, θεωρούνται οι πρόδρομοι της σύγχρονης δημοσιογραφίας. Ήταν έντυπα περιοδικής κυκλοφορίας που παρείχαν πληροφορίες για το εμπόριο, την πολιτική και τον πολιτισμό. Κατά τη διάρκεια του 17ου αιώνα, η εφημερίδα εξελίχθηκε σε σημαντικό μέσο επικοινωνίας, με τα κράτη να ρυθμίζουν τη δημοσίευση περιεχομένου μέσω λογοκρισίας και αδειοδότησης. Σημαντικό ρόλο στην εξάπλωση των εφημερίδων διαδραμάτισαν πόλεις όπως το Άμστερνταμ, το Λονδίνο και το Παρίσι, που ήταν εμπορικά και πολιτιστικά κέντρα.

Η Βιομηχανική Επανάσταση έφερε αλλαγές τόσο στην παραγωγή όσο και στη διανομή του έντυπου Τύπου: Η χρήση ατμοκίνητων τυπογραφικών μηχανών (1814) αύξησε την παραγωγικότητα και μείωσε το κόστος παραγωγής. Οι σιδηροδρομικές γραμμές και η βελτίωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών διευκόλυναν τη διανομή εφημερίδων. Οι εφημερίδες

της εποχής υιοθέτησαν νέα χαρακτηριστικά, όπως οι στήλες γνώμης και οι ειδησεογραφικές αναλύσεις. Εφημερίδες όπως οι *The Times* (1785) και οι *Le Figaro* (1826) καθιερώθηκαν ως μέσα ενημέρωσης που επηρέαζαν την κοινή γνώμη και τη διαμόρφωση πολιτικής.

Ο έντυπος Τύπος αποτέλεσε βασικό εργαλείο α) για την *ενίσχυση της Δημοκρατίας*: Οι εφημερίδες παρείχαν πλατφόρμες για τη δημόσια συζήτηση και έλεγχο της εξουσίας. Ορισμένοι μάλιστα αναφέρονται στον Τύπο ως «τέταρτη εξουσία»

(Schudson, 1995) β) για την *προώθηση της Κοινωνικής Αλλαγής*: Μέσω της ενημέρωσης για κοινωνικά ζητήματα, ο Τύπος ενίσχυσε την ευαισθητοποίηση του κοινού, όπως στον αγώνα κατά της δουλείας στις ΗΠΑ (19ος αιώνας).

Ο 19ος αιώνας χαρακτηρίζεται από την εμφάνιση της μαζικής δημοσιογραφίας. Οι εφημερίδες άρχισαν να κυκλοφορούν ευρέως, χάρη στις τεχνολογικές εξελίξεις και την αύξηση του αλφαριθμητισμού. Η *Penny Press* στην Αμερική (1830) είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση φθηνών εφημερίδων που απευθύνονταν στη μαζική αγορά (Kaplan, 2002). Στην Ευρώπη, η καθιέρωση των εφημερίδων ως βασικού μέσου ενημέρωσης συνοδεύτηκε από τον ανταγωνισμό για ειδήσεις και τη σταδιακή επαγγελματικοποίηση της δημοσιογραφίας. Ο έντυπος Τύπος αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα στη διαμόρφωση της κοινωνίας και της δημόσιας σφαίρας. Ωστόσο, οι μεταγενέστερες τεχνολογικές εξελίξεις, όπως το διαδίκτυο, προκάλεσαν σημαντικές αλλαγές που επαναπροσδιόρισαν τον ρόλο του.

Ο Χρυσός Αιώνας του Τύπου. Η Βιομηχανική Επανάσταση έφερε θεμελιώδεις αλλαγές στην παραγωγή και διανομή του έντυπου Τύπου: Τεχνολογικές Καινοτομίες: Η εισαγωγή των ατμοκίνητων τυπογραφικών μηχανών και η χρήση χαμηλού κόστους χαρτιού από ξύλο μείωσαν το κόστος παραγωγής και αύξησαν την ταχύτητα εκτύπωσης (Briggs & Burke, 2009). Βελτίωση Υποδομών: Οι σιδηρόδρομοι και οι ταχυδρομικές υπηρεσίες διευκόλυναν τη διανομή εφημερίδων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αυτές οι εξελίξεις έθεσαν τα θεμέλια για την ανάδειξη της εφημερίδας ως μέσου μαζικής ενημέρωσης. Η αύξηση του αλφαριθμητισμού κατά τον 19ο αιώνα, ιδιαίτερα στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική, ενίσχυσε τη ζήτηση για έντυπα ενημερωτικά μέσα (Kaplan, 2002).

Ο Χρυσός Αιώνας χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη του ερευνητικού ρεπορτάζ, το οποίο είχε ως στόχο την αποκάλυψη σκανδάλων και τη διαφάνεια στη δημόσια ζωή. Ένα εμβληματικό παράδειγμα είναι η δουλειά των *muckrakers* στις Ηνωμένες Πολιτείες, δημοσιογράφων όπως ο Upton Sinclair και η Ida Tarbell, που ανέδειξαν θέματα όπως η

διαφθορά, οι κακές συνθήκες εργασίας και τα μονοπώλια (Tichi, 1998). Το ερευνητικό ρεπορτάζ έδωσε στις εφημερίδες κύρος και καθιέρωσε τη δημοσιογραφία ως επάγγελμα με κοινωνική ευθύνη.

Κατά τον 19ο και 20ό αιώνα, εφημερίδες όπως οι *The Times* (Λονδίνο) και οι *New York Times* καθιερώθηκαν ως ηγέτες στον χώρο της ειδησεογραφίας. Οι *The Times* χαρακτηρίστηκαν από την υψηλή ποιότητα της ανάλυσης και της πολιτικής ειδησεογραφίας, επηρεάζοντας τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης στη Βρετανία και πέρα από αυτή (Conboy, 2010). Οι *New York Times* εισήγαγαν την αρχή του αντικειμενικού ρεπορτάζ και τον διαχωρισμό μεταξύ είδησης και άποψης, εδραιώνοντας την έννοια της αξιόπιστης ενημέρωσης (Schudson, 1995).

Ο εμπορικός ανταγωνισμός ανάμεσα στις εφημερίδες οδήγησε: Στη μείωση των τιμών μέσω της εκτύπωσης μαζικής κλίμακας. Στην αύξηση του όγκου της ειδησεογραφίας και στη διαφοροποίηση των θεμάτων (πολιτική, πολιτισμός, αθλητισμός). Στη χρήση τίτλων που προσέλκυαν την προσοχή, μια πρακτική που εξελίχθηκε στην εποχή του "κίτρινου Τύπου".

Ο εκδοτικός ανταγωνισμός ανέδειξε τη δύναμη του Τύπου να διαμορφώνει απόψεις και να επηρεάζει πολιτικές αποφάσεις. Ο έντυπος Τύπος κατά τον Χρυσό Αιώνα λειτούργησε ως ο βασικός φορέας ενημέρωσης και κοινωνικής αλλαγής: Ενίσχυσε τη δημοκρατία, παρέχοντας στους πολίτες την πληροφορία που χρειαζόταν για τη λήψη αποφάσεων. Έδωσε φωνή σε κοινωνικά κινήματα και περιθωριοποιημένες ομάδες, όπως το γυναικείο κίνημα και τα εργατικά σωματεία.

Παρά τη λαμπρή πορεία του, ο έντυπος Τύπος αντιμετώπισε προκλήσεις: Λογοκρισία από αυταρχικά καθεστώτα και περιορισμούς στην ελευθερία του Τύπου. Την εμφάνιση του ραδιοφώνου και αργότερα της τηλεόρασης, που άλλαξαν

τον τρόπο κατανάλωσης ειδήσεων.

Ο Χρυσός Αιώνας αποτελεί σημείο αναφοράς για την κατανόηση της εξέλιξης του Τύπου και της επιρροής του στη δημόσια ζωή. Ωστόσο, οι ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές του 21ου αιώνα άλλαξαν ριζικά το τοπίο, οδηγώντας στην ψηφιακή εποχή.

Η Κρίση του Έντυπου Τύπου. Η κρίση του έντυπου Τύπου προέκυψε ως αποτέλεσμα δομικών

και τεχνολογικών αλλαγών, κυρίως λόγω της μετάβασης στο ψηφιακό περιβάλλον.

Παρακάτω αναλύονται οι βασικοί παράγοντες που οδήγησαν σε αυτή την κρίση, με έμφαση στις οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Η έλευση του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης επηρέασε μερικώς τον έντυπο Τύπο τον 20ό αιώνα, αλλά το διαδίκτυο έφερε μια ριζική αλλαγή. Σύμφωνα με τον Pavlik (2001), το διαδίκτυο εισήγαγε έναν νέο τρόπο διάδοσης ειδήσεων, με βασικά χαρακτηριστικά: *Δωρεάν Περιεχόμενο*: Η δωρεάν πρόσβαση σε ειδήσεις μέσω ιστοσελίδων και κοινωνικών δικτύων μείωσε τη ζήτηση για έντυπα. *Ταχύτητα Δημοσίευσης*: Οι ειδήσεις σε πραγματικό χρόνο και οι συνεχείς ενημερώσεις μείωσαν τη σχετική αξία των ημερήσιων εκδόσεων.

Ο έντυπος Τύπος βασίστηκε για δεκαετίες στα έσοδα από πωλήσεις και διαφημίσεις. Η εμφάνιση ψηφιακών διαφημίσεων και η μετατόπιση των διαφημιστών σε διαδικτυακές πλατφόρμες όπως η Google και το Facebook επέφεραν δραστική μείωση των παραδοσιακών εσόδων: *Μείωση Διαφημιστικών Εσόδων*: Οι διαφημιστές προτιμούν τις πλατφόρμες με πιο ακριβή στόχευση και ανάλυση δεδομένων (Nielsen, 2012). *Αλλαγή Επιχειρηματικών Μοντέλων*: Οι εφημερίδες αναγκάστηκαν να στραφούν σε μοντέλα όπως οι συνδρομές ή οι χορηγούμενες ειδήσεις (Pickard, 2020).

Οι καταναλωτές ειδήσεων προτιμούν πλέον τις ευέλικτες μορφές ενημέρωσης που παρέχονται από ψηφιακές πλατφόρμες. Η άνοδος των smartphones και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει δημιουργήσει μια κουλτούρα «διαμοιραζόμενης προσοχής» (shared attention culture): *Προσωπική Ενημέρωση*: Οι ειδήσεις προσαρμόζονται στις προτιμήσεις του αναγνώστη μέσω αλγορίθμων. *Συντομία Περιεχομένου*: Οι αναγνώστες προτιμούν σύντομες και ευκολοχώνευτες μορφές ειδήσεων (Newman et al., 2022).

Η έντυπη μορφή των εφημερίδων υστερεί σε σχέση με τις δυνατότητες των ψηφιακών εκδόσεων: *Διαδραστικότητα*: Τα πολυμεσικά στοιχεία και οι δυνατότητες άμεσης αλληλεπίδρασης προσδίδουν προστιθέμενη αξία στις ψηφιακές πλατφόρμες. *Διαμοιρασμός Περιεχομένου*: Το διαδίκτυο επιτρέπει την άμεση διάδοση ειδήσεων και τη συμμετοχή του κοινού μέσω σχολίων και κοινοποιήσεων (Hermida, 2010).

Παρά την κρίση, ο έντυπος Τύπος προσπαθεί να προσαρμοστεί με συγκεκριμένες πρακτικές: *Υβριδικά Μοντέλα*: Συνδυασμός έντυπων και ψηφιακών μορφών για την προσέγγιση

διαφορετικών δημογραφικών ομάδων (Briggs & Burke, 2009). *Επένδυση στη Δημοσιογραφική Ποιότητα*: Ειδήσεις μεγάλης έρευνας και ανάλυσης που δεν καλύπτονται από τα νέα μέσα παραμένουν σημαντικό πλεονέκτημα (Fenton, 2010). *Εξατομικευμένο Περιεχόμενο*: Η χρήση δεδομένων για την προσαρμογή ειδήσεων στις προτιμήσεις του αναγνώστη.

Η Επίδραση του Διαδικτύου. Οι ψηφιακές πλατφόρμες, όπως το Google News, το Facebook και το Twitter, έχουν αναδειχθεί σε κύριες πηγές ενημέρωσης με κύρια χαρακτηριστικά: *Πολυδιάστατη Πρόσβαση*: Το κοινό έχει τη δυνατότητα να ενημερώνεται μέσα από συνδυασμό ειδησεογραφικών ιστοσελίδων, κοινωνικών δικτύων και εφαρμογών για κινητά (Newman et al., 2023). *Αλγοριθμική Ενημέρωση*: Οι αλγόριθμοι των πλατφορμών προσαρμόζουν το περιεχόμενο στις προτιμήσεις των χρηστών, με βάση τη δραστηριότητά τους (Thurman & Schifferes, 2012).

Πολλές παραδοσιακές εφημερίδες, όπως οι *The Guardian* και *Le Monde*, έχουν στραφεί σε υβριδικά μοντέλα που συνδυάζουν έντυπες και διαδικτυακές εκδόσεις: *Διατήρηση της Έντυπης Παρουσίας*: Παρά τη μείωση της κυκλοφορίας, η έντυπη μορφή εξακολουθεί να εξυπηρετεί πιο «παραδοσιακούς» αναγνώστες. *Επένδυση στις Ψηφιακές Εκδόσεις*: Οι διαδικτυακές εκδόσεις προσφέρουν άμεση πρόσβαση, διαδραστικότητα και πολυμεσικό περιεχόμενο (Boczkowski, 2004).

Η κατανάλωση των ειδήσεων έχει μετατοπιστεί από το προγραμματισμένο διάβασμα μιας εφημερίδας στη συνεχή πρόσβαση μέσω ψηφιακών μέσων: *Πολυδιάστατη Ενημέρωση*: Οι αναγνώστες αντλούν πληροφορίες από πολλαπλές πηγές, συχνά συνδυάζοντας τοπικά, εθνικά και διεθνή μέσα. *«On-Demand» Κατανάλωση*: Η πρόσβαση σε ειδήσεις είναι διαθέσιμη 24/7, εξαλείφοντας τους χρονικούς περιορισμούς των έντυπων μέσων (Pavlik, 2001).

Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν καταστεί βασικό εργαλείο διανομής ειδήσεων: *Αυξημένη Εμβέλεια*: Οι πλατφόρμες επιτρέπουν την ταχεία διάδοση ειδήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο (Hermida, 2010). *Δημιουργία Φίλτρων Πληροφορίας*: Οι χρήστες δημιουργούν εξατομικευμένα δίκτυα ενημέρωσης, επιλέγοντας ποιες πηγές να παρακολουθούν (Pariser, 2011).

Η ψηφιακή μετάβαση έχει δημιουργήσει προκλήσεις για τους δημοσιογραφικούς οργανισμούς: *Αξιοπιστία Περιεχομένου*: Η ταχύτητα δημοσίευσης αυξάνει τον κίνδυνο

παραπληροφόρησης. *Ανταγωνισμός για Προσοχή*: Οι δημοσιογραφικοί οργανισμοί ανταγωνίζονται για την προσοχή των χρηστών σε ένα περιβάλλον κορεσμένο από πληροφορίες (Fenton, 2010).

Η Ανάδειξη της Ψηφιακής Δημοσιογραφίας. Η ψηφιακή δημοσιογραφία έχει ανατρέψει το παραδοσιακό μοντέλο ενημέρωσης, προσφέροντας νέες ευκαιρίες και προκλήσεις για τους δημοσιογράφους και τους ειδησεογραφικούς οργανισμούς. Ακολουθεί ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών και προοπτικών της.

Η χρήση πολυμέσων και διαδραστικότητας έχει επαναπροσδιορίσει την εμπειρία του αναγνώστη: *Διαδραστικά Άρθρα*: Ενσωματώνουν γραφήματα, χάρτες και οπτικοακουστικό υλικό για την παρουσίαση σύνθετων θεμάτων με ελκυστικό τρόπο (Steensen & Westlund, 2021). *Πολυμεσικά Ρεπορτάζ*: Περιλαμβάνουν βίντεο, ήχο και εικόνες που ενισχύουν την κατανόηση και τη συναισθηματική σύνδεση με την είδηση. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα *scrollytelling projects* που αξιοποιούν την κύλιση για την αποκάλυψη του περιεχομένου.

Η ψηφιακή δημοσιογραφία επαναπροσδιορίζει τη σχέση με το κοινό, καθιστώντας το πιο ενεργό μέρος της ενημερωτικής διαδικασίας. Η ενσωμάτωση τεχνολογιών όπως η τεχνητή νοημοσύνη (AI) και τα μεγάλα δεδομένα (Big Data) έχει επηρεάσει τη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση ειδήσεων: *Αυτοματοποιημένη Δημοσιογραφία*: Η χρήση αλγορίθμων για τη δημιουργία περιεχομένου, όπως οικονομικές αναφορές ή αθλητικά αποτελέσματα, έχει μειώσει το χρόνο παραγωγής και έχει αυξήσει την ακρίβεια (Carlson, 2015). *Εργαλεία Ανάλυσης Δεδομένων*: Οι δημοσιογράφοι χρησιμοποιούν δεδομένα για να αποκαλύψουν μοτίβα και να προσφέρουν μοναδικές αναλύσεις, όπως στις ερευνητικές ειδήσεις (Gray et al., 2012).

Η τεχνολογία δεν αντικαθιστά τη δημοσιογραφική δεοντολογία, αλλά απαιτεί από τους δημοσιογράφους να είναι εξοικειωμένοι με τα νέα εργαλεία (Μπακουνάκης 2024).

Η μετάβαση από το παραδοσιακό στο ψηφιακό περιβάλλον δεν είναι απλή: *Μοντέλα Εσόδων*: Οι οργανισμοί υιοθετούν νέα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως η συνδρομητική βάση (subscription-based models) ή τα προγράμματα pay-per-article, για να εξισορροπήσουν την απώλεια εσόδων από διαφημίσεις (Pickard, 2020). *Κινητοποίηση Κοινού*: Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πλατφόρμες όπως το Twitter και το Facebook χρησιμοποιούνται για την

προσέγγιση νεότερων κοινών και τη διάδοση περιεχομένου (Hermida, 2010). Η αλλαγή αυτή απαιτεί όχι μόνο τεχνολογική αναβάθμιση αλλά και στρατηγική αναπροσαρμογή.

Παρόλο που η ψηφιακή δημοσιογραφία έχει αναδείξει νέες δυνατότητες, συνοδεύεται από προκλήσεις: *Αξιοπιστία*: Η διάδοση ψευδών ειδήσεων (fake news) υπονομεύει την εμπιστοσύνη στο δημοσιογραφικό επάγγελμα (Allcott & Gentzkow, 2017). *Εργασιακή Ασφάλεια*: Η μετάβαση στο ψηφιακό περιβάλλον έχει οδηγήσει σε μειώσεις προσωπικού και αύξηση του όγκου εργασίας για τους δημοσιογράφους (Deuze & Witschge, 2020). *Εξάρτηση από Πλατφόρμες*: Η εξάρτηση από αλγόριθμους κοινωνικών δικτύων για την προβολή περιεχομένου μπορεί να περιορίσει την ανεξαρτησία των δημοσιογραφικών οργανισμών.

Το μέλλον της ψηφιακής δημοσιογραφίας συνδέεται με: Την περαιτέρω ανάπτυξη διαδραστικών και εξατομικευμένων εμπειριών ενημέρωσης. Την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημοσιογράφων, προγραμματιστών και αναλυτών δεδομένων. Τη δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία της αξιοπιστίας και της ανεξαρτησίας της δημοσιογραφίας.

Βασικές αλλαγές που έχει επιφέρει το διαδίκτυο στον Τύπο

Η άμεση και μαζική διάδοση της πληροφορίας μέσω του διαδικτύου έχει αναδείξει τον ψηφιακό κόσμο ως το κύριο κανάλι επικοινωνίας, με συνέπειες στον παραδοσιακό έντυπο Τύπο και τη δημοσιογραφία. Ο ψηφιακός τύπος έχει επαναστατήσει στη διάδοση ειδήσεων, παρέχοντας συνεχή και άμεση πρόσβαση στην επικαιρότητα για τους αναγνώστες, με τη βοήθεια ειδησεογραφικών ιστοσελίδων, κοινωνικών δικτύων και εφαρμογών.

Η μετάδοση των ειδήσεων σε πραγματικό χρόνο μέσω του διαδικτύου εξασφαλίζει την άμεση ενημέρωση, καταργώντας την ανάγκη για έντυπες εκδόσεις που συνήθως απαιτούσαν περισσότερο χρόνο για τη συγγραφή, την επεξεργασία και την εκτύπωση των πληροφοριών. Όπως αναφέρει ο Castells (2009), το διαδίκτυο δημιουργεί ένα νέο τύπο δημοσιογραφίας, όπου οι πληροφορίες ταξιδεύουν σε πραγματικό χρόνο και έχουν την ικανότητα να διαδοθούν άμεσα σε μεγάλες μάζες κοινού.

Αναφορικά με τις ειδήσεις και την κοινωνική δικτύωση, ο Papacharissi (2010) εξηγεί ότι οι κοινωνικές πλατφόρμες έχουν γίνει κεντρικοί κόμβοι για τη διάδοση των ειδήσεων, δημιουργώντας μια αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ των χρηστών και των μέσων ενημέρωσης. Οι χρήστες δεν είναι μόνο παθητικοί καταναλωτές των ειδήσεων, αλλά

μπορούν να διαμοιράζονται, να σχολιάζουν και να επηρεάζουν τη διάδοση της πληροφορίας, κάνοντάς τους μέρος της διαδικασίας ενημέρωσης.

Επιπλέον, το διαδίκτυο επιτρέπει τη συγκέντρωση και την αξιοποίηση μεγάλου όγκου δεδομένων από διάφορες πηγές, αυξάνοντας την ταχύτητα και την ποσότητα της πληροφορίας που φτάνει στους αναγνώστες. Αυτό επιφέρει μια αλλαγή στη σχέση του κοινού με την πληροφόρηση, με την ανάπτυξη της λεγόμενης «δημοσιογραφίας των πολιτών», όπως επισημαίνει ο Shirky (2008). Οι αναγνώστες πλέον έχουν τη δυνατότητα να αλληλεπιδρούν άμεσα με τα γεγονότα και να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία παραγωγής ειδήσεων.

Συνολικά, η διάδοση των ειδήσεων στο διαδίκτυο έχει δημιουργήσει νέες δυναμικές για την ενημέρωση, με την πληροφορία να μεταδίδεται γρήγορα και μαζικά, καθιστώντας τον παραδοσιακό τύπο λιγότερο απαραίτητο για την καθημερινή ενημέρωση των πολιτών.

Η μεταβολή του οικονομικού μοντέλου του έντυπου Τύπου είναι μια από τις πιο σημαντικές συνέπειες της ψηφιακής εποχής, καθώς οι παραδοσιακές πηγές εσόδων, όπως οι πωλήσεις και οι διαφημίσεις, έχουν μειωθεί δραστικά λόγω της μεταφοράς της διαφήμισης στις ψηφιακές πλατφόρμες όπως η Google και το Facebook. Ο ψηφιακός κόσμος έχει ανατρέψει το παραδοσιακό μοντέλο επιχειρηματικότητας των μέσων ενημέρωσης, αναγκάζοντας τις εφημερίδες και τα περιοδικά να αναζητήσουν νέες στρατηγικές για τη χρηματοδότησή τους.

Η μελέτη των Pickard (2019) και Albarran (2020) αναλύει πώς η μετατόπιση της διαφήμισης στον ψηφιακό χώρο έχει πλήξει τα παραδοσιακά μέσα. Όπως σημειώνουν οι συγγραφείς, οι πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων, όπως το Facebook και η Google, έχουν εξαγοράσει το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων από διαφημίσεις, καθώς οι διαφημιστές στρέφονται στις δυνατότητες στοχευμένης διαφήμισης που προσφέρουν αυτές οι πλατφόρμες. Η αναδιανομή αυτής της διαφημιστικής πίτας έχει αφήσει τον παραδοσιακό έντυπο Τύπο σε οικονομική αδυναμία.

Για να αντεπεξέλθουν στη μείωση των εσόδων, πολλές εφημερίδες και περιοδικά αναγκάζονται να υιοθετήσουν νέες στρατηγικές, όπως το μοντέλο συνδρομών και paywalls. Οι συνδρομές επιτρέπουν στις εφημερίδες να εξασφαλίσουν άμεσες πηγές εσόδων από τους αναγνώστες, ενώ τα paywalls περιορίζουν την πρόσβαση σε ορισμένο περιεχόμενο, με στόχο την ενίσχυση των εσόδων από συνδρομές. Όπως αναφέρουν οι Pickard (2019) και Albarran (2020), αυτές οι στρατηγικές έχουν γίνει απαραίτητες για την επιβίωση των παραδοσιακών

μέσων, καθώς οι αναγνώστες προτιμούν να πληρώνουν για την πρόσβαση σε ποιοτικό περιεχόμενο αντί να βασίζονται σε δωρεάν ειδήσεις που προσφέρονται από τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Η προσαρμογή στις νέες συνθήκες απαιτεί από τα μέσα ενημέρωσης να επανεξετάσουν τις στρατηγικές τους και να βρουν τρόπους για να συνδυάσουν την ψηφιακή παρουσία με τα παραδοσιακά μοντέλα, για να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους. Αν και οι συνδρομές και τα paywalls προσφέρουν μια λύση, τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης πρέπει να επενδύσουν στην ποιότητα της δημοσιογραφίας και στην καινοτομία για να προσελκύσουν και να διατηρήσουν το αναγνωστικό κοινό τους.

Η ανάδειξη νέων μορφών δημοσιογραφίας, όπως η συμμετοχική δημοσιογραφία (citizen journalism), αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές επιπτώσεις του διαδικτύου και της κοινωνικής δικτύωσης στη δημοσιογραφία. Η παραδοσιακή δημοσιογραφία, η οποία βασίζεται σε επαγγελματίες δημοσιογράφους και επίσημους οργανισμούς μέσων ενημέρωσης, συναντά προκλήσεις από τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία δημιουργίας, διανομής και ανάλυσης ειδήσεων.

Η συμμετοχική δημοσιογραφία, όπως εξηγεί ο Gillmor (2004), επιτρέπει στους πολίτες να καταγράψουν και να διανείμουν πληροφορίες με τη χρήση απλών τεχνολογικών μέσων, όπως τα κινητά τηλέφωνα και οι κάμερες, μέσω κοινωνικών δικτύων και πλατφορμών όπως το Twitter και το YouTube. Αυτή η νέα μορφή δημοσιογραφίας δημιουργεί ένα ανοιχτό, αποκεντρωμένο πεδίο ενημέρωσης, όπου ο καθένας μπορεί να γίνει δημιουργός περιεχομένου, ανεξάρτητα από την επίσημη θέση του στους παραδοσιακούς μηχανισμούς μέσων ενημέρωσης.

Αντίθετα από την παραδοσιακή δημοσιογραφία, η συμμετοχική δημοσιογραφία συχνά χαρακτηρίζεται από μια πιο αυθόρμητη, μη επαγγελματική προσέγγιση, αλλά προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως την άμεση καταγραφή γεγονότων σε πραγματικό χρόνο και την παροχή πληροφοριών από το έδαφος (citizen reports). Ο Pavlik (2001) επισημαίνει ότι η συμμετοχική δημοσιογραφία ενισχύει τη δημοκρατική συμμετοχή, δίνοντας φωνή σε κοινότητες και μεμονωμένα άτομα που παραδοσιακά δεν είχαν δυνατότητα πρόσβασης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Από την άλλη πλευρά, η συμμετοχική δημοσιογραφία εγείρει ζητήματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας, καθώς οι πολίτες μπορεί να μην έχουν την ίδια εκπαίδευση και τα εργαλεία για

να ελέγχουν την ακρίβεια των πληροφοριών. Η έλλειψη του επαγγελματικού ελέγχου της πληροφορίας μπορεί να οδηγήσει σε διάδοση ανακριβών ή παραπληρητικών ειδήσεων, κάτι που έχει δημιουργήσει ανησυχίες για την ποιότητα της πληροφόρησης, όπως σημειώνει ο Tufekci (2015).

Επιπλέον, η συμμετοχική δημοσιογραφία αλληλεπιδρά με τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, καθώς πολλά mainstream μέσα ενσωματώνουν περιεχόμενο που δημιουργείται από πολίτες, αναγνωρίζοντας την αξία αυτής της νέας μορφής ενημέρωσης. Ωστόσο, όπως αναφέρει ο Deuze (2008), η παραδοσιακή δημοσιογραφία πρέπει να προσαρμοστεί και να συνεργαστεί με τις νέες μορφές δημοσιογραφίας για να διατηρήσει την αξιοπιστία και την επαγγελματική της ακεραιότητα, ενώ ταυτόχρονα να ενσωματώσει την ευχέρεια του διαδικτύου στην ενημέρωση.

Η αμφισβήτηση της αξιοπιστίας των ειδήσεων έχει αυξηθεί λόγω της συμμετοχής του κοινού στη δημοσιογραφία και της ευκολίας διάδοσης περιεχομένου μέσω των κοινωνικών μέσων. Σύμφωνα με τον Wardle (2017), η διαφορά ανάμεσα στην παραδοσιακή δημοσιογραφία, η οποία υπόκειται σε ελέγχους ακρίβειας και αντικειμενικότητας, και την ανεξέλεγκτη διάδοση της πληροφορίας από μη επαγγελματίες, είναι κρίσιμη. Αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει σε μια σταδιακή αποδόμηση της αξιοπιστίας των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης και ενίσχυσε την ανάγκη για εκπαίδευση του κοινού σε θέματα κριτικής σκέψης και αναγνώρισης αξιόπιστων πηγών.

Η πληθώρα διαθέσιμων πληροφοριών στο διαδίκτυο έχει προκαλέσει σοβαρά ζητήματα όσον αφορά την αξιοπιστία των ειδήσεων και την εξάπλωση της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων (fake news). Όπως τονίζουν οι Lazer et al. (2018), η διάδοση των ψευδών ειδήσεων και η παραπληροφόρηση, η οποία συχνά εξυπηρετεί πολιτικούς ή οικονομικούς σκοπούς, έχει υπονομεύσει την

εμπιστοσύνη του κοινού στις παραδοσιακές πηγές ειδήσεων, όπως οι εφημερίδες και οι τηλεοπτικοί σταθμοί. Η ταχύτητα με την οποία διαδίδεται η πληροφορία στο διαδίκτυο καθιστά δύσκολη τη διάκριση μεταξύ αξιόπιστων και μη αξιόπιστων πηγών.

Η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης είναι δύσκολη και απαιτεί συνεργασία μεταξύ των δημοσιογράφων, των μέσων ενημέρωσης και των πλατφορμών κοινωνικών δικτύων. Όπως τονίζει η Tandoc et al. (2018), η σωστή εκπαίδευση του κοινού για την αναγνώριση των ψευδών ειδήσεων και η ενίσχυση της δημοσιογραφικής ακεραιότητας είναι απαραίτητες για

την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις ειδήσεις.

Η ανάγκη αυτή για πολυμορφικό περιεχόμενο αντανακλά την αυξανόμενη ζήτηση των χρηστών για εμπειρίες πιο διαδραστικές και ελκυστικές, κάτι που καθιστά τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης αναγκαίο να επενδύσουν σε νέες μορφές αφήγησης. Όπως αναφέρει ο Pavlik (2013), η μετάβαση στο ψηφιακό περιβάλλον έχει αναδείξει τη σημασία του πολυμέσου (multimedia) και της διαδραστικότητας, αφού οι χρήστες του διαδικτύου αναζητούν περιεχόμενο που να συνδυάζει διαφορετικές αισθητηριακές εμπειρίες, όπως εικόνα, ήχος και κείμενο.

Η στροφή προς το διαδίκτυο και η ανάπτυξη των ψηφιακών μέσων ενημέρωσης δημιούργησαν την ανάγκη για πολυμορφικό περιεχόμενο, το οποίο επιτρέπει την ενσωμάτωση ποικίλων μορφών αφήγησης, όπως βίντεο, διαδραστικά γραφήματα και podcasts. Η μετάβαση από τον παραδοσιακό έντυπο Τύπο προς την ψηφιακή εποχή απαιτεί την υιοθέτηση νέων μεθόδων παρουσίασης και διάδοσης των ειδήσεων, προκειμένου να ανταγωνιστούν τις προτιμήσεις των καταναλωτών, οι οποίοι επιθυμούν ποικιλία και εμβάθυνση της ενημέρωσης τους.

Ειδικότερα, η ενσωμάτωση βίντεο, διαδραστικών γραφημάτων και podcasts στις διαδικτυακές ειδήσεις προσφέρει στους αναγνώστες τη δυνατότητα να εξετάσουν ένα θέμα από πολλές οπτικές γωνίες και με διαφορετικές μορφές παρουσίασης. Οι βίντεο, για παράδειγμα, επιτρέπουν την άμεση οπτική αντίληψη των γεγονότων, ενώ τα διαδραστικά γραφήματα παρέχουν δεδομένα με τρόπο που επιτρέπει στον χρήστη να εξερευνήσει και να κατανοήσει καλύτερα την πληροφορία, και τα podcasts προσφέρουν μια πιο προσωπική και ευέλικτη εμπειρία ενημέρωσης.

Η ανάγκη για πολυμορφικό περιεχόμενο είναι επίσης συνυφασμένη με την ανάγκη των μέσων να ανταγωνιστούν το περιεχόμενο που παράγεται από τους χρήστες μέσω κοινωνικών δικτύων. Όπως υποστηρίζει ο Diakopoulos (2019), τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης πρέπει να προσαρμοστούν σε ένα περιβάλλον όπου το κοινό είναι συνήθως πιο αφοσιωμένο και εξοικειωμένο με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και έχει τη δυνατότητα να αλληλεπιδρά με το περιεχόμενο μέσω σχολίων, κοινοποιήσεων και άλλων λειτουργιών.

Αυτή η τάση για πολυμορφικό περιεχόμενο ενισχύει την ανάγκη για καινοτόμες δημοσιογραφικές στρατηγικές, οι οποίες προϋποθέτουν την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών

και μεθόδων αφήγησης, προκειμένου να διατηρηθεί η αφοσίωση των αναγνωστών και να προσφερθεί μια εμπλουτισμένη, αξιόπιστη και ενδιαφέρουσα εμπειρία ενημέρωσης.

Η εποχή του διαδικτύου έχει αναδείξει την ανάγκη για τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του έντυπου Τύπου στη σύγχρονη κοινωνία. Παρά τις προκλήσεις, τα παραδοσιακά μέσα εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν αξιόπιστη, υψηλής ποιότητας ενημέρωση, εφόσον προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογικές και κοινωνικές συνθήκες.

1.2 Σκοπός και Στόχοι της Εργασίας

Σκοπός της Εργασίας

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου και να αναλύσει τις στρατηγικές που αναπτύσσονται για να διατηρηθεί η βιωσιμότητά του. Επικεντρώνεται στην εγκυρότητα των πληροφοριών που δημοσιεύονται, στον ρόλο της δημοσιογραφικής έρευνας και στη σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα, με στόχο την κατανόηση των προοπτικών που διαμορφώνονται για τον έντυπο Τύπο στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή.

Στόχοι της Εργασίας

Ανάλυση των Προκλήσεων που Αντιμετωπίζει ο Έντυπος Τύπος: Εξέταση των κυριότερων προκλήσεων που αφορούν την ταχύτητα της ενημέρωσης, την αξιοπιστία των ειδήσεων και τις επιδράσεις των κοινωνικών μέσων και οικονομικών πιέσεων στον έντυπο Τύπο.

Εξέταση της Σημασίας της Δημοσιογραφικής Έρευνας και της Εγκυρότητας: Ανάλυση του ρόλου της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου και της ανάγκης για διασταύρωση των πηγών και επαλήθευση των πληροφοριών.

Μελέτη της Σύγκρισης του Έντυπου Τύπου με τα Κοινωνικά Δίκτυα: Ανάλυση της αντίληψης των δημοσιογράφων για την αξία του έντυπου Τύπου σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα ως πηγή πληροφόρησης και της ανάγκης για προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις των αναγνωστών, ιδιαίτερα των νεότερων γενιών.

1.3 Ερευνητικά Ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα στην παρούσα εργασία είναι τρία.

Ερ.Ερώτημα 1   *Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;*

Η εγκυρότητα της πληροφορίας υπήρξε πάντοτε ένας από τους πιο σημαντικούς πυλώνες του έντυπου Τύπου. Ωστόσο, στην ψηφιακή εποχή, ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει πολλαπλές προκλήσεις που αφορούν την αξιοπιστία και την ποιότητα των πληροφοριών που παρέχει. *Σημαντικές προκλήσεις είναι:*

Η ανάγκη για ταχεία μετάδοση της είδησης έχει οδηγήσει στην αύξηση των λαθών και της μη επαρκούς διασταύρωσης πληροφοριών, ακόμη και στον έντυπο Τύπο (McNair, 2018). Παρόλο που οι εφημερίδες έχουν παραδοσιακά μεγαλύτερο χρόνο επεξεργασίας σε σχέση με τα ψηφιακά μέσα, η πίεση να ανταγωνιστούν τις διαδικτυακές πλατφόρμες έχει περιορίσει τον χρόνο διασταύρωσης των ειδήσεων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει στη δημοσίευση ανακριβών ή ατεκμηρίωτων πληροφοριών (Tumber & Waisbord, 2021).

Η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή έχει επιφέρει αλλαγές στη δημοσιογραφική πρακτική, επηρεάζοντας και την αντικειμενικότητα της ενημέρωσης. Η αλληλεπίδραση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η επιρροή των αλγορίθμων και η κυριαρχία της εμπορικής στόχευσης μέσω του clickbait περιορίζουν τη δημοσιογραφική ανεξαρτησία (Carlson, 2017). Επίσης, οι δημοσιογράφοι συχνά αναγκάζονται να προσαρμόζονται σε ταχέως εξελισσόμενες τεχνολογίες, γεγονός που μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα ως προς την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των πηγών (Franklin, 2019).

Οι διορθώσεις και οι ανασκευές λαθών αποτελούν βασικό μηχανισμό διατήρησης της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου. Έρευνες δείχνουν ότι οι αναγνώστες αντιλαμβάνονται θετικά τις εφημερίδες που παραδέχονται και διορθώνουν τα λάθη τους, καθώς αυτό ενισχύει την εμπιστοσύνη τους προς το μέσο (Graves, 2016). Ωστόσο, η διαδικασία διόρθωσης πρέπει να γίνεται με διαφάνεια και σαφήνεια, ώστε να αποφεύγονται αμφισημίες ή εντυπώσεις παραπληροφόρησης.

Οι δημοσιογράφοι αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν την αντικειμενικότητα των ειδήσεων, όπως: Πίεση από ιδιοκτήτες και διαφημιστές για προσαρμογή του περιεχομένου στις εμπορικές ανάγκες (Pickard, 2020). Πολιτικές παρεμβάσεις και έλεγχος από κυβερνητικούς ή οικονομικούς παράγοντες (Benson & Neveu, 2005). Η δυσκολία διασταύρωσης πληροφοριών λόγω της πληθώρας των πηγών και της παραπληροφόρησης που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο (Wardle & Derakhshan, 2017). Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί την ενίσχυση της δεοντολογίας στη δημοσιογραφία, τη χρήση αξιόπιστων πηγών και τη συνεχή εκπαίδευση των δημοσιογράφων στις νέες τεχνολογίες.

Το διαδίκτυο έχει αλλάξει ριζικά το τοπίο της ενημέρωσης, δημιουργώντας προκλήσεις και ευκαιρίες τόσο για τους δημοσιογραφικούς οργανισμούς όσο και για το κοινό. Παρόλο που η παραδοσιακή δημοσιογραφία διατηρεί τη σημασία της, οι νέες μορφές ενημέρωσης παρέχουν μεγαλύτερη ποικιλία και δημοκρατικοποίηση της πληροφόρησης. Ωστόσο, οι προκλήσεις που σχετίζονται με την αξιοπιστία, τη

χρηματοδότηση και την υπερπληροφόρηση καθιστούν αναγκαία τη διαρκή αναθεώρηση του ρόλου της δημοσιογραφίας στην ψηφιακή εποχή (Σιαπέρα, Δημητρακοπούλου, 2012).

Ερ.Ερώτημα 2. Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;

Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα για τη διατήρηση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου. Η ερευνητική δημοσιογραφία, που βασίζεται στη διασταύρωση πηγών, στην ανάλυση δεδομένων και στην αναζήτηση της αλήθειας, συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού στα έντυπα μέσα ενημέρωσης (Ettema & Glasser, 1998). Σημαντικές ποιοτικές πλευρές της δημοσιογραφικής έρευνας είναι:

Οι "αφηγήσεις δεδομένων" (data-driven journalism) αποτελούν ένα σύγχρονο εργαλείο που

ενισχύει την αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου μέσω της χρήσης στατιστικών δεδομένων, οπτικοποιήσεων και αναλυτικών εργαλείων (Gray, Bounegru & Chambers, 2012). Με την αξιοποίηση δεδομένων, οι δημοσιογράφοι μπορούν να παρουσιάσουν γεγονότα με μεγαλύτερη ακρίβεια και τεκμηρίωση, μειώνοντας τον κίνδυνο προκατάληψης (Coddington, 2015). Ωστόσο, η επιλεκτική χρήση δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε διαστρεβλωμένες αφηγήσεις, αν δεν εφαρμόζονται αυστηρά κριτήρια διασταύρωσης και ανάλυσης (Lewis & Westlund, 2015).

Η αλληλεπίδραση με διαφορετικά δημοσιογραφικά και πολιτιστικά δεδομένα, δίνει τη δυνατότητα αλλαγής της αφήγησης και της δημοσιογραφικής αφήγησης μέσα από τη δημιουργία διαστάσεων που συνδέονται μεταξύ τους από διαφορετικά ψηφιακά και κοινωνικά μέσα (Βέγλης 2021).

Η εξειδίκευση στη δημοσιογραφία βελτιώνει την ποιότητα της ενημέρωσης, καθώς οι δημοσιογράφοι με βαθιά γνώση σε συγκεκριμένα θέματα (π.χ. οικονομία, επιστήμη, περιβάλλον) παράγουν πιο ακριβή και τεκμηριωμένα άρθρα (Waisbord, 2019). Επιπλέον, η παρουσία εξειδικευμένων θεμάτων αυξάνει την ελκυστικότητα των έντυπων μέσων για ένα πιο απαιτητικό και στοχευμένο κοινό, που αναζητά έγκυρη πληροφόρηση (Franklin & Carlson, 2011). Ωστόσο, η υπερβολική εξειδίκευση μπορεί να περιορίσει την πρόσβαση του γενικού κοινού σε σημαντικά θέματα, δημιουργώντας επικοινωνιακά χάσματα (Deuze, 2005).

Η συνεργασία μεταξύ δημοσιογράφων και ακαδημαϊκών φορέων συμβάλλει στη βελτίωση της τεκμηρίωσης και της ανάλυσης των ειδήσεων. Μέσω της χρήσης επιστημονικών ερευνών και δεδομένων, οι δημοσιογράφοι μπορούν να ενισχύσουν την ακρίβεια και την εγκυρότητα των άρθρων τους (Broersma, 2017). Παράλληλα, οι ακαδημαϊκοί μπορούν να αξιοποιήσουν τα μέσα ενημέρωσης για τη διάχυση της

γνώσης στην κοινωνία (Carpentier, 2015). Ωστόσο, η συνεργασία αυτή απαιτεί προσεκτική διαχείριση ώστε να διατηρηθεί η ανεξαρτησία του Τύπου και να αποφευχθούν πιθανά φαινόμενα προκατάληψης ή επιλεκτικής χρήσης ερευνητικών δεδομένων (Fink & Schudson, 2014).

Παρά το γεγονός ότι ο έντυπος Τύπος θεωρείται πιο αξιόπιστος από τα ψηφιακά μέσα, δεν είναι απαλλαγμένος από το πρόβλημα των fake news. Οι βασικοί λόγοι που συμβάλλουν στη διάδοση ψευδών ειδήσεων στον έντυπο Τύπο περιλαμβάνουν: Πίεση για αυξημένες

πωλήσεις και αναγνωσιμότητα, που μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολικές ή ανακριβείς αναφορές (McNair, 2018). Πολιτικές ή οικονομικές πιέσεις που επηρεάζουν το περιεχόμενο των δημοσιεύσεων (Tandoc, Lim & Ling, 2018). Ανθρώπινα λάθη και ελλιπής διασταύρωση πληροφοριών λόγω της ταχύτητας παραγωγής ειδήσεων (Silverman, 2015).

Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης απαιτεί αυστηρότερη εφαρμογή δημοσιογραφικών προτύπων, ενίσχυση της ερευνητικής δημοσιογραφίας και χρήση τεχνολογικών εργαλείων επαλήθευσης πληροφοριών (Wardle & Derakhshan, 2017).

Η υψηλή ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας και η συστηματική διασταύρωση των πληροφοριών είναι ζωτικής σημασίας για την αξιοπιστία του έντυπου Τύπου, ιδιαίτερα σε μια εποχή όπου η παραπληροφόρηση αποτελεί διαρκή απειλή.

Η διαπροσωπική δημιουργική συνεργασία των δημοσιογράφων με τους συναδέλφους τους, με την υπέρβαση της αυτάρκειας και του εγωκεντρισμού, διαμορφώνει θετικό κλίμα ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας στη συνολική ερευνητική δημοσιογραφική τους προσπάθεια και εργασία (Κωστόπουλος, 2011).

Ερ.Ερώτημα 3. Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;

Οι αναγνώστες αντιλαμβάνονται τον έντυπο Τύπο ως μια πιο αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα, λόγω της επιμέλειας, της επεξεργασίας και της επαγγελματικής δεοντολογίας που διέπει τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης (Newman et al., 2021). Αντίθετα, τα κοινωνικά δίκτυα χαρακτηρίζονται από την ταχύτητα διάδοσης των ειδήσεων, αλλά συχνά συνοδεύονται από προβλήματα όπως η παραπληροφόρηση και η έλλειψη διασταύρωσης (Tandoc, 2019). Παρόλα αυτά, η άμεση και προσωποποιημένη εμπειρία που προσφέρουν τα κοινωνικά δίκτυα καθιστά αυτά τα μέσα πιο προσιτά στο νεότερο κοινό (Fletcher & Park, 2017). Σημαντικές πλευρές αντίληψης της αξίας του έντυπου τύπου από τους αναγνώστες είναι:

Η φυσική αλληλεπίδραση με το έντυπο μέσο, όπως το ξεφύλλισμα των σελίδων, η αίσθηση του χαρτιού και η αποστασιοποίηση από τις ψηφιακές οθόνες, προσδίδει μια μοναδική βιωματική εμπειρία στην ανάγνωση, η οποία εκτιμάται από συγκεκριμένες ομάδες αναγνωστών (Kovač & Erjavec, 2016). Επιπλέον, η ανάγνωση έντυπων εφημερίδων ή

περιοδικών θεωρείται λιγότερο αποσπασματική και πιο στοχαστική σε σύγκριση με την κατανάλωση ειδήσεων στα ψηφιακά μέσα, ενισχύοντας την εμβάθυνση των αναγνωστών στο περιεχόμενο (Wolf, 2018).

Η ένταξη θεμάτων που σχετίζονται με τη νέα γενιά μπορεί να αποτελέσει σημαντικό κίνητρο για την αύξηση της αναγνωσιμότητας του έντυπου Τύπου. Έρευνες δείχνουν ότι οι νέοι προτιμούν περιεχόμενο που αγγίζει τις ανησυχίες και τις εμπειρίες τους, όπως η κλιματική αλλαγή, η κοινωνική δικαιοσύνη και η τεχνολογία (Marchi, 2012). Ειδικά σχεδιασμένες ενότητες ή περιοδικά που εστιάζουν σε τέτοια θέματα μπορούν να προσελκύσουν νεότερες ηλικιακές ομάδες, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ του παραδοσιακού και του σύγχρονου μέσου (Buckingham, 2019).

Ο συνδυασμός ψυχαγωγικών στοιχείων με την ειδησεογραφία μπορεί να βελτιώσει την προσβασιμότητα και την ελκυστικότητα του έντυπου Τύπου. Η μορφή του "infotainment" (συνδυασμός πληροφορίας και ψυχαγωγίας) έχει αποδειχθεί αποτελεσματική στην προσέλκυση αναγνωστών που διαφορετικά θα προτιμούσαν ψηφιακές πλατφόρμες (Thussu, 2007). Ωστόσο, η υπερβολική έμφαση στην ψυχαγωγία μπορεί να υπονομεύσει την αξιοπιστία των εντύπων μέσων, εάν η ισορροπία μεταξύ ενημέρωσης και διασκέδασης χαθεί (Delli Carpini & Williams, 2001).

Η δυνατότητα των αναγνωστών να συμμετέχουν στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων μέσω σχολίων, επιστολών ή ακόμη και ψηφοφοριών μπορεί να βελτιώσει τη διαδραστικότητα και την εμπιστοσύνη στο έντυπο μέσο (Hermida, 2011). Οι έρευνες δείχνουν ότι η αλληλεπίδραση των αναγνωστών με το περιεχόμενο αυξάνει την αίσθηση της κοινότητας και της συνδιαμόρφωσης της ενημέρωσης, καθιστώντας τα μέσα πιο ελκυστικά (Karlsson & Clerwall, 2013). Παράλληλα, η χρήση τεχνολογιών crowdsourcing στη δημοσιογραφία μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και στη βελτίωση της ποιότητας των ειδήσεων (Aitamurto, 2016).

Η αντίληψη των αναγνωστών για τον έντυπο Τύπο διαμορφώνεται από την αξιοπιστία του, τη βιωματική εμπειρία της ανάγνωσης, τη θεματολογία που αφορά τη νέα γενιά και τη δυνατότητα συνδυασμού ψυχαγωγίας και πληροφορίας. Η ενίσχυση της αλληλεπίδρασης των αναγνωστών με το περιεχόμενο του έντυπου Τύπου μπορεί να βελτιώσει την αποδοχή του και να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του.

2. Θεωρητικό Πλαίσιο

2.1 Η Εξέλιξη του Έντυπου Τύπου και η Ψηφιακή Μετάβαση

Διαχρονική εξέλιξη

Ο έντυπος Τύπος έχει μια μακρά και σημαίνουσα ιστορία που εκτείνεται από την τυπογραφική επανάσταση του 15ου αιώνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Στη διάρκεια αυτών των αιώνων, οι εφημερίδες υπηρέτησαν ως βασικός πυλώνας της δημόσιας πληροφόρησης και διαμόρφωσαν σημαντικά την κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή.

Η ιστορία του έντυπου Τύπου ξεκινά το 1440, όταν ο Γιόχαν Γουτεμβέργιος εφευρέ την κινητή τυπογραφική μηχανή στην Ευρώπη. Αυτή η καινοτομία επέτρεψε την παραγωγή βιβλίων και άλλων έντυπων υλικών σε μεγάλες ποσότητες, κάνοντας την πληροφορία ευρύτερα διαθέσιμη και προσβάσιμη. Η πρώτη μεγάλη επιτυχία της τυπογραφίας ήταν η εκτύπωση της "Γουτεμβέργειας Βίβλου" το 1455, που χαρακτηρίζεται ως το πρώτο μαζικά παραγόμενο έντυπο βιβλίο στην ιστορία.

Η πρώτη εφημερίδα που θεωρείται επισήμως η πρώτη παγκοσμίως είναι η *Relation*, που εκδόθηκε το 1605 στο Στρασβούργο από τον Johann Carolus. Η εμφάνιση των πρώτων εφημερίδων στην Ευρώπη κατά τον 17ο αιώνα επέτρεψε την ταχεία διάδοση της πληροφορίας και τη δημιουργία δημόσιου λόγου, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση των σύγχρονων δημοκρατικών κοινωνιών.

Κατά τη διάρκεια των επόμενων αιώνων, οι εφημερίδες επεκτάθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο και απέκτησαν ολοένα μεγαλύτερη επιρροή. Στον 19ο αιώνα, με την έλευση της βιομηχανικής επανάστασης, η παραγωγή των εφημερίδων αυξήθηκε κατακόρυφα και έγινε πιο προσιτή στο ευρύ κοινό, επισημαίνοντας την αναγκαιότητα της δημοσιογραφίας για την πολιτική και κοινωνική ζωή.

Η πρόοδος του 20ού αιώνα, ιδιαίτερα η ανάπτυξη του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, έφερε νέους ανταγωνιστές για τον έντυπο Τύπο. Παρά την τεχνολογική πρόοδο και την εξάπλωση των νέων μέσων, οι εφημερίδες διατήρησαν τη σημασία τους ως βασική πηγή ενημέρωσης, κυρίως για το βάθος και την ποιότητα της έρευνας που προσέφεραν.

Τα ραδιόφωνα, με την δυνατότητα άμεσης μετάδοσης των γεγονότων, και η τηλεόραση, που προσέφερε οπτικοακουστική παρουσίαση των ειδήσεων, κατέστησαν ανταγωνιστικά μέσα στην παροχή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο. Παρ' όλα αυτά, οι εφημερίδες συνεχώς εξελίχθηκαν, προσαρμόζοντας το περιεχόμενό τους και την μορφή τους, και συνέχισαν να παίζουν σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση, στη διαμόρφωση κοινής γνώμης και στη διατήρηση δημοκρατικών διαδικασιών.

Ο έντυπος Τύπος αποτελεί θεμέλιο λίθο της ιστορίας της δημόσιας επικοινωνίας, διαμορφώνοντας την κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή από την τυπογραφική επανάσταση του 15ου αιώνα έως σήμερα.

Η εφεύρεση της κινητής τυπογραφικής μηχανής από τον Γιώχαν Γουτεμβέργιο (1440) επέφερε μια επανάσταση στη διάδοση της γνώσης: *Η "Γουτεμβέργεια Βίβλος" (1455)*: Το πρώτο μαζικά παραγόμενο βιβλίο κατέστησε την πληροφόρηση προσιτή σε ευρύτερο κοινό (Eisenstein, 1979). *Πρώτες Εφημερίδες*: Η Relation του Johann Carolus (1605) στο Στρασβούργο θεωρείται η πρώτη σύγχρονη εφημερίδα. Οι πρώτες εφημερίδες λειτουργούσαν ως εργαλεία δημόσιου λόγου και πολιτικής ανάλυσης (Schudson, 1978).

Με τη Βιομηχανική Επανάσταση, οι εφημερίδες γνώρισαν ταχύτατη ανάπτυξη: *Μαζική Παραγωγή*: Οι βιομηχανικές εκτυπώσεις επέτρεψαν τη διάθεση φθηνότερων εφημερίδων, προσελκύοντας μεγαλύτερο κοινό (Briggs & Burke, 2009). *Εφημερίδες ως Θεσμοί*: Η αναδυόμενη δημοσιογραφία αναγνωρίστηκε ως κεντρικός θεσμός για τη διαφάνεια και τη δημοκρατία, με γνωστά παραδείγματα όπως οι *The Times* και οι *New York Times* (Stephens, 2007).

Κατά τον 20ό αιώνα, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση ανταγωνίστηκαν τον έντυπο Τύπο: *Ραδιόφωνο*: Η δυνατότητα άμεσης μετάδοσης ειδήσεων επαναπροσδιόρισε την έννοια της «επικαιρότητας» (Crisell, 1997). *Τηλεόραση*: Η οπτικοακουστική παρουσίαση ενίσχυσε τη συναισθηματική εμπλοκή του κοινού με τις ειδήσεις (McQuail, 2010). Παρά τον ανταγωνισμό, οι εφημερίδες διατήρησαν τη θέση τους προσφέροντας ανάλυση και σε βάθος έρευνα (Schudson, 1995).

Η ψηφιακή εποχή έφερε νέες προκλήσεις: *Μείωση Κυκλοφορίας*: Η διάθεση δωρεάν ειδήσεων στο διαδίκτυο προκάλεσε τη συρρίκνωση των έντυπων εκδόσεων (Pavlik, 2001). *Επαναπροσδιορισμός Ρόλου*: Πολλές εφημερίδες, όπως οι *The Guardian* και οι *Le Monde*, υιοθέτησαν υβριδικά επιχειρηματικά μοντέλα με έντυπες και ψηφιακές εκδόσεις (Newman et

al., 2023). Παρά τις δυσκολίες, ο έντυπος Τύπος εξακολουθεί να συμβάλλει στη διαμόρφωση της δημόσιας γνώμης και στη διατήρηση της δημοκρατίας, κυρίως λόγω της αξιοπιστίας και της σε βάθος ανάλυσης που παρέχει (McChesney, 2015).

Η Ψηφιακή Μετάβαση και οι Επιπτώσεις της

Η εισαγωγή του διαδικτύου στις αρχές του 21ου αιώνα προκάλεσε μια ριζική αλλαγή στον τοπίο των μέσων ενημέρωσης, επηρεάζοντας δραματικά τη βιομηχανία του Τύπου και οδηγώντας σε μία σειρά από κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές μεταβολές. Οι επιπτώσεις αυτής της μετάβασης είναι σημαντικές, και η ανάλυση των αλλαγών που συντελέστηκαν είναι απαραίτητη για την κατανόηση των σύγχρονων προκλήσεων του έντυπου Τύπου.

Η εξέλιξη του διαδικτύου έφερε την ταχύτατη διάδοση νέων μορφών ενημέρωσης. Στον 21ο αιώνα, οι ιστοσελίδες ειδήσεων, τα ιστολόγια (blogs) και τα κοινωνικά δίκτυα (social media) αναδείχθηκαν ως νέοι κύριοι διανομείς περιεχομένου, προσφέροντας στους χρήστες άμεση και συχνά δωρεάν πρόσβαση στις τελευταίες εξελίξεις. *Κοινωνικά Δίκτυα και Ιστοσελίδες Ειδήσεων:* Οι πλατφόρμες όπως το Facebook, το Twitter και το Instagram επέτρεψαν τη γρήγορη διάδοση των ειδήσεων και την άμεση αλληλεπίδραση με το κοινό. Αυτές οι πλατφόρμες, με την πληθώρα των πληροφοριών που παρέχουν, συνέβαλαν στην αντικατάσταση των παραδοσιακών εντύπων ως βασική πηγή ενημέρωσης (Boczkowski & Anderson, 2017). *Ιστολόγια:* Η ανάπτυξη των ιστολογίων επέτρεψε σε ανεξάρτητους δημοσιογράφους και επαγγελματίες να παράγουν και να διανέμουν περιεχόμενο, παρακάμπτοντας τις παραδοσιακές διαρθρώσεις της δημοσιογραφίας.

Η μετάβαση στο ψηφιακό περιβάλλον επηρέασε δραστικά τη *συμπεριφορά των αναγνωστών*. Οι χρήστες προτιμούν πλέον την άμεση, δωρεάν και εύκολα προσβάσιμη ενημέρωση που προσφέρουν οι ψηφιακές πλατφόρμες. Αντίθετα, η αναζήτηση πληροφοριών μέσω του έντυπου Τύπου απαιτεί περισσότερο χρόνο και χρηματική δαπάνη (Newman et al., 2023). *Άμεση Πρόσβαση:* Το γεγονός ότι οι χρήστες μπορούν να αποκτήσουν ειδήσεις σχεδόν αμέσως μέσω των ψηφιακών μέσων οδήγησε στη μείωση της υπομονής για τη δημοσίευση των καθημερινών εφημερίδων, οι οποίες δεν μπορούσαν να ανταγωνιστούν την ταχύτητα των ψηφιακών καναλιών. *Ευκολία και Δωρεάν Περιεχόμενο:* Το δωρεάν περιεχόμενο που προσφέρεται στο διαδίκτυο έχει καταστήσει τις παραδοσιακές συνδρομές λιγότερο ελκυστικές. Οι χρήστες συχνά αγνοούν την ανάγκη για οικονομική στήριξη του

παραδοσιακού Τύπου, επιλέγοντας τις δωρεάν και άμεσες πληροφορίες από ψηφιακά μέσα.

Οι παραδοσιακές εφημερίδες υπήρξαν η βασική πηγή ενημέρωσης για πολλές δεκαετίες, όμως η ανάπτυξη των ψηφιακών μέσων οδήγησε σε *δραματική μείωση στις πωλήσεις τους*. Σύμφωνα με έρευνες του Pew Research Center (2022), πολλές εφημερίδες έχουν παρατηρήσει σημαντική πτώση στην κυκλοφορία τους. *Αριθμοί Κυκλοφορίας*: Οι εφημερίδες στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, έχασαν πάνω από το 50% της κυκλοφορίας τους την τελευταία δεκαετία (Pew Research Center, 2022). Αυτή η πτώση αποδίδεται στη μετατόπιση της αναγνωστικής συνήθειας προς τα ψηφιακά μέσα. *Οικονομικές Επιπτώσεις*: Οι μειωμένες πωλήσεις και οι λιγότερες διαφημιστικές έσοδα έχουν πλήξει την οικονομική βιωσιμότητα των παραδοσιακών εφημερίδων. Η δυσκολία να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα του ψηφιακού κόσμου, όπως η έλλειψη μοντέλων εσόδων που να στηρίζονται στις ψηφιακές συνδρομές, έχει επηρεάσει σημαντικά τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Η ψηφιακή μετάβαση έχει αναδείξει τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος, από την αλλαγή στις προτιμήσεις των αναγνωστών μέχρι τη δραματική μείωση της κυκλοφορίας. Παρά τις δυσκολίες, ο έντυπος Τύπος εξακολουθεί να έχει μια σημαντική θέση στην ενημέρωση, εάν καταφέρει να προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες του ψηφιακού κοινού και να βρει νέους τρόπους οικονομικής βιωσιμότητας.

Οι Χαλικιοπούλου, Ε., & Βέγλης, Α., (2024) υπογραμμίζουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η παραδοσιακή δημοσιογραφία με την άνοδο των νέων μορφών αφήγησης, και το πώς οι εκδότες και τα μέσα μπορούν να ενσωματώσουν και να ανταποκριθούν σε αυτές τις νέες μορφές δημοσιογραφίας και επικοινωνίας.

Τεχνολογική Καινοτομία και Επαναπροσδιορισμός του Ρόλου του Τύπου

Η τεχνολογική εξέλιξη και η συνεχής ανάπτυξη των ψηφιακών μέσων έχουν οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο που λειτουργεί ο έντυπος Τύπος, αναγκάζοντας τις παραδοσιακές εφημερίδες και τα μέσα ενημέρωσης να προσαρμοστούν στην ψηφιακή εποχή για να διατηρήσουν τη βιωσιμότητά τους και να επανακαθορίσουν τον ρόλο τους στην ενημέρωση του κοινού.

Η αλλαγή των εσόδων του Τύπου, από την παραδοσιακή χορηγία και τις διαφημίσεις σε *ψηφιακές συνδρομές*, είναι μια από τις πιο σημαντικές προσαρμογές των παραδοσιακών

MME στην ψηφιακή εποχή. Εφημερίδες όπως οι *The New York Times* και *The Guardian* έχουν υιοθετήσει ψηφιακά συνδρομητικά μοντέλα για να εξασφαλίσουν τη χρηματοδότηση και την επιβίωσή τους σε ένα τοπίο που χαρακτηρίζεται από δωρεάν και εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία. *Ψηφιακές Συνδρομές και Αειφορία*: Ορισμένα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, όπως η *The New York Times*, έχουν καταφέρει να αυξήσουν τις συνδρομές τους και να δημιουργήσουν νέες πηγές εσόδων, αποδεικνύοντας ότι ένα συνδρομητικό μοντέλο μπορεί να είναι βιώσιμο, αρκεί να προσφέρεται ποιοτικό περιεχόμενο (Anderson, 2013). *Προκλήσεις Ψηφιακών Συνδρομών*: Παρά την επιτυχία ορισμένων συνδρομητικών μοντέλων, πολλές εφημερίδες εξακολουθούν να αγωνίζονται για να κερδίσουν συνδρομητές, με τις ελεύθερες πηγές πληροφόρησης να παραμένουν δημοφιλείς.

Η ανάγκη για καινοτομία οδήγησε τα μέσα ενημέρωσης να επενδύσουν σε νέες τεχνολογίες, όπως πολυμέσα, διαδραστικά γραφήματα, βίντεο και podcasts. Αυτά τα εργαλεία βοηθούν τα μέσα να προσελκύσουν το κοινό, το οποίο απαιτεί πιο πλούσιο και ποικιλόμορφο περιεχόμενο. *Πολυμέσα και Διαδραστικότητα*: Οι παραδοσιακές εφημερίδες όπως η *The Guardian* επενδύουν σε πολυμέσα, διαδραστικά γραφήματα και βίντεο για να προσφέρουν στους αναγνώστες μια πιο εμπλουτισμένη εμπειρία, επιδιώκοντας να ενισχύσουν την αφοσίωση του κοινού και να διαφοροποιηθούν από τις ψηφιακές πλατφόρμες (Küng, 2017). *Podcasts και Βίντεο*: Οι ψηφιακές εκδόσεις εφημερίδων έχουν υιοθετήσει και την παραγωγή podcasts, επιτρέποντας στους αναγνώστες να ακούσουν άρθρα και αναλύσεις σε μορφή ήχου. Το νέο αυτό μέσο έχει επιτύχει μεγάλη απήχηση, ιδίως για το ακροατήριο που επιθυμεί ευκολία και ευχέρεια στην κατανάλωση περιεχομένου.

Η πίεση για αύξηση της επισκεψιμότητας των ιστοσελίδων έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη του φαινομένου του "clickbait", δηλαδή των τίτλων που είναι υπερβολικοί ή παραπλανητικοί, προκειμένου να προσελκύσουν κλικ και επισκεψιμότητα, συχνά εις βάρος της ποιότητας της δημοσιογραφίας. *Υπερβολικοί Τίτλοι και Παραπλανητικότητα*: Το φαινόμενο του clickbait συμβαδίζει με την ανάγκη των ψηφιακών μέσων να κερδίσουν γρήγορα επισκεψιμότητα και έσοδα από διαφημίσεις. Αυτό οδηγεί συχνά στη δημιουργία τίτλων που παραπλανούν τον αναγνώστη, προσφέροντας πιο ελκυστικά, αλλά λιγότερο ακριβή, περιεχόμενα (Tandoc et al., 2018). *Επιπτώσεις στην Ποιότητα*: Η ανάγκη για αύξηση των κλικ, σε συνδυασμό με την πίεση για γρήγορη ενημέρωση, έχει επηρεάσει την ποιότητα της δημοσιογραφίας, δημιουργώντας μια διαρκή σύγκρουση μεταξύ του κέρδους από την επισκεψιμότητα και της δημοσιογραφικής ηθικής (Marwick & Lewis, 2017).

Η τεχνολογική καινοτομία έχει επιφέρει θετικές και αρνητικές συνέπειες για τον έντυπο Τύπο, προωθώντας νέες στρατηγικές βιωσιμότητας όπως οι ψηφιακές συνδρομές, αλλά και δημιουργώντας προκλήσεις όσον αφορά την ποιότητα της δημοσιογραφίας, με το φαινόμενο του clickbait να πλήττει την αξιοπιστία του Τύπου. Τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης πρέπει να βρουν τρόπους να ισορροπήσουν την ανάγκη για γρήγορη και φθηνή πρόσβαση με τη διατήρηση υψηλών δημοσιογραφικών προτύπων.

Προκλήσεις και Ευκαιρίες για τον Έντυπο Τύπο

Ο έντυπος Τύπος βρίσκεται αντιμέτωπος με μια σειρά από προκλήσεις και ευκαιρίες που προκύπτουν από την ψηφιακή μετάβαση, τις οικονομικές πιέσεις, αλλά και την ανάγκη για συνεχιζόμενη προσαρμογή στις νέες συνθήκες. Η επανεξέταση των επιχειρηματικών μοντέλων, η καινοτομία και η διατήρηση της ηθικής της δημοσιογραφίας αναδεικνύονται ως κρίσιμα στοιχεία για τη βιωσιμότητα του Τύπου.

Η οικονομική κρίση του Τύπου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην δραματική μείωση των διαφημιστικών εσόδων. Ο Picard (2010) τονίζει ότι τα παραδοσιακά έσοδα από τις διαφημίσεις έχουν μειωθεί, καθώς οι διαφημιζόμενοι στρέφονται σε πιο οικονομικούς και στοχευμένους ψηφιακούς τρόπους προβολής. *Απώλεια Διαφημιστικών Εσόδων:* Οι παραδοσιακές εφημερίδες, εξαρτώμενες από τα έσοδα από τις εκτυπωμένες εκδόσεις και τις διαφημίσεις, έχουν υποστεί σημαντική μείωση εσόδων, ενώ τα ψηφιακά μέσα κερδίζουν έδαφος (Picard, 2010). *Ανάγκη για Νέα Επιχειρηματικά Μοντέλα:* Η μείωση των παραδοσιακών πηγών εσόδων έχει οδηγήσει τα μέσα στην ανάγκη να υιοθετήσουν νέες στρατηγικές, όπως τα συνδρομητικά μοντέλα, η δημιουργία εξειδικευμένων περιεχομένων και η συνεργασία με τεχνολογικές πλατφόρμες.

Η ανάγκη για προσαρμογή είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης. Σύμφωνα με τον Pavlik (2013), η συνεχής καινοτομία και η συνεργασία με τις ψηφιακές τεχνολογίες είναι το κλειδί για την επιβίωση του Τύπου. *Ψηφιακή Προσαρμογή:* Η συνεργασία με ψηφιακές τεχνολογίες και η αξιοποίηση νέων εργαλείων όπως τα πολυμέσα, τα κοινωνικά δίκτυα και τα podcasts, αποτελούν βασικές στρατηγικές για να ανταγωνιστεί ο έντυπος Τύπος τα ψηφιακά μέσα ενημέρωσης (Pavlik, 2013). *Προσαρμογή στο Νέο Περιβάλλον:* Τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να υιοθετήσουν νέες στρατηγικές περιεχομένου και να επενδύσουν σε ψηφιακές πλατφόρμες για να διατηρήσουν την απήχυσή τους σε ένα κοινό που προτιμά την άμεση και ευέλικτη πρόσβαση στην ενημέρωση.

Η διατήρηση της ηθικής της δημοσιογραφίας και της ανεξαρτησίας αναδεικνύεται ως μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις για τον έντυπο Τύπο. Σε μια εποχή παραπληροφόρησης και επιρροής των ψηφιακών πλατφορμών, οι δημοσιογράφοι καλούνται να διατηρήσουν υψηλά δημοσιογραφικά πρότυπα. *Ανεξαρτησία και Ποιότητα:* Η ηθική και η ποιότητα της δημοσιογραφίας αποτελούν τα θεμέλια της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης. Οι εφημερίδες πρέπει να διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους από εξωτερικές πιέσεις και να προσφέρουν ακριβή και αξιόπιστη πληροφόρηση (McChesney, 2013). *Αντιμετώπιση της Παραπληροφόρησης:* Ο έντυπος Τύπος έχει έναν κρίσιμο ρόλο στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, ιδίως σε μια εποχή όπου τα κοινωνικά δίκτυα και οι πλατφόρμες αναπαράγουν ψευδείς πληροφορίες σε μεγάλο βαθμό. Οι προκλήσεις του έντυπου Τύπου, όπως οι οικονομικές πιέσεις και η ανάγκη προσαρμογής στις ψηφιακές τεχνολογίες, απαιτούν αποφασιστική δράση για να εξασφαλιστεί η επιβίωση του κλάδου. Η καινοτομία και η συνεργασία με τις νέες τεχνολογίες, καθώς και η διατήρηση της ηθικής και της ανεξαρτησίας στη δημοσιογραφία, θα κρίνουν την ικανότητα του Τύπου να ανταγωνιστεί τα ψηφιακά μέσα και να προσφέρει αξιόπιστο περιεχόμενο.

2.2 Εγκυρότητα και Αξιοπιστία στην Εποχή της Πληροφορίας

Η έννοια της εγκυρότητας

Η έννοια της εγκυρότητας σχετίζεται με την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχουν τα μέσα ενημέρωσης, ενώ η αξιοπιστία αναφέρεται στην εμπιστοσύνη που αποδίδουν οι αναγνώστες στις πηγές ειδήσεων (Kovach & Rosenstiel, 2021). Σε μια εποχή πληθώρας πληροφοριών, οι αναγνώστες βασίζονται σε μέσα που θεωρούν ότι τηρούν ηθικές αρχές και επαγγελματισμό. Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την αντίληψη των αναγνωστών για την αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης. Η τεκμηρίωση των πηγών ειδήσεων και η επάρκεια της έρευνας είναι καθοριστικά στοιχεία για την καταξίωση των μέσων ως αξιόπιστους φορείς πληροφόρησης.

Η Σημασία της Τεκμηρίωσης και της Επαρκούς Έρευνας

Οι αναγνώστες αναζητούν ακριβείς και εμπεριστατωμένες πληροφορίες. Η έρευνα περιεχομένου που βασίζεται σε αξιόπιστες πηγές, επιτυγχάνοντας έτσι την οικοδόμηση

εμπιστοσύνης με το κοινό. Η επάρκεια της έρευνας συνδέεται άμεσα με την αξιοπιστία των πληροφοριών που προσφέρονται στους αναγνώστες. *Επαρκής Τεκμηρίωση*: Η αναφορά σε αξιόπιστες και ποικιλόμορφες πηγές ενισχύει την ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας, ενώ αντίθετα η χρήση αμφίβολων ή αναξιόπιστων πηγών μπορεί να βλάψει την αξιοπιστία του μέσου (Wardle, 2017).

Εξελιγμένα Μέσα Ενημέρωσης: Τα μέσα που δίνουν έμφαση στην εξονυχιστική έρευνα και την τεκμηρίωση έχουν καλύτερη φήμη στην κοινή γνώμη, καθώς οι αναγνώστες τους αντιλαμβάνονται ως πιο αξιόπιστα και αξιόλογα σε σχέση με τα μέσα που επικεντρώνονται στη γρήγορη δημοσίευση.

Ταχύτητα Δημοσίευσης και Δημοσιογραφική Έρευνα

Η ισχυρή τάση για άμεση και ταχύτατη διάδοση των ειδήσεων έχει επιφέρει έναν συμβιβασμό στην ποιότητα. Ο Παπαθανασόπουλος (2006) επισημαίνει ότι η ΤΝ επιτρέπει τη δημιουργία ειδησεογραφικών κειμένων χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, με τη χρήση αλγορίθμων που επεξεργάζονται δεδομένα και παράγουν άρθρα.

Αυτός ο αυτοματισμός μπορεί να βελτιώσει την ταχύτητα και την ακρίβεια της ενημέρωσης, αλλά εγείρει ζητήματα σχετικά με την ποιότητα, την ηθική και την αξιοπιστία των παραγόμενων ειδήσεων. Σύμφωνα με τον Vosoughi et al. (2018), τα μέσα που επικεντρώνονται στην ταχύτητα της δημοσίευσης, με αποτέλεσμα να παραβλέπουν τη βαθιά έρευνα, τείνουν να χάνουν την εμπιστοσύνη των αναγνωστών. *Τιμή στην Ταχύτητα*: Αν και η ταχύτητα είναι κρίσιμη για την ανταγωνιστικότητα των μέσων στην ψηφιακή εποχή, η εξαιρετική ποιότητα της έρευνας είναι εκείνη που διατηρεί τη μακροχρόνια αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης. *Επιπτώσεις στη Δημοσιογραφία*: Οι ειδήσεις που δημοσιεύονται βιαστικά και χωρίς επαρκή επαλήθευση ενδέχεται να προκαλέσουν παραπληροφόρηση, η οποία μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες για τη φήμη των μέσων (Vosoughi et al., 2018).

Η Σχέση Δημοσιογραφικής Ποιότητας και Εμπιστοσύνης

Ο Paterson, (2011) αναδεικνύει την πρόκληση της αντικειμενικότητας σε ένα διεθνές περιβάλλον όπου κυριαρχούν οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Η εμπιστοσύνη των αναγνωστών στην αξιοπιστία των μέσων αυξάνεται όταν η δημοσιογραφική εργασία χαρακτηρίζεται από σε βάθος ανάλυση και τεκμηρίωση. Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας έχει ισχυρή συσχέτιση με τη διατήρηση και αύξηση της εμπιστοσύνης των

αναγνωστών. *Στρατηγικές Αντιμετώπισης*: Οι οργανισμοί μέσω ενημέρωσης που επιδιώκουν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας έρευνα και αξιόπιστες πληροφορίες διατηρούν υψηλότερη εμπιστοσύνη από το κοινό, ενώ τα μέσα που επικεντρώνονται μόνο στην ταχύτητα συχνά πέφτουν θύματα της παραπληροφόρησης (Vosoughi et al., 2018).

Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας είναι κρίσιμη για τη διατήρηση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης. Η επαρκής τεκμηρίωση των ειδήσεων και η προτίμηση στην εξονυχιστική έρευνα ενισχύουν την εμπιστοσύνη των αναγνωστών, σε αντίθεση με τα μέσα που δίνουν προτεραιότητα στην ταχύτητα και τη βιαστική δημοσίευση. Στη σύγχρονη εποχή, η ποιότητα υπερτερεί της ταχύτητας για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας αξίας του Τύπου.

Παραπληροφόρηση και Ψευδείς Ειδήσεις

Η παραπληροφόρηση και η διάδοση ψευδών ειδήσεων (fake news) έχουν αναδειχθεί ως σοβαρά φαινόμενα που επηρεάζουν την εμπιστοσύνη του κοινού προς τα μέσα ενημέρωσης και τη δημόσια σφαίρα γενικότερα. Το διαδίκτυο, ιδιαίτερα τα κοινωνικά δίκτυα, έχει ενισχύσει τη διάδοση ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών, κάνοντάς την ακόμη πιο δύσκολη την ανίχνευση αξιόπιστων πηγών και την αξιολόγηση της εγκυρότητας των πληροφοριών.

Η *διάδοση ψευδών ειδήσεων* είναι εντονότερη στις ψηφιακές πλατφόρμες, όπου οι χρήστες συχνά μοιράζονται περιεχόμενο χωρίς να ελέγχουν την ακρίβειά του. Η παραπληροφόρηση διαδίδεται μέσω κοινωνικών δικτύων, ιστολογίων και ιστοσελίδων που δεν ακολουθούν τους παραδοσιακούς κανόνες της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, γεγονός που καθιστά την αναγνώριση αξιόπιστων πηγών πιο περίπλοκο. *Διαδικτυακή Διάδοση*: Όπως επισημαίνουν οι Allcott & Gentzkow (2017), τα κοινωνικά δίκτυα και τα διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου η παραπληροφόρηση μπορεί να εξαπλωθεί ταχύτερα από την αλήθεια, επηρεάζοντας την αντίληψη του κοινού για τα γεγονότα. *Επίδραση στην Εμπιστοσύνη*: Σύμφωνα με έρευνες, η συνεχιζόμενη διάδοση ψευδών ειδήσεων έχει μειώσει την εμπιστοσύνη των αναγνωστών και των πολιτών στα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης και στην πληροφορία γενικότερα (Pew Research Center, 2020). Οι αναγνώστες δυσκολεύονται να διακρίνουν ποια μέσα είναι αξιόπιστα, ενώ συχνά προτιμούν τις αναρτήσεις που αντανακλούν τις προσωπικές τους πεποιθήσεις, ακόμα κι αν αυτές είναι ψευδείς.

Η διάδοση των ψευδών ειδήσεων έχει ιδιαίτερη σημασία στο πολιτικό και κοινωνικό

πλαίσιο. Η παραπληροφόρηση μπορεί να επηρεάσει τις πολιτικές εκλογές, να ενισχύσει τις κοινωνικές διαμάχες και να δημιουργήσει διχασμό στην κοινωνία. *Εκλογικές Επιπτώσεις:* Μελέτες έχουν δείξει ότι οι ψευδείς ειδήσεις επηρεάζουν την πολιτική συμπεριφορά των πολιτών, δημιουργώντας λανθασμένες αντιλήψεις και προκαταλήψεις (Friggeri, Gallotti, & Darrell, 2014). *Κοινωνική Αποδοχή της Παραπληροφόρησης:* Η ταχύτητα διάδοσης των ψευδών ειδήσεων μέσω των κοινωνικών δικτύων έχει επιδράσει στην αποδοχή τους από μεγάλο μέρος του κοινού, γεγονός που καθιστά πιο δύσκολη την καταπολέμηση αυτής της τάσης.

Η *αναγνώριση και η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης* απαιτούν συντονισμένες προσπάθειες από τα μέσα ενημέρωσης, τις τεχνολογικές πλατφόρμες και τις κυβερνήσεις. Η ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις αξιόπιστες πηγές ειδήσεων και η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου των ειδήσεων (fact-checking) είναι μερικές από τις στρατηγικές που προτείνονται. *Fact-Checking:* Η ενίσχυση του ρόλου των οργανισμών fact-checking και η συνεργασία των μέσων ενημέρωσης με αυτούς θα μπορούσαν να περιορίσουν τη διάδοση ψευδών ειδήσεων (Pennycook & Rand, 2018). *Ανάγκη για Εκπαίδευση:* Η εκπαίδευση του κοινού για την αναγνώριση αξιόπιστων πληροφοριών και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης είναι θεμελιώδης για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σε παγκόσμια κλίμακα.

Η παραπληροφόρηση και οι ψευδείς ειδήσεις αποτελούν σοβαρές απειλές για την αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης και τη δημοκρατία. Το διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διάδοσή τους, ενώ η επανάσταση των ψηφιακών μέσων δυσχεραίνει την αναγνώριση αξιόπιστων πηγών. Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης απαιτεί συνδυασμένες προσπάθειες εκπαίδευσης του κοινού, ελέγχου των ειδήσεων και συνεργασίας με οργανισμούς fact-checking.

Διαφάνεια στη Διαδικασία Παραγωγής Ειδήσεων

Η διαφάνεια στη διαδικασία παραγωγής ειδήσεων είναι κρίσιμη για την ενίσχυση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού. Όταν τα μέσα ενημέρωσης είναι διαφανή σχετικά με τις πηγές τους, την αναγνώριση σφαλμάτων και την εξήγηση των διαδικασιών συλλογής πληροφοριών, ενισχύεται η εμπιστοσύνη του κοινού και προάγεται η υπευθυνότητα στην δημοσιογραφία.

Η διαφάνεια αναφέρεται στην ικανότητα των μέσων ενημέρωσης να κάνουν κατανοητό το

πώς και από ποιες πηγές αντλούν τις πληροφορίες τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την παρουσίαση της διαδικασίας συλλογής των ειδήσεων, τη δημοσιοποίηση των πηγών (όταν είναι εφικτό και ασφαλές) και την ανάληψη ευθύνης σε περίπτωση σφαλμάτων ή διορθώσεων. Όταν τα μέσα ενημέρωσης είναι διαφανή, ενισχύουν την αξιοπιστία τους, καθώς το κοινό μπορεί να κατανοήσει τις συνθήκες υπό τις οποίες δημιουργήθηκαν οι ειδήσεις. *Προώθηση της Αξιοπιστίας:* Η διαφάνεια επιτρέπει στους αναγνώστες να αντιλαμβάνονται καλύτερα την αξιοπιστία των πηγών και να κρίνουν την ακρίβεια των πληροφοριών. Αυτό είναι σημαντικό σε μια εποχή όπου οι ειδήσεις μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές, συχνά αμφιλεγόμενες, πηγές. *Αναγνώριση Σφαλμάτων:* Ο αναγνωρισμός των σφαλμάτων και η διόρθωσή τους δημόσια είναι επίσης κρίσιμης σημασίας για τη διατήρηση της αξιοπιστίας. Όταν τα μέσα αναγνωρίζουν και διορθώνουν λάθη, αυτό δείχνει υπευθυνότητα και ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού στις αναφορές τους.

Η ενίσχυση της διαφάνειας μπορεί να έχει άμεσες *θετικές συνέπειες για την αξιοπιστία* των μέσων ενημέρωσης. Όπως αναφέρει ο Feldman (2011), τα μέσα που εξηγούν πώς συλλέγουν τις πληροφορίες τους και παρουσιάζουν τις διαδικασίες παραγωγής των ειδήσεων θεωρούνται πιο αξιόπιστα από τους αναγνώστες. *Ανάγκη για Διαφάνεια στις Πηγές:* Όταν τα μέσα εξηγούν την προέλευση των πληροφοριών τους, ενισχύεται η αντίληψη του κοινού για την ακρίβεια των ειδήσεων. Η σαφής αναφορά στις πηγές είναι ουσιαστική για τη διαφύλαξη της αξιοπιστίας και την ενίσχυση της δημόσιας εμπιστοσύνης. *Επιπτώσεις της Έλλειψης Διαφάνειας:* Η έλλειψη διαφάνειας, αντίθετα, μπορεί να προκαλέσει αμφιβολίες στους αναγνώστες σχετικά με την αλήθεια των αναφορών και τη συνάφεια των πηγών, δημιουργώντας υποψίες για παραπληροφόρηση ή μεροληψία.

Η ικανότητα των μέσων ενημέρωσης να *αναγνωρίζουν και να διορθώνουν τα λάθη τους* είναι επίσης σημαντική για τη διατήρηση της διαφάνειας. Στις περιπτώσεις όπου συμβαίνει μια ανακρίβεια, τα μέσα ενημέρωσης θα πρέπει να τη διορθώνουν δημόσια, εξηγώντας τα αίτια του σφάλματος και παρέχοντας την ακριβή πληροφορία. *Δημοσίευση Διορθώσεων:* Όπως επισημαίνει ο Feldman (2011), τα μέσα που αποδέχονται δημόσια τα σφάλματα και δημοσιεύουν διορθώσεις αποτελούν παράδειγμα υψηλής δημοσιογραφικής ηθικής και ενισχύουν την εμπιστοσύνη του κοινού.

Στην ψηφιακή εποχή, η ανάγκη για διαφάνεια έχει γίνει ακόμη πιο επιτακτική. Οι αναγνώστες έχουν περισσότερους τρόπους να ελέγξουν τις πληροφορίες και να εντοπίσουν ανακρίβειες. Η διαφάνεια δεν περιορίζεται πλέον μόνο στην παρουσίαση πηγών, αλλά

περιλαμβάνει επίσης τη δημοσιοποίηση των διαδικασιών δημοσίευσης και τον τρόπο επεξεργασίας των ειδήσεων. *Διαφάνεια και Εμπιστοσύνη στις Ψηφιακές Πλατφόρμες*: Όταν οι ψηφιακές πλατφόρμες είναι διαφανείς όσον αφορά τις διαδικασίες αλγορίθμων και τους τρόπους παρουσίασης περιεχομένου, ενισχύεται η εμπιστοσύνη των χρηστών. Η διαφάνεια στη διαδικασία παραγωγής ειδήσεων είναι ένα θεμελιώδες στοιχείο για την ενίσχυση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης. Η σαφής παρουσίαση των πηγών, η αναγνώριση των σφαλμάτων και η δημοσίευση διορθώσεων συμβάλλουν στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης με το κοινό και στην προώθηση μιας υπεύθυνης δημοσιογραφίας.

Επιρροή των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν αναδειχθεί σε σημαντικό εργαλείο για την διάδοση ειδήσεων και πληροφοριών, ωστόσο, παρά την ευρεία τους χρήση, συχνά μεταδίδουν περιεχόμενο χωρίς επαρκή έλεγχο, γεγονός που έχει σοβαρές επιπτώσεις στην αξιοπιστία των πληροφοριών που φτάνουν στο κοινό. Αυτή η τάση επηρεάζει την εμπιστοσύνη του κοινού στις παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης, καθώς πολλοί χρήστες συνδέουν τα μέσα ενημέρωσης με τα κοινωνικά δίκτυα, όπου συχνά η ποιότητα των πληροφοριών είναι αμφίβολη.

Η διάδοση ειδήσεων μέσω κοινωνικών δικτύων μπορεί να συμβαδίζει με σημαντική ταχύτητα και διάδοση, ωστόσο πολλές από αυτές τις πληροφορίες δεν υφίστανται τον ίδιο αυστηρό έλεγχο που υπόκεινται οι παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης, όπως οι εφημερίδες και τα τηλεοπτικά κανάλια. Αυτό οδηγεί συχνά στην εξάπλωση ανακριβών ή ακόμα και ψευδών ειδήσεων, γεγονός που δημιουργεί ανησυχία και υποσκάπτει την αξιοπιστία των μέσων. *Η Στρατηγική του Clickbait*: Τα κοινωνικά δίκτυα συχνά επικεντρώνονται σε εύκολα κατανοητούς, συχνά παραπλανητικούς τίτλους ή περιεχόμενο με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας ή των κλικ, αδιαφορώντας για την ποιότητα ή την ακρίβεια της πληροφορίας. *Προβλήματα Ποιότητας Πληροφοριών*: Χωρίς τη σωστή διασταύρωση και επαλήθευση των γεγονότων, οι πληροφορίες που κυκλοφορούν στα κοινωνικά δίκτυα μπορεί να είναι ανακριβείς, ατελείς ή παραπλανητικές, οδηγώντας στην παραπληροφόρηση του κοινού.

Ο Hermida (2010) αναφέρει ότι η εξάπλωση της πληροφορίας μέσω κοινωνικών δικτύων έχει οδηγήσει σε μια σύγχυση σχετικά με τις πηγές των ειδήσεων, καθώς το κοινό συχνά ταυτίζει τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης με τα κοινωνικά δίκτυα. Αυτό έχει επιπτώσεις στην

εμπιστοσύνη που έχει το κοινό στις παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης. Αναγνώριση Πηγών: Καθώς οι πληροφορίες στα κοινωνικά δίκτυα δεν υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες επαλήθευσης που ισχύουν για τα παραδοσιακά μέσα, οι χρήστες συχνά δεν διαχωρίζουν τις αξιόπιστες πηγές από τις μη αξιόπιστες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της εμπιστοσύνης στις παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης. *Ταύτιση των Μέσων με τα Κοινωνικά Δίκτυα:* Σύμφωνα με τον Hermida (2010), η αυξανόμενη εξάρτηση των χρηστών από τα κοινωνικά δίκτυα για την ενημέρωσή τους έχει μειώσει την προτίμηση τους για τις παραδοσιακές μορφές ειδησεογραφίας, καθώς θεωρούν ότι και αυτές οι τελευταίες μπορεί να έχουν την ίδια ατέλεια στον έλεγχο των πληροφοριών.

Η άνοδος των κοινωνικών δικτύων έχει προκαλέσει αλλαγές στην έννοια της δημοσιογραφίας. Τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, για να ανταγωνιστούν τις κοινωνικές πλατφόρμες, αναγκάζονται να προσαρμοστούν στις νέες τάσεις και να ενσωματώσουν στοιχεία των κοινωνικών δικτύων στην παραγωγή τους, όπως η ταχύτητα της ενημέρωσης και η συνεχής αλληλεπίδραση με το κοινό. *Επικέντρωση στην Ταχύτητα και στην Επαλήθευση:* Οι παραδοσιακές εφημερίδες και τα τηλεοπτικά δίκτυα προσπαθούν να ενσωματώσουν τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών δικτύων, όπως η άμεση αλληλεπίδραση με το κοινό και η ταχύτητα της δημοσίευσης, διατηρώντας παράλληλα τον έλεγχο της ποιότητας και της επαλήθευσης των ειδήσεων.

Για να αντιμετωπίσουν την πρόκληση των κοινωνικών δικτύων, τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης πρέπει να επικεντρωθούν στην *ενίσχυση της διαφάνειας* στις διαδικασίες παραγωγής τους και στην ενίσχυση του δημοσιογραφικού ελέγχου. *Ενίσχυση της Επαλήθευσης:* Η διαρκής επιβεβαίωση των πληροφοριών και η ακριβής παρουσίαση των πηγών μπορεί να βοηθήσει στην επαναφορά της εμπιστοσύνης των αναγνωστών. *Δημιουργία Εμπιστοσύνης:* Επαναλαμβανόμενη διαφάνεια στις διαδικασίες παραγωγής ειδήσεων και η ανάληψη ευθύνης για τυχόν λάθη ή παραπληροφόρηση μπορεί να βοηθήσει στην αναστροφή της μείωσης εμπιστοσύνης προς τα παραδοσιακά μέσα.

Η επιρροή των κοινωνικών δικτύων στις παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης είναι βαθιά και πολύπλοκη. Αν και τα κοινωνικά δίκτυα παρέχουν ταχύτητα και εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία, συχνά απουσιάζει η απαραίτητη επαλήθευση των ειδήσεων. Αυτό επηρεάζει την εμπιστοσύνη του κοινού στις παραδοσιακές μορφές ενημέρωσης, που πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες ψηφιακές πραγματικότητες και να ενισχύσουν τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα στη δημοσιογραφία.

Ανεξαρτησία και Πολιτική Ουδετερότητα

Η ανεξαρτησία και η πολιτική ουδετερότητα αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για τη διατήρηση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης. Τα μέσα που παρουσιάζουν αντικειμενικές και αμερόληπτες απόψεις κερδίζουν την εμπιστοσύνη του κοινού, καθώς οι αναγνώστες αναζητούν ενημέρωση χωρίς εξωτερικές επιρροές ή προσηλώσεις σε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα. Αντίθετα, η ύπαρξη φανερών ή κρυφών πολιτικών ή οικονομικών εξαρτήσεων μπορεί να πλήξει σοβαρά την αξιοπιστία των μέσων.

Η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης από πολιτικές και οικονομικές πιέσεις είναι κρίσιμη για τη διασφάλιση μιας αμερόληπτης και αντικειμενικής ενημέρωσης. Όταν τα μέσα ενημέρωσης εξαρτώνται από πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα, μπορεί να συμβεί το φαινόμενο της "καθοδηγούμενης πληροφόρησης", όπου οι ειδήσεις παραμορφώνονται ή περιορίζονται προκειμένου να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα αυτών των εξαρτήσεων.

Πολιτική Ουδετερότητα: Η πολιτική ουδετερότητα στα μέσα ενημέρωσης συνδέεται με την παρουσίαση γεγονότων χωρίς πολιτικές επιρροές, προβάλλοντας όλες τις απόψεις με ισότητα και αμεροληψία. Η αποφυγή της πολιτικής μεροληψίας είναι σημαντική για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού και την ενίσχυση της αξιοπιστίας των μέσων.

Οικονομική Ανεξαρτησία: Ανάλογα με την εξάρτηση των μέσων από διαφημιστικά ή άλλου είδους οικονομικά συμφέροντα, τα ειδησεογραφικά πρακτορεία ενδέχεται να παρουσιάζουν πληροφορίες με έναν τρόπο που εξυπηρετεί τα συμφέροντα των χορηγών τους. Οι οικονομικές πιέσεις ενδέχεται να περιορίσουν την ελευθερία των δημοσιογράφων να αναφέρουν αλήθειες που είναι αντίθετες με τα συμφέροντα αυτών που χρηματοδοτούν τα μέσα.

Σύμφωνα με τον McChesney (2015), η ύπαρξη πολιτικών και οικονομικών εξαρτήσεων πλήττει την αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης. Όταν τα μέσα αναγκάζονται να υποκύπτουν σε εξωτερικές πιέσεις, είτε από κυβερνητικούς φορείς είτε από επιχειρηματικά συμφέροντα, η αντικειμενικότητα των ειδήσεων κινδυνεύει, προκαλώντας την απομάκρυνση των αναγνωστών και την αμφισβήτηση της εγκυρότητας των πληροφοριών.

Πολιτικές Επιρροές: Σε καθεστώτα ή κοινωνίες όπου τα μέσα ενημέρωσης ελέγχονται ή επηρεάζονται από πολιτικά συμφέροντα, η ελευθερία της έκφρασης και η ποιότητα των ειδήσεων ενδέχεται να περιορίζονται. Αυτό οδηγεί σε μεροληπτική κάλυψη γεγονότων και ενίσχυση συγκεκριμένων πολιτικών ατζεντών.

Οικονομικές Επιρροές: Οι μεγάλες επιχειρηματικές συμφωνίες ή οι

πιέσεις από διαφημιστές μπορεί να οδηγήσουν σε παραποίηση των γεγονότων ή σε καταστολή σημαντικών πληροφοριών που ενδέχεται να βλάψουν τα συμφέροντα των χρηματοδοτών.

Το κοινό αναζητά μέσα ενημέρωσης που προάγουν την ανεξαρτησία και την αμεροληψία. Η εμπιστοσύνη των αναγνωστών χτίζεται όταν αντιλαμβάνονται ότι οι ειδήσεις που παρέχονται είναι το αποτέλεσμα ανεξάρτητης έρευνας και δεν επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες, όπως πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα. *Ανεξαρτησία στην Ενημέρωση*: Όταν τα μέσα ενημέρωσης διασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους, ο δημοσιογραφικός τους λόγος είναι πιο αξιόπιστος και έχει μεγαλύτερη επιρροή στην κοινωνία. Οι δημοσιογράφοι που εργάζονται χωρίς εξωτερικές πιέσεις μπορούν να παράγουν έρευνες και αναλύσεις που αντικατοπτρίζουν την αλήθεια, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη του κοινού. *Επιπτώσεις στην Εμπιστοσύνη*: Η παρουσία πολιτικών ή οικονομικών εξαρτήσεων συχνά έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της εμπιστοσύνης του κοινού προς τα μέσα.

Όταν οι αναγνώστες πιστεύουν ότι οι ειδήσεις έχουν υποστεί εξωτερική παρέμβαση, η αξιοπιστία του μέσου μειώνεται, και οι αναγνώστες στρέφονται σε άλλες, πιο ανεξάρτητες πηγές πληροφοριών.

Για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία τους, τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να εφαρμόσουν στρατηγικές που ενισχύουν την ανεξαρτησία τους από πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα: *Διαφάνεια στις Σχέσεις*: Τα μέσα πρέπει να είναι διαφανή σχετικά με τις σχέσεις τους με διαφημιστές, χορηγούς και πολιτικούς φορείς, ώστε να αποφευχθεί η σύγκρουση συμφερόντων και να διασφαλιστεί η αμερόληπτη κάλυψη των γεγονότων. *Ανάληψη Ευθύνης*: Η διαρκής ανάληψη ευθύνης για την ποιότητα των πληροφοριών και την ανεξαρτησία της δημοσιογραφίας είναι κρίσιμη για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού.

Η ανεξαρτησία και η πολιτική ουδετερότητα είναι ζωτικής σημασίας για την εμπιστοσύνη του κοινού. Όταν τα μέσα ενημέρωσης παραμένουν αμερόληπτα και δεν εξαρτώνται από πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα, η αξιοπιστία τους ενισχύεται. Αντίθετα, η πολιτική ή οικονομική επιρροή μπορεί να υπονομεύσει την αντικειμενικότητα των ειδήσεων και να προκαλέσει την απομάκρυνση του κοινού.

Η Εποχή της Πληροφορίας: Προκλήσεις και Ευκαιρίες

Η εποχή της πληροφορίας χαρακτηρίζεται από ταχύτατη διάδοση γνώσης και δεδομένων, αλλά και από τις σοβαρές προκλήσεις που συνεπάγεται η υπερπληροφόρηση και η διάδοση πληροφοριών χαμηλής ποιότητας. Παράλληλα, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (AI) και τα εργαλεία επαλήθευσης, ανοίγουν νέες ευκαιρίες για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας και της εμπιστοσύνης στα μέσα ενημέρωσης.

Η υπερπληροφόρηση και η διάδοση περιεχομένου χαμηλής ποιότητας έχουν αναδείξει σημαντικές προκλήσεις για τη σύγχρονη δημοσιογραφία. Στην ψηφιακή εποχή, το κοινό βομβαρδίζεται συνεχώς από έναν όγκο πληροφοριών μέσω των κοινωνικών δικτύων και άλλων πλατφορμών, καθιστώντας δύσκολο τον διαχωρισμό των έγκυρων πληροφοριών από τις ανακριβείς. *Υπερπληροφόρηση:* Η υπερπληροφόρηση έχει οδηγήσει σε ένα φαινόμενο γνωστό ως "ενημερωτική κόπωση", όπου οι χρήστες δυσκολεύονται να επεξεργαστούν και να αξιολογήσουν σωστά τον όγκο των πληροφοριών που λαμβάνουν καθημερινά. Αυτό μπορεί να προκαλέσει σύγχυση και να υπονομεύσει την ικανότητα του κοινού να αναγνωρίσει αξιόπιστες πηγές. *Διάδοση Περιεχομένου Χαμηλής Ποιότητας:* Ο εντυπωσιασμός και η ταχύτητα διάδοσης των πληροφοριών συχνά υπερτερούν της ακρίβειας και της εγκυρότητας. Ειδήσεις που δεν έχουν επαρκή τεκμηρίωση ή βασίζονται σε ανακριβείς πηγές μπορούν να διαδοθούν γρήγορα, δημιουργώντας παραπληροφόρηση και χαμηλώνοντας την ποιότητα της ενημέρωσης.

Η ανάγκη για αυστηρότερα πρότυπα δημοσιογραφίας είναι επιτακτική. Ο δημοσιογραφικός κλάδος καλείται να ενισχύσει την εκπαίδευση των επαγγελματιών, να θέσει σαφή πρότυπα δεοντολογίας και να αναπτύξει πρακτικές που θα βοηθήσουν στον περιορισμό της παραπληροφόρησης.

Η τεχνολογία προσφέρει νέες ευκαιρίες για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις. Η αξιοποίηση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και επαλήθευσης πληροφοριών μπορεί να ανακτήσει την εμπιστοσύνη του κοινού και να ενισχύσει την ποιότητα της δημοσιογραφίας. *Τεχνητή Νοημοσύνη (AI):* Η AI μπορεί να βοηθήσει στη διάκριση των αξιόπιστων από τις ανακριβείς πληροφορίες, μέσω της ανάλυσης και της επαλήθευσης περιεχομένου σε πραγματικό χρόνο. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την αυτόματη ανίχνευση παραπληροφόρησης ή ψευδών ειδήσεων, γεγονός που θα επιτρέπει την ταχύτερη ανταπόκριση και διόρθωση από τα μέσα. *Εργαλεία Επαλήθευσης Πληροφοριών:* Τα εργαλεία επαλήθευσης, όπως το FactCheck.org, το PolitiFact, και άλλες πλατφόρμες, έχουν αναδειχθεί ως χρήσιμα μέσα για την αξιολόγηση της εγκυρότητας ειδήσεων και

πληροφοριών. Η χρήση τέτοιων εργαλείων μπορεί να βοηθήσει τα μέσα να ενισχύσουν την αξιοπιστία τους και να επιστρέψουν στην έγκυρη και τεκμηριωμένη δημοσιογραφία. *Αξιοπιστία και Διαφάνεια:* Η χρήση τεχνολογιών για την επαλήθευση των πληροφοριών, σε συνδυασμό με τη διαφάνεια στις διαδικασίες παραγωγής ειδήσεων, ενισχύει την αξιοπιστία των μέσων. Τα μέσα που χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια στις πηγές και την ακριβή παρουσίαση των γεγονότων θα είναι καλύτερα τοποθετημένα να κερδίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού.

Οι επαγγελματίες του χώρου της δημοσιογραφίας πρέπει να εκπαιδεύονται στις νέες τεχνολογίες και τα εργαλεία που προσφέρει η εποχή της πληροφορίας. Η εκπαίδευση στη χρήση της ΑΙ και της επαλήθευσης θα επιτρέψει στους δημοσιογράφους να ανταποκριθούν καλύτερα στις προκλήσεις της υπερπληροφόρησης και της παραπληροφόρησης. *Εκπαίδευση στη Δημοσιογραφία 2.0:* Η σύγχρονη δημοσιογραφία απαιτεί δεξιότητες όχι μόνο στην έρευνα και την ανάλυση, αλλά και στην κατανόηση της τεχνολογίας και της ψηφιακής επαλήθευσης. Ο συνδυασμός αυτών των γνώσεων μπορεί να δημιουργήσει μια νέα γενιά δημοσιογράφων ικανών να καταπολεμήσουν τη διάδοση ψευδών ειδήσεων. *Δημιουργία Νέων Πλατφορμών:* Οι δημοσιογράφοι και τα μέσα πρέπει να δημιουργούν νέες πλατφόρμες και στρατηγικές για την προώθηση της αλήθειας και της διαφάνειας. Η ενσωμάτωση εργαλείων επαλήθευσης και η συνεργασία με ειδικούς στην τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αποτελέσουν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη αυτών των πλατφορμών.

Η εποχή της πληροφορίας προσφέρει σημαντικές προκλήσεις για τα μέσα ενημέρωσης, κυρίως λόγω της υπερπληροφόρησης και της διάδοσης περιεχομένου χαμηλής ποιότητας. Ωστόσο, τα εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης και οι στρατηγικές επαλήθευσης μπορούν να προσφέρουν νέες ευκαιρίες για τη βελτίωση της ποιότητας της ενημέρωσης και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού.

Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας αποτελεί βασικό κριτήριο για την αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης. Η ερευνητική δημοσιογραφία, με τη βαθιά ανάλυση θεμάτων και τη διασταύρωση πληροφοριών, προάγει την εμπιστοσύνη του κοινού, λειτουργώντας ως αντίβαρο στη διάδοση ανακριβών ή παραπλανητικών ειδήσεων (Kovach & Rosenstiel, 2021).

Παράγοντες που Ορίζουν την Ποιότητα της Δημοσιογραφικής Έρευνας

Η επαλήθευση πηγών και η διασταύρωση δεδομένων αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της δημοσιογραφικής έρευνας και της ακεραιότητας του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Όταν τα μέσα ενημέρωσης επαληθεύουν τις πληροφορίες τους και διασταυρώνουν τις πηγές τους, εξασφαλίζουν ότι το περιεχόμενο που παρουσιάζουν είναι ακριβές και αξιόπιστο. *Η διαδικασία της επαλήθευσης* είναι ουσιαστική για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των πληροφοριών. Οι δημοσιογράφοι χρησιμοποιούν αξιόπιστες πηγές και διασταυρώνουν τα δεδομένα από ανεξάρτητες πηγές προκειμένου να ελέγξουν την ακρίβεια των αναφορών τους. Η επαλήθευση μπορεί να περιλαμβάνει την αναφορά σε επίσημα έγγραφα, την επικοινωνία με ειδικούς ή την αναζήτηση άλλων αξιόπιστων πηγών που να υποστηρίζουν τις πληροφορίες.

Η έγκυρη τεκμηρίωση επιτρέπει στους αναγνώστες να εμπιστεύονται τις πληροφορίες που δημοσιεύονται, διότι ξέρουν ότι έχουν περάσει από μια

διαδικασία ελέγχου. Η έλλειψη αυτής της διαδικασίας, από την άλλη πλευρά, αυξάνει τις πιθανότητες να διαδοθούν ανακριβείς πληροφορίες, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την αξιοπιστία του μέσου. *Η έλλειψη επαλήθευσης* πηγών και δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές συνέπειες για τα μέσα ενημέρωσης. Όταν τα δεδομένα που παρουσιάζονται δεν είναι σωστά ελεγμένα, η φήμη του μέσου ενδέχεται να πλήττεται. Η διάδοση ανακριβών ή ψευδών ειδήσεων οδηγεί στην απώλεια της εμπιστοσύνης του κοινού και υπονομεύει την αξιοπιστία των δημοσιογραφικών διαδικασιών. Ο Ward (2008) υπογραμμίζει ότι η έλλειψη επαλήθευσης των πηγών και των δεδομένων είναι επικίνδυνη για την αξιοπιστία του μέσου και μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στην εικόνα του. Η τεκμηρίωση, αντίθετα, ενισχύει τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη του κοινού, επιτρέποντας στα μέσα να προσφέρουν ποιοτικό περιεχόμενο που απολαμβάνει υψηλή αξιοπιστία.

Η εμπεριστατωμένη τεκμηρίωση είναι κρίσιμη για την ενίσχυση της αξιοπιστίας του περιεχομένου. Η δυνατότητα των δημοσιογράφων να αναφέρουν τις πηγές τους και να παρέχουν αποδείξεις για τα γεγονότα που αναφέρουν βοηθά τους αναγνώστες να κατανοήσουν πώς καταλήγουν στις πληροφορίες που παρουσιάζουν. Όταν τα μέσα ενημέρωσης είναι διαφανή σχετικά με τη διαδικασία συλλογής των δεδομένων και τις πηγές που χρησιμοποιούν, ενισχύουν την εμπιστοσύνη του κοινού.

Διαφάνεια στη Μεθοδολογία

Η *διαφάνεια στη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων* είναι ζωτικής σημασίας για τη

διατήρηση της αξιοπιστίας των δημοσιογραφικών πρακτικών. Όταν τα μέσα ενημέρωσης εξηγούν τη μεθοδολογία που ακολουθούν για τη συγκέντρωση και επεξεργασία των δεδομένων, δημιουργούν ένα επίπεδο εμπιστοσύνης με το κοινό τους, ενισχύοντας την ακεραιότητα της πληροφόρησης. Η *σαφής εξήγηση των μεθόδων* που χρησιμοποιούνται στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων επιτρέπει στους αναγνώστες να κατανοήσουν πώς φτάνουν τα μέσα στις τελικές τους αναφορές και συμπεράσματα. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι πληροφορίες δεν βασίζονται μόνο σε απλές υποθέσεις, αλλά σε μια δομημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη διαδικασία.

Η διαφάνεια στη μεθοδολογία ενισχύει την αίσθηση της αξιοπιστίας διότι αποκαλύπτει τη διαδικασία με την οποία τα δεδομένα συλλέγονται, επαληθεύονται και αναλύονται. Αν τα μέσα αναφέρουν επακριβώς τις πηγές τους και τα εργαλεία που χρησιμοποιούν, βοηθούν το κοινό να κρίνει την ποιότητα των πληροφοριών που παρουσιάζουν. Η *έλλειψη διαφάνειας στη μεθοδολογία* μπορεί να οδηγήσει σε αμφιβολίες για την ακεραιότητα των πληροφοριών και της δημοσιογραφικής διαδικασίας. Όταν τα μέσα δεν εξηγούν πώς συλλέγουν και αναλύουν τα δεδομένα, το κοινό μπορεί να αμφισβητήσει την ακρίβεια και την αντικειμενικότητα των πληροφοριών που δημοσιεύονται. Η έλλειψη σαφήνειας μπορεί να οδηγήσει σε υποψίες για μεροληψία ή χειραγώγηση των δεδομένων, γεγονός που μπορεί να μειώσει την εμπιστοσύνη προς τα μέσα ενημέρωσης.

Τα μέσα που παρέχουν πλήρη διαφάνεια στη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων *κερδίζουν την εμπιστοσύνη* του κοινού, διότι το κοινό νιώθει ότι είναι ενήμερο για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψαν οι ειδήσεις. Η παρουσίαση των βημάτων της μεθοδολογίας αποδεικνύει την ακεραιότητα της διαδικασίας και επιτρέπει στους αναγνώστες να κατανοήσουν ότι δεν πρόκειται για εικασίες ή φήμες, αλλά για έρευνα που έχει υποβληθεί σε αυστηρούς ελέγχους.

Η διαφάνεια στη μεθοδολογία είναι ένα κρίσιμο στοιχείο για την αξιοπιστία και την ποιότητα των πληροφοριών που παρουσιάζονται από τα μέσα ενημέρωσης. Ο Feldman (2011) υπογραμμίζει τη σημασία της διαφάνειας για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, σημειώνοντας ότι τα μέσα που εξηγούν τη μεθοδολογία τους και παρουσιάζουν ξεκάθαρα τις πηγές και τα εργαλεία που χρησιμοποιούν κερδίζουν σε εμπιστοσύνη. Ο Bennett (2015) αναφέρει ότι η παρουσίαση της μεθοδολογίας από τα μέσα ενημέρωσης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας της πληροφόρησης. Όταν οι δημοσιογράφοι εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο επεξεργάζονται τα δεδομένα, το κοινό έχει

περισσότερη εμπιστοσύνη στις ειδήσεις που δημοσιεύονται.

Η διαφάνεια στη μεθοδολογία ενισχύει την αξιοπιστία των πληροφοριών και τη διαφάνεια της διαδικασίας έρευνας. Τα μέσα που εξηγούν τη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων και παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις πηγές τους είναι πιο αξιόπιστα και κερδίζουν την εμπιστοσύνη του κοινού. Η εφαρμογή αυστηρών προτύπων διαφάνειας στη μεθοδολογία δεν είναι μόνο χρήσιμη για τη διασφάλιση της ποιότητας της δημοσιογραφίας, αλλά είναι και απαραίτητη για τη διατήρηση της ακεραιότητας του επαγγέλματος και της εμπιστοσύνης του κοινού.

Αντιμετώπιση Συστημικής Διαφθοράς

Η *ερευνητική δημοσιογραφία* έχει καίριο ρόλο στην αποκάλυψη συστημικής διαφθοράς, λειτουργώντας ως ένα είδος «φύλακα» της δημοκρατίας. Μέσα από ανεξάρτητες και τεκμηριωμένες έρευνες, οι δημοσιογράφοι αναδεικνύουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, παράνομων δραστηριοτήτων και καταχρήσεων εξουσίας, παρέχοντας στο κοινό τη δυνατότητα να κατανοήσει τις δυναμικές που επηρεάζουν την κοινωνία και την πολιτική. Η ερευνητική δημοσιογραφία έχει την ικανότητα να *φωτίζει τις αθέατες πλευρές της κοινωνίας* και να φέρει στο φως σκανδαλώδη ή παράνομα γεγονότα που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών. Η διαδικασία αυτή είναι ουσιώδης για τη λειτουργία μιας δημοκρατικής κοινωνίας, καθώς επιτρέπει στο κοινό να έχει πλήρη και ακριβή ενημέρωση, ενδυναμώνοντας τη συμμετοχή του στα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα.

Οι δημοσιογραφικές έρευνες που επικεντρώνονται στην αποκαλυπτική φύση της διαφθοράς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Καθώς οι αποκαλύψεις έρχονται στο φως, οι υπεύθυνοι για παράνομες ή ανήθικες πρακτικές αναγκάζονται να λογοδοτήσουν, ενώ το κοινό έχει την ευκαιρία να κρίνει τις πράξεις των ηγετών και των θεσμών. Η δυνατότητα της δημοσιογραφίας να καταγράφει και να δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές είναι θεμελιώδης για την αποτροπή της διαφθοράς. Η δημοσιογραφία που αποκαλύπτει την αλήθεια σχετικά με την διαφθορά συμβάλλει στη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού, διότι ενισχύει την πεποίθηση ότι υπάρχει ένα σύστημα ελέγχου και αποδοχής λογοδοσίας για τις πράξεις των εξουσιαστικών φορέων. Σύμφωνα με τον Schudson (2008), οι δημοσιογραφικές έρευνες που αποκαλύπτουν τέτοιου είδους αδικίες λειτουργούν ως κρίσιμα εργαλεία για τη διατήρηση της δημοκρατικής διαδικασίας και της εμπιστοσύνης του κοινού στα μέσα ενημέρωσης.

Η συνεχής ερευνητική δημοσιογραφία όχι μόνο ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού, αλλά ενδυναμώνει και τη δημοκρατική δομή της κοινωνίας, καθιστώντας τους υπεύθυνους πολιτικούς και οικονομικούς φορείς πιο προσεκτικούς στις αποφάσεις τους. Η ερευνητική δημοσιογραφία, αποκαλύπτοντας καταστάσεις που κρύβονται από τη δημόσια σφαίρα, διευρύνει τη γνώση και την κατανόηση του κοινού για τα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά ζητήματα. Οι δημοσιογράφοι που ακολουθούν αυστηρά κριτήρια και δεοντολογικά πρότυπα, διασφαλίζουν την αλήθεια και προστατεύουν την αξιοπιστία των μέσων, ενισχύοντας έτσι τη δημοκρατία.

Η σπουδαιότητα της ερευνητικής δημοσιογραφίας στην καταπολέμηση της διαφθοράς αναγνωρίζεται από αρκετούς θεωρητικούς της δημοσιογραφίας. Ο Schudson (2008) επισημαίνει ότι οι αποκαλύψεις διαφθοράς και παρατυπιών ενδυναμώνουν την εμπιστοσύνη του κοινού προς τα μέσα και διατηρούν τη λειτουργία της δημοκρατίας. Σύμφωνα με τον Glasser (2011), η δημοσιογραφία αποκαλύπτει τις αδικίες του συστήματος και προσφέρει μια «γερή» βάση για τη δράση του κοινού ενάντια στη διαφθορά.

Η αποτελεσματική ερευνητική δημοσιογραφία ενισχύει τα θεμέλια της δημοκρατίας και εξασφαλίζει τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα των κυβερνήσεων και των οργανισμών.

Διαχείριση Πολυπλοκότητας Θεμάτων

Η ικανότητα των δημοσιογράφων να αναλύουν και να παρουσιάζουν πολύπλοκα θέματα με κατανοητό τρόπο αποτελεί σημαντικό παράγοντα που διαφοροποιεί τη δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας από την απλή αναπαραγωγή γεγονότων. Η δημοσιογραφία δεν περιορίζεται στην απλή αναφορά στα γεγονότα· απαιτεί βαθιά κατανόηση και σαφή παρουσίαση σύνθετων θεμάτων που επηρεάζουν την κοινωνία. Τα θέματα της σύγχρονης κοινωνίας είναι συχνά εξαιρετικά σύνθετα, και η κατανόηση των αιτίων, των επιπτώσεων και των σχέσεων τους απαιτεί μια πιο προσεκτική ανάλυση. Οι δημοσιογράφοι που είναι ικανοί να αναλύουν αυτά τα θέματα με βάση αξιόπιστες πηγές και επαγγελματική δεοντολογία συμβάλλουν στη δημιουργία ποιοτικών ειδήσεων που βοηθούν το κοινό να κατανοήσει καλύτερα τον κόσμο γύρω του. Η ανάλυση πολύπλοκων θεμάτων, όπως οι οικονομικές κρίσεις, οι πολιτικές διαπραγματεύσεις ή οι διεθνείς συγκρούσεις, απαιτεί βαθιά γνώση και δεξιότητες επεξεργασίας πληροφοριών.

Η δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας δεν περιορίζεται στην αναφορά γεγονότων χωρίς να

εξετάζει το υπόβαθρο και την πολυπλοκότητά τους. Σύμφωνα με τον Carlson (2017), η απλή αναπαραγωγή γεγονότων μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα της ενημέρωσης, καθώς δεν παρέχει στους αναγνώστες την πλήρη εικόνα ενός θέματος. Αντίθετα, η προσέγγιση που εστιάζει στην ανάλυση και την εξήγηση των αιτίων και των συνεπειών ενός γεγονότος ενισχύει την κατανόηση του κοινού και συμβάλλει στη διαμόρφωση καλύτερων αποφάσεων. Η ερευνητική δημοσιογραφία, με την ανάλυση σύνθετων θεμάτων και τη μελέτη των αιτίων και των συνεπειών τους, διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην ενημέρωση του κοινού. Μέσα από τη συστηματική αναζήτηση δεδομένων, τη διασταύρωση πηγών και την παρουσίαση πολλαπλών προοπτικών, η ερευνητική δημοσιογραφία παρέχει στους αναγνώστες μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα του θέματος που εξετάζεται.

Η ικανότητα να αναλύονται και να εξηγούνται πολύπλοκα θέματα αναγνωρίζεται ως χαρακτηριστικό της ποιοτικής δημοσιογραφίας από πολλές μελέτες. Carlson (2017) αναφέρει ότι η διαχείριση και η ανάλυση της πολυπλοκότητας σε ειδήσεις είναι κρίσιμη για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αξιοπιστίας. Επιπλέον, Berkowitz (2009) υπογραμμίζει ότι η ικανότητα των δημοσιογράφων να κάνουν τα δύσκολα κατανοητά συμβάλλει στην εμπιστοσύνη του κοινού στα μέσα ενημέρωσης. Η αναλυτική προσέγγιση των πολύπλοκων θεμάτων προσφέρει μεγαλύτερη αξία στην κοινωνία, καθώς επιτρέπει στους πολίτες να αντιλαμβάνονται καλύτερα τις επιπτώσεις των γεγονότων και να αναπτύσσουν κριτική σκέψη, βοηθώντας έτσι στη διατήρηση της ποιότητας της δημόσιας συζήτησης.

Η διαφορετικότητα στα μέσα ενημέρωσης δεν αποτελεί απλώς ηθικό καθήκον, αλλά είναι κρίσιμο ζήτημα για την κοινωνική δικαιοσύνη και την ακεραιότητα της ενημέρωσης. Τα μέσα πρέπει να ενσωματώνουν τη διαφορετικότητα σε όλες τις πτυχές της εργασίας τους, διασφαλίζοντας έτσι την ισότητα και την πολυφωνία στην κοινωνία (Wilkins & Christians, 2009).

Ερευνητική Δημοσιογραφία στην Ψηφιακή Εποχή

Η διαχείριση πολυπλοκότητας θεμάτων είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά που διαφοροποιεί τη δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας από τη συνηθισμένη αναπαραγωγή γεγονότων. Η ικανότητα ανάλυσης και εξήγησης σύνθετων θεμάτων είναι κρίσιμη για την αποτελεσματική επικοινωνία, και βοηθά στην κατανόηση σύνθετων κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών ζητημάτων. Η αναγκαιότητα για κατανόηση της πολυπλοκότητας προκύπτει

από την αυξανόμενη διασύνδεση των θεμάτων στις σύγχρονες κοινωνίες. Οι δημοσιογράφοι πρέπει να ενσωματώνουν πολλαπλές πηγές και προοπτικές για να αναλύσουν πλήρως τις εξελίξεις, γεγονός που ενισχύει την ποιότητα της πληροφορίας που παρέχεται στο κοινό. Ο Carlson (2017) υπογραμμίζει ότι η ανάλυση πολύπλοκων θεμάτων απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες, διότι μόνο έτσι οι δημοσιογράφοι μπορούν να προσφέρουν μια πλήρη και ακριβή εικόνα των γεγονότων.

Σε αντίθεση με την απλή αναπαραγωγή των γεγονότων, η δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας περιλαμβάνει μια πιο ουσιαστική ανάλυση και παρουσίαση των αιτίων και των συνεπειών των γεγονότων. Όπως αναφέρει ο η αναπαραγωγή γεγονότων χωρίς ανάλυση μπορεί να οδηγήσει σε επιφανειακή κάλυψη, μειώνοντας την αξία των ειδήσεων και αποτρέποντας τη δημιουργία κριτικής σκέψης στο κοινό. Η εξήγηση των συνθηκών που οδηγούν σε ένα γεγονός βοηθά τους αναγνώστες να κατανοήσουν όχι μόνο το ίδιο το γεγονός, αλλά και το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο αυτό εκτυλίσσεται. Η *ερευνητική δημοσιογραφία*, η οποία ενσωματώνει την ανάλυση σύνθετων θεμάτων, αναδεικνύει την ανάγκη για διασταύρωση δεδομένων και αξιολόγηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης. Όπως επισημαίνει ο Berkowitz (2009), η ερευνητική δημοσιογραφία συμβάλλει στην εμπιστοσύνη του κοινού, παρέχοντας ένα πλήρες και ακριβές πλαίσιο για τα γεγονότα. Οι δημοσιογράφοι που καταφέρνουν να αντλήσουν πολύπλευρες πληροφορίες και να τις ερμηνεύσουν σωστά συμβάλλουν σημαντικά στην κατανόηση των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών καταστάσεων.

Η ανάλυση και παρουσίαση των πολύπλοκων θεμάτων είναι ζωτικής σημασίας για την ποιότητα της δημοσιογραφίας, και οι δημοσιογράφοι που ασχολούνται με την ερευνητική δημοσιογραφία διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της κατανόησης του κοινού. Η ικανότητα να μετατρέπεται η πολυπλοκότητα σε κατανοητό περιεχόμενο είναι αυτή που διαφοροποιεί τη δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας, συμβάλλοντας στην καλύτερη πληροφόρηση του κοινού και στην ενίσχυση της δημοκρατίας.

Ανάλυση Ευκαιριών στην Ερευνητική Δημοσιογραφία

Η ερευνητική δημοσιογραφία εξελίσσεται συνεχώς, και οι δημοσιογράφοι έχουν στη διάθεσή τους νέες τεχνολογίες και διεθνείς συνεργασίες που ενισχύουν τις δυνατότητες τους να ανακαλύπτουν και να αποκαλύπτουν σημαντικά θέματα. Η αξιοποίηση αυτών των ευκαιριών προάγει την ποιότητα της δημοσιογραφίας και τη διαφάνεια. Η πρόοδος στην

τεχνολογία έχει φέρει επανάσταση στην ερευνητική δημοσιογραφία. Η χρήση *μεγάλων δεδομένων (big data)* και *τεχνητής νοημοσύνης* επιτρέπει στους δημοσιογράφους να επεξεργάζονται τεράστιες ποσότητες πληροφοριών, αντλώντας κρίσιμα δεδομένα για την ανάλυση και την απόδειξη των ισχυρισμών τους. Τα εργαλεία ανάλυσης μεγάλων δεδομένων μπορούν να βοηθήσουν στην ανίχνευση συνδέσεων μεταξύ φαινομένων, αποκαλύπτοντας κρυμμένα μοτίβα που παραδοσιακά θα ήταν δύσκολο να εντοπιστούν χωρίς τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών. Ειδικότερα, τα εργαλεία ανάλυσης δεδομένων μπορούν να διευκολύνουν την αναγνώριση της διαφθοράς, των παράνομων δραστηριοτήτων ή άλλων κοινωνικών ανισοτήτων, επιτρέποντας στους δημοσιογράφους να κατανοήσουν και να εξηγήσουν τις πολυπλοκότητες των θεμάτων με μεγαλύτερη ακρίβεια και ταχύτητα (Kovach & Rosenstiel, 2014).

Η *συνεργασία δημοσιογράφων* μέσω διεθνών δικτύων, όπως το International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), είναι επίσης μια από τις μεγάλες ευκαιρίες που έχει η σύγχρονη ερευνητική δημοσιογραφία. Το ICIJ, για παράδειγμα, επιτρέπει τη συνεργασία μεταξύ δημοσιογράφων από διάφορες χώρες για την αποκαλύψη παγκόσμιων θεμάτων, όπως φορολογικά σκάνδαλα, διαφθορά και διεθνείς εγκληματικές δραστηριότητες. Αυτή η συνεργασία επιτρέπει την αποκαλυπτική έρευνα σε διεθνές επίπεδο, κάτι που δεν θα ήταν δυνατό χωρίς τη διασύνδεση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διαφορετικών δημοσιογραφικών ομάδων. Οι συνεργασίες αυτές έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά αποτελεσματικές στην αποκάλυψη παγκόσμιων προβλημάτων, όπως οι Panama Papers και οι Paradise Papers, οι οποίες δημοσιοποιήθηκαν μέσω του ICIJ, αποκαλύπτοντας παγκόσμιες αλυσίδες φοροδιαφυγής και διαφθοράς (Graves & Konieczna, 2015). Η αξιοποίηση τεχνολογικών εργαλείων και η συνεργασία μέσω διεθνών δικτύων όχι μόνο ενισχύει τη δυνατότητα των δημοσιογράφων να αντιμετωπίσουν σύνθετα προβλήματα, αλλά συμβάλλει και στην παγκόσμια διαφάνεια και τη λογοδοσία, δημιουργώντας έτσι έναν πιο ενημερωμένο και συμμετοχικό κόσμο.

Ο Φραγκονικολόπουλος (2014) τονίζει την ανάγκη για μια πιο ανοιχτή και παγκόσμια προσέγγιση στην κάλυψη των ειδήσεων, προτείνοντας την εκπαίδευση των δημοσιογράφων στην παγκόσμια δημοσιογραφία και τη δημιουργία νέων δομών που προάγουν μια πιο σφαιρική ενημέρωση.

Η Επίδραση στην Αξιοπιστία

Η ερευνητική δημοσιογραφία *έχει θετική επίδραση στην αξιοπιστία* των μέσων ενημέρωσης, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη του κοινού. Ο Meyer (2004) και άλλοι ερευνητές υπογραμμίζουν ότι η ποιότητα της ενημέρωσης είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ικανότητα των μέσων να προσφέρουν τεκμηριωμένη,

αξιόπιστη και ανεξάρτητη κάλυψη, κάτι που ενισχύει την αξιοπιστία τους. Η ερευνητική δημοσιογραφία, με τη συστηματική ανάλυση και τη διεξοδική παρουσίαση γεγονότων, διασφαλίζει ότι το κοινό θα έχει πρόσβαση σε αληθινές και εμπεριστατωμένες πληροφορίες. Ο Meyer (2004) επισημαίνει ότι τα μέσα ενημέρωσης που επενδύουν στην ερευνητική δημοσιογραφία τείνουν να *έχουν υψηλότερα επίπεδα εμπιστοσύνης* από το κοινό τους, διότι προσφέρουν πιο αξιόπιστες και τεκμηριωμένες πληροφορίες. Η ερευνητική δημοσιογραφία δεν περιορίζεται στη γρήγορη και επιφανειακή αναφορά των γεγονότων, αλλά εστιάζει στην εις βάθος ανάλυση, αποδεικνύοντας τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα των μέσων. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει την αξιοπιστία του μέσου, δημιουργώντας μια σχέση εμπιστοσύνης με το κοινό.

Η *προσήλωση στην αλήθεια* και η *ανεξαρτησία στη θεματολογία* είναι θεμελιώδη χαρακτηριστικά για την διατήρηση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων. Όπως τονίζει ο Meyer (2004), σε περιόδους κοινωνικών, πολιτικών ή οικονομικών κρίσεων, τα μέσα ενημέρωσης που τηρούν αυστηρά τις δημοσιογραφικές αρχές και παραμένουν ανεξάρτητα από εξωτερικές πιέσεις (όπως πολιτικές ή επιχειρηματικές συμφέροντα) διασφαλίζουν ότι η ενημέρωση που παρέχουν είναι αντικειμενική και αξιόπιστη. Η διατήρηση της ανεξαρτησίας τους και η αποφυγή της χειραγώγησης ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού, καθώς τα άτομα νιώθουν ότι οι πληροφορίες που λαμβάνουν είναι αληθινές και αμερόληπτες (Paterson, 2012).

Η συνεργασία μεταξύ δημοσιογράφων και οργανισμών ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού και αναδεικνύει τη σημασία της διαφάνειας και της εκπαίδευσης στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης (Smyrnaioi, et.a., 2017).

Η εφαρμογή αυτών των πρακτικών ενισχύει την αξία της ερευνητικής δημοσιογραφίας και προάγει τη διατήρηση της αξιοπιστίας, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την ελευθερία του Τύπου και τη διαφάνεια στην κοινωνία. Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας αποτελεί τη βάση της αξιοπιστίας των μέσων. Παρά τις προκλήσεις, η επένδυση στην ερευνητική δημοσιογραφία μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού,

διασφαλίζοντας τη σημασία του έντυπου Τύπου

2.3 Σύγκριση Έντυπου Τύπου και Κοινωνικών Δικτύων

Πλεονεκτήματα του Έντυπου Τύπου

Εγκυρότητα και Αξιοπιστία

Ο έντυπος Τύπος έχει παραδοσιακά υψηλά πρότυπα επαλήθευσης των πληροφοριών, γεγονός που ενισχύει την αξιοπιστία του και τον καθιστά σημαντική πηγή ειδήσεων. Η επαλήθευση των πληροφοριών μέσω αυστηρών διαδικασιών, όπως η διασταύρωση πηγών και η χρήση έγκυρων αναφορών, αποτελεί θεμελιώδη αρχή για τον παραδοσιακό Τύπο. Αυτή η διαδικασία εξασφαλίζει ότι οι

πληροφορίες που δημοσιεύονται είναι αξιόπιστες και ακριβείς, κάτι που αυξάνει την εμπιστοσύνη του κοινού στα έντυπα μέσα. Ο Kovach & Rosenstiel (2021) αναφέρουν ότι ο έντυπος Τύπος παραμένει σημείο αναφοράς για ποιοτική και τεκμηριωμένη ενημέρωση. Η εγκυρότητα των ειδήσεων που δημοσιεύονται σε έντυπα μέσα συνδέεται με την αυστηρή επαγγελματική δεοντολογία και τις διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες είναι καλά ερευνημένες και βασισμένες σε αξιόπιστες πηγές.

Ανεξαρτησία από Αλγόριθμους

Ένα από τα πλεονεκτήματα του έντυπου Τύπου σε σύγκριση με τα ψηφιακά μέσα είναι η ανεξαρτησία του από την αλγοριθμική προώθηση περιεχομένου, που είναι κοινή σε πολλές ψηφιακές πλατφόρμες και κοινωνικά δίκτυα. Η αλγοριθμική προώθηση έχει ως στόχο την αύξηση της αλληλεπίδρασης και των κλικ, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε παραμόρφωση της πληροφόρησης, καθώς τα αλγόριθμοι ευνοούν περιεχόμενο που προκαλεί συναισθηματική αντίδραση ή εντυπωσιασμό, ανεξάρτητα από την ακρίβεια του. Σύμφωνα με τον Carlson (2017), ο έντυπος Τύπος παραμένει ανεξάρτητος από τέτοιες αλγοριθμικές επιρροές, επιτρέποντας τη δημοσίευση ισχυρών και ισορροπημένων αναφορών που δεν καθοδηγούνται από τις εμπορικές ανάγκες ή τις προτιμήσεις του κοινού. Αυτό εξασφαλίζει μια πιο αντικειμενική και πλήρη παρουσίαση των γεγονότων, χωρίς να υπόκειται σε επιρροές από την κυριαρχία του clickbait.

Αρχείο και Ιστορικότητα

Ο έντυπος Τύπος παίζει σημαντικό ρόλο στην ιστορική καταγραφή γεγονότων, παρέχοντας αξιόπιστο αρχείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανασκόπηση και κατανόηση των γεγονότων στο μέλλον. Αυτό το αρχείο έχει ιδιαίτερη αξία καθώς τα έντυπα μέσα διατηρούν φυσικά αρχεία που παρέχουν σπουδαία στοιχεία για τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Ο Schudson (2008) υπογραμμίζει ότι ο έντυπος Τύπος λειτουργεί ως εργαλείο ιστορικής καταγραφής που έχει καταγράψει σημαντικές στιγμές και τάσεις της κοινωνίας. Αυτή η αρχαιολογική αξία δύσκολα επιτυγχάνεται σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπου οι πληροφορίες συχνά διαγράφονται ή αναθεωρούνται και η διατήρηση της ιστορικότητας μπορεί να είναι πιο αβέβαιη λόγω της ευχρηστίας των διαδικτυακών πλατφορμών και της ροής της πληροφορίας.

Μειονεκτήματα του Έντυπου Τύπου

Περιορισμένη Ταχύτητα Ενημέρωσης

Η ανάγκη για εκτύπωση και διανομή καθιστά τον έντυπο Τύπο λιγότερο ανταγωνιστικό σε ταχύτητα συγκριτικά με τα κοινωνικά δίκτυα και τα ψηφιακά μέσα. Η διαδικασία παραγωγής, η επεξεργασία των ειδήσεων, η εκτύπωση και η διανομή περιορίζουν την ικανότητα του έντυπου Τύπου να ανταποκριθεί άμεσα σε γεγονότα που εξελίσσονται σε πραγματικό χρόνο. Σε αντίθεση με τα κοινωνικά δίκτυα, όπου οι πληροφορίες μπορούν να διαδοθούν άμεσα και χωρίς γεωγραφικά

ή χρονικά όρια, ο έντυπος Τύπος απαιτεί αρκετό χρόνο για να φτάσει στο κοινό του. Η Meyer (2004) επισημαίνει ότι η διαδικασία εκτύπωσης και διανομής περιορίζει την ικανότητα των παραδοσιακών μέσων να είναι πρώτα σε καταστάσεις που απαιτούν άμεση ενημέρωση. Οι εφημερίδες, για παράδειγμα, συνήθως αδυνατούν να προσφέρουν άμεση κάλυψη των γεγονότων, κάτι που τα καθιστά λιγότερο ελκυστικά για το κοινό σε περιόδους ταχύτατης διάδοσης ειδήσεων.

Περιορισμένη Προσβασιμότητα και Κόστος

Το κόστος παραγωγής και αγοράς των έντυπων μέσων μπορεί να αποτελέσει ανασταλτικό παράγοντα για την πρόσβαση του κοινού. Ειδικότερα, η παραγωγή και η διανομή

εφημερίδων απαιτούν σημαντικούς οικονομικούς πόρους, κάτι που ενδέχεται να οδηγήσει σε περιορισμένη διαθεσιμότητα για ορισμένα κοινά, ειδικά εκείνα που έχουν περιορισμένα οικονομικά μέσα. Ο Meyer (2004) αναφέρει ότι το κόστος της έντυπης παραγωγής, μαζί με την ανάγκη για συνεχιζόμενη διανομή, περιορίζει την οικονομική βιωσιμότητα των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης. Επιπλέον, οι καταναλωτές που αναζητούν δωρεάν ή φθηνότερες επιλογές για την ενημέρωσή τους συχνά προτιμούν τα ψηφιακά μέσα, τα οποία προσφέρουν εύκολη και άμεση πρόσβαση χωρίς τα υψηλά έξοδα των έντυπων εκδόσεων.

Πλεονεκτήματα των Κοινωνικών Δικτύων

Άμεση Διάδοση Πληροφοριών

Τα κοινωνικά δίκτυα επιτρέπουν τη διάδοση ειδήσεων σε πραγματικό χρόνο, καθιστώντας τα ισχυρά εργαλεία για την άμεση ενημέρωση του κοινού. Με την υποστήριξη τεχνολογιών που επιτρέπουν την άμεση ανάρτηση και κοινοποίηση, τα κοινωνικά δίκτυα παρέχουν τη δυνατότητα για γρήγορη διάδοση ειδήσεων και πληροφοριών, συχνά ακόμη και πριν από την παραδοσιακή δημοσιογραφία. Οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται ειδήσεις, εικόνες και βίντεο, επιτρέποντας την ακαριαία εξάπλωση της πληροφορίας, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την κάλυψη γεγονότων σε πραγματικό χρόνο. Η δυνατότητα άμεσης διάδοσης και ανταλλαγής πληροφοριών αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα των κοινωνικών δικτύων και έχει επηρεάσει σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ενημερώνονται και αλληλεπιδρούν με τα γεγονότα. Ο Napoli (2011) αναφέρει ότι τα κοινωνικά δίκτυα έχουν οδηγήσει σε ένα ταχύτερο ρυθμό ενημέρωσης και μεγαλύτερη ευχέρεια ανταλλαγής πληροφοριών, ξεπερνώντας τα παραδοσιακά μέσα.

Πολυφωνία και Συμμετοχικότητα

Τα κοινωνικά δίκτυα προσφέρουν έναν ανοιχτό χώρο για την έκφραση διαφορετικών απόψεων και την ενεργό συμμετοχή του κοινού στην διαμόρφωση της πληροφορίας. Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά μέσα, τα οποία συχνά διαμορφώνουν την πληροφορία μέσα από την οπτική των επαγγελματιών

δημοσιογράφων, τα κοινωνικά δίκτυα επιτρέπουν στους χρήστες να προσφέρουν τις δικές τους γνώμες και να διαμορφώνουν τη δημόσια συζήτηση. Αυτό έχει οδηγήσει σε αύξηση της πολυφωνίας και της συμμετοχής του κοινού, καθιστώντας τη διαδικασία πληροφόρησης πιο

δημοκρατική και ανοιχτή. Ο Hermida (2010) τονίζει ότι τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν χώρο ενίσχυσης της δημοκρατικής συμμετοχής και της διασποράς των πληροφοριών, δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες να επηρεάζουν και να εμπλουτίζουν τις ειδήσεις με τη δική τους φωνή και εμπειρία.

Ευκολία Πρόσβασης και Δωρεάν Περιεχόμενο

Η άμεση και δωρεάν πρόσβαση στις πληροφορίες είναι ένας από τους κυριότερους λόγους για τους οποίους τα κοινωνικά δίκτυα είναι τόσο δημοφιλή. Οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληθώρα ειδήσεων χωρίς κόστος, ξεπερνώντας τα οικονομικά εμπόδια που μπορεί να υπάρχουν στα παραδοσιακά μέσα. Επιπλέον, η αμεσότητα και η ευχέρεια της διαδικτυακής αναζήτησης ενισχύουν την προσβασιμότητα, καθιστώντας την πληροφόρηση ευκολότερη και πιο άμεση για το κοινό. Ο Napoli (2011) υπογραμμίζει την προσβασιμότητα των κοινωνικών δικτύων, τονίζοντας ότι η δωρεάν διάθεση περιεχομένου ενισχύει τη δημοκρατική συμμετοχή και παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να παραμείνουν ενημερωμένοι χωρίς περιορισμούς.

Μειονεκτήματα των Κοινωνικών Δικτύων

Διασπορά Ψευδών Ειδήσεων

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κοινωνικά δίκτυα είναι η διάδοση ψευδών ή παραπλανητικών ειδήσεων. Η έλλειψη επαλήθευσης και η ταχύτητα διάδοσης της πληροφορίας καθιστούν τα κοινωνικά δίκτυα ευάλωτα στην εξάπλωση ανακριβών ή κακόβουλων πληροφοριών. Δεδομένου ότι οι χρήστες είναι σε θέση να μοιράζονται ειδήσεις και περιεχόμενο χωρίς να υφίστανται έλεγχο για την ακρίβεια ή την πηγή, οι ψευδείς ειδήσεις μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα, δημιουργώντας σύγχυση και παραπληροφόρηση. Σύμφωνα με την έρευνα των Wardle & Derakhshan (2017), τα κοινωνικά δίκτυα συχνά δεν διαθέτουν μηχανισμούς επαλήθευσης της πληροφορίας, κάτι που ενισχύει την εξάπλωση της παραπληροφόρησης. Οι ψευδείς ειδήσεις είναι δύσκολο να εντοπιστούν και συχνά διαδίδονται ταχύτερα από τις αληθινές ειδήσεις, επηρεάζοντας την κοινή γνώμη και τη διαμόρφωση των αντιλήψεων.

Αλγοριθμική Προκατάληψη

Οι αλγόριθμοι που χρησιμοποιούνται από τα κοινωνικά δίκτυα για την προώθηση

περιεχομένου είναι συχνά σχεδιασμένοι να μεγιστοποιούν την αλληλεπίδραση και τη συμμετοχή του κοινού, αντί να προωθούν την ακριβή και τεκμηριωμένη ενημέρωση. Αυτή η προσέγγιση δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου περιεχόμενο που προκαλεί έντονα συναισθήματα ή ακραίες αντιδράσεις προωθείται περισσότερο από εκείνο που είναι πιο νηφάλιο ή αντικειμενικό. Αυτή η τάση ενισχύει τη δημιουργία "φακελωμένων" αναγνωστικών κοινοτήτων και συχνά οδηγεί στην ενίσχυση προκαταλήψεων και στη δημιουργία διαχωρισμένων και πόλωμένων κοινών. Ο Pariser (2011) υποστηρίζει ότι οι αλγόριθμοι των κοινωνικών δικτύων συχνά ευνοούν περιεχόμενο που ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και την προσοχή, αντί για την προώθηση του ποιοτικού και ακριβούς περιεχομένου. Αυτό οδηγεί σε ένα "filter bubble" (φούσκα φίλτρων), όπου οι χρήστες εκτίθενται μόνο σε περιεχόμενο που συμφωνεί με τις υπάρχουσες απόψεις τους, περιορίζοντας την ποικιλία και την αντικειμενικότητα των πληροφοριών.

Αξιοπιστία και Πολωτική Επικοινωνία

Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν τη δυνατότητα να ενθαρρύνουν την πόλωση και να δημιουργούν φαινόμενα φίλτρων προσωπικής πληροφορίας, μειώνοντας έτσι την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία της πληροφορίας. Η συνεχής έκθεση σε περιεχόμενο που ταιριάζει στις πεποιθήσεις του χρήστη ενισχύει τη πόλωση απόψεων, και συχνά οδηγεί σε ακραίες θέσεις και ρητορική. Αυτή η διαδικασία καθιστά δύσκολη τη δημιουργία κοινού πεδίου συμφωνίας και, κατ' επέκταση, την επίτευξη ισχυρής εμπιστοσύνης στις πηγές ενημέρωσης. Ο Sunstein (2017) αναφέρεται στο φαινόμενο της πόλωσης της επικοινωνίας, τονίζοντας ότι τα κοινωνικά δίκτυα ενισχύουν τις υπάρχουσες διαιρέσεις και μειώνουν την αντικειμενικότητα των πληροφοριών που καταναλώνουν οι χρήστες, καθώς προτιμούν και προωθούν περιεχόμενο που είναι σύμφωνο με τις ιδεολογικές τους πεποιθήσεις.

Συγκριτική Ανάλυση

Σταθερότητα και Ποιότητα του Έντυπου Τύπου και Αμεσότητα και Ευκολία Πρόσβασης των Κοινωνικών Δικτύων

Ο έντυπος Τύπος διακρίνεται για τη σταθερότητα και την ποιότητά του, καθώς οι δημοσιογράφοι που εργάζονται σε παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης συνήθως ακολουθούν αυστηρούς κανόνες επαλήθευσης και έχουν πρόσβαση σε επαγγελματίες συντάκτες,

αναλυτές και ερευνητές (Kovach & Rosenstiel, 2021). Η διαδικασία ελέγχου των πληροφοριών, που περιλαμβάνει επαλήθευση από διαφορετικές πηγές και την επιστημονική τεκμηρίωση, καθιστά τον έντυπο Τύπο πιο αξιόπιστο και αξιόπιστο για την ακριβή και ποιοτική ενημέρωση. Αντιθέτως, τα κοινωνικά δίκτυα επιτρέπουν την άμεση διάδοση της πληροφορίας, προσφέροντας άμεση πρόσβαση στους χρήστες και επιτρέποντας την ταχύτερη διάδοση ειδήσεων σε πραγματικό χρόνο. Η αμεσότητα που προσφέρουν τα κοινωνικά δίκτυα επιτρέπει στους χρήστες να έχουν ενημέρωση σχεδόν άμεσα, γεγονός που καθιστά το περιβάλλον τους εξαιρετικά δυναμικό (Hermida, 2010). Ωστόσο, αυτή η ταχύτητα μπορεί να έχει συνέπειες στην ποιότητα της πληροφόρησης, καθώς η επαλήθευση συχνά παραλείπεται ή καθυστερεί.

Αξιοπιστία του Έντυπου Τύπου και Διάδοση Ψευδών Ειδήσεων στα Κοινωνικά Δίκτυα

Η αξιοπιστία είναι το ισχυρό πλεονέκτημα του έντυπου Τύπου, καθώς οι πληροφορίες που δημοσιεύονται περνούν από αυστηρές διαδικασίες ελέγχου και επαλήθευσης πριν φτάσουν στους αναγνώστες. Σύμφωνα με τον Meyer (2004), η έγκριση των ειδήσεων από επαγγελματίες δημοσιογράφους ενισχύει την αξιοπιστία των παραδοσιακών μέσων και βοηθά στη διασφάλιση της ποιότητας της ενημέρωσης. Αντιθέτως, τα κοινωνικά δίκτυα ενισχύουν συχνά τη διάδοση ψευδών ή παραπλανητικών ειδήσεων, καθώς η ταχύτητα διάδοσης και η έλλειψη αυστηρού ελέγχου επιτρέπουν την ταχεία εξάπλωση ανακριβών πληροφοριών (Wardle & Derakhshan, 2017). Η δυνατότητα των χρηστών να διαμοιράζονται περιεχόμενο χωρίς επαλήθευση έχει οδηγήσει στην αύξηση της διάδοσης παραπληροφόρησης.

Συνδυασμός Πλεονεκτημάτων του Έντυπου Τύπου και των Κοινωνικών Δικτύων

Η προσαρμογή του έντυπου Τύπου στις ψηφιακές απαιτήσεις είναι απαραίτητη για να μπορέσει να ανταγωνιστεί με την ταχύτητα των κοινωνικών δικτύων και να παραμείνει συναφής με τις νέες συνθήκες της ψηφιακής εποχής. Η χρήση των κοινωνικών δικτύων για την προώθηση έγκυρης και τεκμηριωμένης πληροφορίας μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία της ενημέρωσης σε διαδικτυακό επίπεδο και να διευρύνει την προσβασιμότητα σε έγκυρες πηγές (Naroli, 2011). Η συνεργασία μεταξύ των δύο μέσων —του έντυπου Τύπου και των κοινωνικών δικτύων— μπορεί να δημιουργήσει ένα πιο ολοκληρωμένο σύστημα ενημέρωσης. Όταν ο έντυπος Τύπος εκμεταλλεύεται τα πλεονεκτήματα των κοινωνικών δικτύων για την προώθηση των ειδήσεων και των αναλύσεών του, συνδυάζει την ποιότητα

και την αξιοπιστία με την ταχύτητα και την αμεσότητα. Σύμφωνα με τον Graves & Konieczna (2015), η συνεργασία αυτών των μέσων μπορεί να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη μιας πιο ολοκληρωμένης και έγκυρης ενημέρωσης.

Η σύγκριση μεταξύ έντυπου Τύπου και κοινωνικών δικτύων αναδεικνύει τις διαφοροποιήσεις και τα δυνατά σημεία κάθε μέσου. Η εστίαση στην αξιοπιστία και την ποιότητα μπορεί να αποτελέσει τη γέφυρα για μια πιο συνδυαστική και ισορροπημένη προσέγγιση στην ενημέρωση.

3. Μεθοδολογία

3.1 Είδος Έρευνας

Η παρούσα έρευνα βασίζεται σε δύο μεθόδους συλλογής δεδομένων:

Ανάλυση περιεχομένου άρθρων και σχετικής βιβλιογραφίας και *διεξαγωγή δομημένων συνεντεύξεων* με ερωτηματολόγιο γραπτών ερωτήσεων, με γραπτές απαντήσεις, χωρίς τη συμμετοχή του ερευνητή για διευκρινίσεις ή επέκταση. Το ερωτηματολόγιο α) έχει τα ίδια ερωτήματα, β) στην ίδια σειρά, για όλους τους συμμετέχοντες, γ) δεν επιτρέπει απαντήσεις Ναι/Όχι ή σε κλίμακα Likert, αλλά δ) επιτρέπει ανοιχτές απαντήσεις με κειμενική ανάπτυξη που μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των ερωτώμενων.

Η έρευνα ανήκει στις *εφαρμοσμένες κοινωνικές επιστήμες*, με στόχο την κατανόηση και ερμηνεία της παρούσας κατάστασης στον έντυπο Τύπο και τις μελλοντικές του προκλήσεις στην ψηφιακή εποχή. Ο συνδυασμός των μεθόδων συλλογής δεδομένων συνιστά *μεθοδολογική τριγωνοποίηση*, η οποία ενισχύει την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων (Flick, 2018).

1.Ανάλυση Περιεχομένου

Η ανάλυση περιεχομένου κατατάσσεται στις *δευτερογενείς ερευνητικές μεθόδους*, καθώς περιλαμβάνει τη μελέτη ήδη διαθέσιμων δεδομένων από άρθρα και βιβλιογραφία. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τη συστηματική εξέταση και ερμηνεία ποιοτικών δεδομένων, ώστε να εντοπιστούν μοτίβα, τάσεις και θέματα.

Σύμφωνα με τους Krippendorff (2018) και Neuendorf (2017), η ανάλυση περιεχομένου μπορεί να είναι είτε ποσοτική (συχνότητες λέξεων, φράσεων) είτε ποιοτική (εννοιολογική ερμηνεία). Στην παρούσα έρευνα, εφαρμόζεται η *ποιοτική ανάλυση περιεχομένου*, που επιτρέπει την ερμηνεία εννοιών σχετικών με τη μετάβαση του έντυπου Τύπου στην ψηφιακή εποχή.

Πλεονεκτήματα της μεθόδου είναι η δυνατότητα κατανόησης της υπάρχουσας κατάστασης μέσα από πλούσια δεδομένα και ο εντοπισμός κενών ή ελλείψεων στη βιβλιογραφία που μπορούν να καλυφθούν από την πρωτογενή έρευνα.

2. Διεξαγωγή Συνεντεύξεων

Η μέθοδος συλλογής δεδομένων μέσω *δομημένων ερωτηματολογίων γραπτών ερωτήσεων με γραπτές απαντήσεις* ανήκει στις *πρωτογενείς ερευνητικές μεθόδους*. Οι συνεντεύξεις αυτού του τύπου είναι κατάλληλες για τη συγκέντρωση εμπειρισματομένων απαντήσεων από ειδικούς στον τομέα (δημοσιογράφους), καθώς και για την κατανόηση των υποκειμενικών τους εμπειριών και απόψεων.

Χαρακτηριστικά

Δομημένη μορφή:

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Cohen, Manion & Morrison (2007), οι **δομημένες συνεντεύξεις** (structured interviews) χαρακτηρίζονται μεταξύ άλλων από: προκαθορισμένο σύνολο ερωτήσεων που είναι ίδιο για όλους τους συμμετέχοντες, σταθερή σειρά και διατύπωση των ερωτήσεων, έλλειψη ευελιξίας για τον ερευνητή να τροποποιήσει τις ερωτήσεις ή να προσαρμόσει τη ροή της συζήτησης, δυνατότητα ανοιχτών απαντήσεων (αν και συχνά περιλαμβάνουν και κλειστές ερωτήσεις).

Η συνέντευξη που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνα, α) έχει τα ίδια ερωτήματα, β) στην ίδια σειρά, για όλους τους συμμετέχοντες, γ) δεν επιτρέπει απαντήσεις Ναι/Όχι ή σε κλίμακα Likert, αλλά δ) επιτρέπει ανοιχτές απαντήσεις με κειμενική ανάπτυξη που μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των ερωτώμενων.

Γι' αυτό **κατατάσσεται στις δομημένες συνεντεύξεις** ακόμα κι αν οι απαντήσεις είναι ανοιχτές και όλες διαφορετικές..

(Στις **ημιδομημένες** συνεντεύξεις (semi-structured interviews), σύμφωνα με τους Cohen, Manion & Morrison (2007) ο ερευνητής έχει μεγαλύτερη ευελιξία να προσαρμόσει τη σειρά των ερωτήσεων, να προσθέσει διευκρινιστικές ερωτήσεις ή να αλλάξει τη διατύπωση ανάλογα με την εξέλιξη της συζήτησης. Οι **μη δομημένες** συνεντεύξεις (unstructured interviews) δεν έχουν προκαθορισμένη δομή ή σειρά ερωτήσεων και βασίζονται στην ελεύθερη ροή της συζήτησης).

Πλεονεκτήματα

Οι δομημένες συνεντεύξεις, σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Cohen, Manion & Morrison (2007), παρουσιάζουν σημαντικά **πλεονεκτήματα**. Αρχικά, διασφαλίζουν τη συγκρισιμότητα των απαντήσεων, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες απαντούν στις ίδιες ερωτήσεις, με την ίδια σειρά και διατύπωση. Αυτό επιτρέπει την εύκολη ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων. Επιπλέον, εξασφαλίζουν αυξημένη αξιοπιστία και συνέπεια, καθώς η τυποποίηση της διαδικασίας μειώνει την πιθανότητα μεροληψίας του ερευνητή και διασφαλίζει ότι όλοι οι συμμετέχοντες λαμβάνουν την ίδια εμπειρία συνέντευξης.

Παράλληλα, η σταθερή δομή της συνέντευξης διευκολύνει τόσο την ποσοτική όσο και την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων, καθώς επιτρέπει την κωδικοποίησή τους και τη στατιστική επεξεργασία.

Ένα ακόμη πλεονέκτημα είναι η μείωση της επίδρασης του ερευνητή, αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα τροποποίησης ή προσαρμογής των ερωτήσεων ανάλογα με τις απαντήσεις, γεγονός που περιορίζει τον κίνδυνο καθοδήγησης των συμμετεχόντων. Επιπλέον, οι δομημένες συνεντεύξεις είναι εύκολα επαναλήψιμες, διευκολύνοντας τη σύγκριση αποτελεσμάτων και την αναπαραγωγή της έρευνας. Τέλος, η προκαθορισμένη σειρά ερωτήσεων συμβάλλει στη διαχείριση του χρόνου, καθώς η διάρκεια της συνέντευξης είναι προβλέψιμη και ελεγχόμενη.

Συνολικά, οι δομημένες συνεντεύξεις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες σε περιπτώσεις που απαιτείται τυποποίηση και αντικειμενικότητα στη συλλογή δεδομένων, αν και η σταθερή τους δομή μπορεί να περιορίσει τη βαθύτερη διερεύνηση των απόψεων των συμμετεχόντων.

Μειονεκτήματα

Οι δομημένες συνεντεύξεις, σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Cohen, Manion & Morrison (2007), παρουσιάζουν ορισμένα **μειονεκτήματα**. Πρώτον, η έλλειψη ευελιξίας στη διατύπωση και στη σειρά των ερωτήσεων μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα διερεύνησης απρόβλεπτων ή ενδιαφερόντων απαντήσεων από τους συμμετέχοντες. Αυτό σημαίνει ότι, αν προκύψει μια σημαντική πληροφορία κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ο ερευνητής δεν έχει τη δυνατότητα να εμβαθύνει περαιτέρω ή να προσαρμόσει τις ερωτήσεις αναλόγως. Επιπλέον, η αυστηρή δομή μπορεί να δημιουργήσει ένα μηχανιστικό και λιγότερο

αυθόρμητο περιβάλλον συνέντευξης, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την αυθεντικότητα των απαντήσεων.

Ένα άλλο μειονέκτημα αφορά τη δυσκολία στη διερεύνηση σύνθετων και πολυδιάστατων θεμάτων. Επειδή οι ερωτήσεις είναι προκαθορισμένες και δεν επιτρέπεται μεγάλη απόκλιση από το αρχικό πλάνο, οι συμμετέχοντες ενδέχεται να μην έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν πλήρως τις απόψεις και τις εμπειρίες τους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε επιφανειακές ή περιορισμένες απαντήσεις, ειδικά όταν το αντικείμενο της έρευνας απαιτεί εις βάθος ανάλυση.

Επιπλέον, οι δομημένες συνεντεύξεις μπορεί να μην είναι κατάλληλες για ερευνητικά πεδία όπου η δυναμική της αλληλεπίδρασης μεταξύ ερευνητή και συμμετέχοντος είναι κρίσιμη για την εξαγωγή ουσιαστικών δεδομένων. Σε αντίθεση με τις ημιδομημένες ή τις μη δομημένες συνεντεύξεις, οι οποίες επιτρέπουν μια πιο φυσική και διαδραστική συνομιλία, οι δομημένες συνεντεύξεις περιορίζουν τη διαδραστικότητα, καθιστώντας τη διαδικασία λιγότερο προσαρμοστική στις ανάγκες του ερωτώμενου.

Τέλος, αν και οι δομημένες συνεντεύξεις είναι χρήσιμες για τη σύγκριση δεδομένων, μπορεί να οδηγήσουν σε απώλεια πολύτιμων πληροφοριών που θα μπορούσαν να προκύψουν από μια πιο ευέλικτη προσέγγιση. Επιπλέον, η τυποποίηση μπορεί να μην ταιριάζει σε όλες τις ερευνητικές προσεγγίσεις, ιδιαίτερα σε ποιοτικές μελέτες που αποσκοπούν στην ανάλυση εμπειριών, απόψεων και συναισθημάτων με μεγαλύτερο βάθος.

Συνδυασμός Μεθόδων (Μικτή Προσέγγιση)

Η συνδυαστική χρήση ανάλυσης περιεχομένου και συνεντεύξεων αντιπροσωπεύει μια *μικτή προσέγγιση* (mixed methods), που συμβάλλει στη βελτίωση της αξιοπιστίας μέσω της σύγκρισης διαφορετικών πηγών δεδομένων. Η *μεθοδολογική τριγωνοποίηση* αποτελεί θεμέλιο της σύγχρονης κοινωνικής έρευνας, καθώς προσφέρει μια πιο σφαιρική κατανόηση των φαινομένων (Flick, 2018; Yin, 2014). Η παρούσα έρευνα, με την αξιοποίηση ποιοτικών δεδομένων από την ανάλυση

περιεχομένου και πρωτογενών πληροφοριών μέσω δομημένων συνεντεύξεων, αποτελεί μια πλήρη μεθοδολογική προσέγγιση που εξασφαλίζει την κατανόηση της δυναμικής του έντυπου Τύπου στην ψηφιακή εποχή.

3.2 Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας επιλέχθηκε με βάση τη μέθοδο της σκόπιμης δειγματοληψίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή ατόμων που κατέχουν γνώση και εμπειρία στους τομείς του έντυπου και ψηφιακού Τύπου έχοντα την ιδιότητα του δημοσιογράφου. Η σκόπιμη δειγματοληψία (purposive sampling) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε ποιοτικές μελέτες καθώς επιτρέπει στους ερευνητές να επιλέξουν άτομα που είναι ιδιαίτερα ενήμερα ή έχουν την εμπειρία να παρέχουν βαθύτερες και πιο πληροφοριακές απαντήσεις για το θέμα της μελέτης (Patton, 2015). Η σκόπιμη δειγματοληψία (purposive sampling), όπως περιγράφεται από τους Cohen, Manion και Morrison (2018), αποτελεί μια στρατηγική δειγματοληψίας που επιτρέπει την επιλογή συμμετεχόντων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που είναι κρίσιμα για την κατανόηση του ερευνητικού ζητήματος. Οι συμμετέχοντες επιλέγονται με βάση την εμπειρία, τις γνώσεις ή την εξειδίκευσή τους σε συγκεκριμένα θέματα. Η μέθοδος αυτή είναι ιδιαίτερα κατάλληλη σε ποιοτικές μελέτες που στοχεύουν στη διερεύνηση εμπειριών ή πεποιθήσεων.

Η ομάδα του δείγματος περιλαμβάνει **20 δημοσιογράφους** από τον έντυπο και τον ψηφιακό Τύπο.

Από τους 20 έδωσαν συνέντευξη **19** (ποσοστό υψηλής ανταπόκρισης: 95%).

Ως προς το **φύλο** είναι 10 άνδρες και 9 γυναίκες.

Ως προς την **ηλικία** είναι : 1 από 20-30 έτη, 5 από 30-40 έτη, 3 από 40-50 έτη, 8 από 50-60 έτη, 2 από 60-70 έτη.

Ως προς τον **γεωγραφικό τόπο εργασίας** εργάζονται 5 στην Πάτρα, 7 στην Αθήνα, 3 στη Θεσσαλονίκη, 2 στα Ιωάννινα, 2 στο Ηράκλειο και 1 στη Δυτική Ελλάδα.

Ως προς τα **Μέσα Ενημέρωσης**, απασχολούνται σε περισσότερα από 1 μέσο καθένας/μια (15 σε Εφημερίδες, 8 στο Διαδίκτυο, 8 στη Τηλεόραση και 7 στο Ραδιόφωνο).

Ως προς τα **χρόνια δημοσιογραφίας**, κατανέμονται 3 από 1-10 έτη, 2 από 10-20 έτη, 4 από 20-30 έτη, 10 από 30-40 έτη.

Επιλέχθηκαν με κριτήρια την κατά το δυνατό **αντιπροσωπευτική κατανομή** τους ανά **φύλο, ηλικία, χρόνια δημοσιογραφίας, Μέσων Ενημέρωσης, γεωγραφικού τόπου εργασίας** στην

Ελλάδα (σχετικοί πίνακες σε Παράρτημα 7.3)

Στόχος ήταν να αναδειχθούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν ως *επαγγελματίες* στην καθημερινή τους εργασία, η διαδικασία παραγωγής ειδήσεων και οι προσαρμογές τους στις σύγχρονες ανάγκες της ψηφιακής εποχής. Σύμφωνα με τον Patton (2015), η επιλογή των δημοσιογράφων είναι σημαντική για την κατανόηση των στρατηγικών, των περιορισμών και των προσαρμογών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων του σύγχρονου δημοσιογραφικού περιβάλλοντος.

Η μέθοδος της *σκόπιμης δειγματοληψίας* επιτρέπει στους ερευνητές να συγκεντρώσουν δεδομένα από άτομα με διαφορετικές γνώσεις και εμπειρίες, εξασφαλίζοντας ότι το δείγμα καλύπτει τις βασικές πτυχές του υπό μελέτη φαινομένου και ενισχύει την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας.

3.3 Εργαλεία Συλλογής Δεδομένων

Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιούνται δύο κύρια εργαλεία συλλογής δεδομένων:\

Ανάλυση περιεχομένου άρθρων και σχετικής βιβλιογραφίας

Δομημένο ερωτηματολόγιο με γραπτές απαντήσεις από συνεντεύξεις

Ανάλυση Περιεχομένου

Η **ανάλυση περιεχομένου** είναι μια ποιοτική ερευνητική μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη μελέτη κειμένων, άρθρων, και βιβλιογραφικών πηγών. Στόχος της είναι η κατανόηση θεμάτων, μοτίβων και αφηγηματικών τάσεων μέσα από τη συστηματική ανάλυση των περιεχομένων. Σύμφωνα με τον Krippendorff (2018), η ανάλυση περιεχομένου επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται συγκεκριμένα ζητήματα στον δημόσιο λόγο. Η μέθοδος αυτή μπορεί να είναι είτε ποσοτική (καταμέτρηση λέξεων, φράσεων, θεμάτων) είτε *ποιοτική* (ερμηνεία εννοιών, αφηγηματικών δομών και ιδεολογιών). Η ανάλυση περιεχομένου εφαρμόζεται ευρέως στη μελέτη των ΜΜΕ, καθώς συμβάλλει στην αποκάλυψη τάσεων στον έντυπο και ψηφιακό Τύπο (Neuendorf, 2017). **Στην παρούσα έρευνα, η προσέγγιση είναι ποιοτική**, εστιάζοντας στον τρόπο με τον οποίο ο έντυπος και ψηφιακός Τύπος αναλύονται στη βιβλιογραφία.

2. Συνεντεύξεις με Δομημένο Ερωτηματολόγιο και Γραπτές Απαντήσεις

Το δεύτερο εργαλείο συλλογής δεδομένων είναι οι συνεντεύξεις με **δομημένο ερωτηματολόγιο** γραπτών ερωτήσεων, με γραπτές απαντήσεις, χωρίς τη συμμετοχή του ερευνητή για διευκρινίσεις ή επέκταση. Το ερωτηματολόγιο α) έχει τα ίδια ερωτήματα, β) στην ίδια σειρά, για όλους τους συμμετέχοντες, γ) δεν επιτρέπει απαντήσεις Ναι/Όχι ή σε κλίμακα Likert, αλλά δ) επιτρέπει ανοιχτές απαντήσεις με κειμενική ανάπτυξη που μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των ερωτώμενων. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Cohen, Manion & Morrison είναι ερωτηματολόγιο για **δομημένη συνέντευξη** αν και οι απαντήσεις διαφέρουν μεταξύ των ερωτώμενων.

(Στις ημιδομημένες συνεντεύξεις (semi-structured interviews), σύμφωνα με τους Cohen, Manion & Morrison (2007), ο ερευνητής διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία, καθώς μπορεί να τροποποιήσει τη σειρά των ερωτήσεων, να προσθέσει επιπλέον διευκρινιστικές ερωτήσεις ή να αναδιατυπώσει τις ερωτήσεις ανάλογα με την πορεία της συζήτησης. Αντίθετα, οι μη δομημένες συνεντεύξεις (unstructured interviews) δεν ακολουθούν συγκεκριμένη δομή ή προκαθορισμένη σειρά ερωτήσεων, αλλά στηρίζονται στη φυσική ροή του διαλόγου μεταξύ ερευνητή και ερωτώμενου).

Ο συνδυασμός **ανάλυσης περιεχομένου** και **δομημένων συνεντεύξεων** ενισχύει την αξιοπιστία της έρευνας μέσω της **μεθοδολογικής τριγωνοποίησης** (Flick, 2018). Ενώ η ανάλυση περιεχομένου παρέχει μια θεωρητική κατανόηση του θέματος, οι συνεντεύξεις επιτρέπουν τη συλλογή εμπειρικών δεδομένων από επαγγελματίες του χώρου.

3. Διαδικασία Υλοποίησης:

Διαμόρφωση Ερωτηματολογίου

Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού ερωτηματολογίου απαιτεί προσεκτική διατύπωση ερωτήσεων που: *Είναι σαφείς και σχετικές*: Οι ερωτήσεις πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους ερευνητικούς στόχους, ενισχύοντας τη συγκέντρωση ποιοτικών δεδομένων (Patton, 2015). *Είναι ανοιχτές*: Δίνουν στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους χωρίς περιορισμούς (Bryman, 2012).

Αποφεύγουν κατευθυντικότητα: Αποτροπή διατύπωσης ερωτήσεων που υποδηλώνουν την

«σωστή» απάντηση, διατηρώντας την αντικειμενικότητα (Cohen et al., 2018).

Το ερωτηματολόγιο της συνέντευξης που δόθηκε στους 20 δημοσιογράφους αποτελείται από μια ψηφιακή φόρμα σε word χωρισμένη σε τρία μέρη :

Στο *πρώτο μέρος* δηλώνονται α) το θέμα της συνέντευξης «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις» β) η εθελοντική και ανώνυμη συμμετοχή των παραχωρούντων τη συνέντευξη γ) η χρήση των απαντήσεων στη συνέντευξη ως ερευνητικού υλικού για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ δ) η απάντηση σε όσες ερωτήσεις επιθυμούν οι συμμετέχοντες.

Στο *δεύτερο μέρος* περιέχονται 13 ανοιχτές ερωτήσεις ταξινομημένες σε τέσσερα μέρη: τρεις ερωτήσεις ανά ένα από τα τρία ερευνητικά ερωτήματα και μια γενική ανοιχτή ερώτηση.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1

Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2

Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;

Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων" , στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;

Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;

Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;

Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3

Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;

Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;

Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;

Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;

Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;

Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;

Στο τρίτο μέρος περιέχονται δημογραφικά στοιχεία: ΦΥΛΟ, ΗΛΙΚΙΑ, ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ, ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) , ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Το ερωτηματολόγιο εστάλη ηλεκτρονικά στα προσωπικά E-mail των μελών του δείγματος στις 5 Δεκεμβρίου 2024. Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων εστάλησαν στην ερευνήτρια ηλεκτρονικά στο προσωπικό της E-mail μέχρι 5 Ιανουαρίου 2025.

Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας επιτρέπει την ταχεία και οικονομική διανομή

των ερωτηματολογίων: *Μέσα διανομής*: Email, πλατφόρμες όπως το Google Forms και ειδικά σχεδιασμένες ιστοσελίδες έρευνας είναι δημοφιλείς επιλογές (Bryman, 2012). *Ενημέρωση συμμετεχόντων*: Οι συμμετέχοντες πρέπει να γνωρίζουν τη διάρκεια και τις λεπτομέρειες της διαδικασίας, καθώς και τα δικαιώματά τους, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της ανωνυμίας (Cohen et al., 2018).

Επιλογή Συμμετεχόντων

Η επιλογή των **20 συμμετεχόντων δημοσιογράφων** έγινε με βάση τη στρατηγική της *δειγματοληψίας σκοπιμότητας*, όπου επιλέγονται άτομα που θεωρούνται καταλληλότερα για την παροχή των επιθυμητών δεδομένων (Cohen et al., 2018). *Κριτήρια συμμετοχής*: Να περιλαμβάνουν το επαγγελματικό υπόβαθρο, τις γνώσεις ή τις εμπειρίες που σχετίζονται με το θέμα της έρευνας (Creswell & Poth, 2018). *Διασφάλιση ποικιλομορφίας*: Η συμμετοχή ατόμων από διάφορα δημογραφικά και γεωγραφικά πλαίσια ενισχύσει την εγκυρότητα της έρευνας (Patton, 2015).

3.4 Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων

Η ανάλυση των δεδομένων στην παρούσα έρευνα πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα, ανάλογα με τη μέθοδο συλλογής τους:

Ανάλυση Περιεχομένου Άρθρων και Σχετικής Βιβλιογραφίας

Η ανάλυση περιεχομένου αποτελεί μία από τις κύριες μεθόδους ποιοτικής έρευνας και χρησιμοποιείται ευρέως στις κοινωνικές επιστήμες για την εξέταση κειμένων, εντύπων και ψηφιακών πηγών (Krippendorff, 2018). Η διαδικασία περιλαμβάνει:

Καθορισμό των κριτηρίων επιλογής: Τα άρθρα επιλέγονται βάσει της συνάφειας με το θέμα, της εγκυρότητας της πηγής και του εύρους της ανάλυσης.

Κωδικοποίηση: Τα κείμενα αναλύονται βάσει συγκεκριμένων θεματικών αξόνων, όπως η μετάβαση από τον έντυπο στον ψηφιακό Τύπο, οι οικονομικές προκλήσεις των εφημερίδων και η προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα (Neuendorf, 2017).

Συγκριτική Ανάλυση: Τα ευρήματα συγκρίνονται με προηγούμενες μελέτες, ώστε να

εντοπιστούν επαναλαμβανόμενα μοτίβα ή αποκλίσεις (Mayring, 2014).

Ανάλυση Συνεντεύξεων με Ερωτηματολόγιο

Η ανάλυση των απαντήσεων των συμμετεχόντων πραγματοποιείται με τη μέθοδο της θεματικής ανάλυσης (Braun & Clarke, 2006). Τα βήματα περιλαμβάνουν:

Αρχική ανάγνωση και εξοικείωση με τα δεδομένα.

Κωδικοποίηση: Ανάπτυξη θεματικών κατηγοριών βάσει των απαντήσεων, όπως οι προοπτικές του έντυπου Τύπου, οι προκλήσεις του ψηφιακού περιβάλλοντος και η αξιολόγηση των αλλαγών στο αναγνωστικό κοινό.

Δημιουργία θεμάτων: Σύνδεση των κωδικών με θεωρητικά μοντέλα για τη μετάβαση του Τύπου στην ψηφιακή εποχή (Deuze, 2008).

Ερμηνεία και σύγκριση: Αντιπαραβολή των αποτελεσμάτων με τη βιβλιογραφία για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Η χρήση αυτών των μεθόδων διασφαλίζει την εγκυρότητα και αξιοπιστία της έρευνας, επιτρέποντας την εξαγωγή ουσιαστικών συμπερασμάτων για το παρόν και το μέλλον του έντυπου Τύπου.

4. Ανάλυση και Αποτελέσματα

4.1. Ερώτημα 1: Προκλήσεις εγκυρότητας

Ερ.Ερώτημα 1   *Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;*

ι. Από την ανάλυση των συνεντεύξεων (βλ. παράρτημα 7.2)

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις ως προς την εγκυρότητα της πληροφορίας, κυρίως λόγω της ταχύτητας διάδοσης των ειδήσεων στα ψηφιακά μέσα. Η πίεση για ανταγωνιστική απόδοση οδηγεί σε υιοθέτηση μη επαληθευμένων πληροφοριών, προκαλώντας πληροφοριακή αταξία και μείωση της αξιοπιστίας. Η έλλειψη χρόνου και πόρων για έρευνα και διασταύρωση των πηγών εντείνει το πρόβλημα. Παράλληλα, η εύκολη έκφραση απόψεων από ετερόκλητους πόλους δυσχεραίνει τον έλεγχο της ακρίβειας. Ωστόσο, ο έντυπος Τύπος διαθέτει το πλεονέκτημα της «αργής δημοσιογραφίας», επιτρέποντας εις βάθος ανάλυση και σχολιασμό. Παρόλο που συχνά θεωρείται ξεπερασμένος σε ό,τι αφορά την άμεση ενημέρωση, η δυνατότητα διπλού ελέγχου των ειδήσεων προσδίδει σοβαρότητα και εγκυρότητα. Παρόλα αυτά, η ανάγκη προσαρμογής στις νέες συνθήκες είναι επιτακτική, ώστε να διατηρήσει την αξιοπιστία του.

Η τεχνολογική πρόοδος έχει επηρεάσει τη δημοσιογραφία, περιορίζοντας την ερευνητική προσέγγιση και την ποιότητα του περιεχομένου. Πολλοί δημοσιογράφοι βασίζονται σε ανεπιβεβαιώτες διαδικτυακές πηγές, ενώ η πίεση για ταχύτητα οδηγεί σε παράβλεψη της δεοντολογίας. Η αναγνωσιμότητα και η αμεσότητα συχνά υπερισχύουν της αντικειμενικότητας, ενώ η εκπαίδευση των νέων δημοσιογράφων στη διασταύρωση πληροφοριών είναι ανεπαρκής. Παρόλο που η τεχνολογία δημιουργεί προκλήσεις, ο έντυπος Τύπος διατηρεί ένα πλεονέκτημα μέσω της «αργής δημοσιογραφίας», που επιτρέπει εις βάθος έρευνα. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να υποκαταστήσει δημοσιογράφους, αλλά και να ενισχύσει την αξιοπιστία της έρευνας. Οι εφημερίδες, για να ανταγωνιστούν τον ηλεκτρονικό Τύπο, συχνά στρέφονται σε άρθρα γνώμης, αυξάνοντας τον κίνδυνο υποκειμενικότητας. Συνολικά, η τεχνολογική εξέλιξη έχει μειώσει τον διαθέσιμο χρόνο για ποιοτική δημοσιογραφία, επηρεάζοντας αρνητικά τον έντυπο Τύπο.

Οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών στον Τύπο συμβάλλουν στην αποκατάσταση του κύρους των ΜΜΕ και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών. Η διόρθωση μιας

λανθασμένης είδησης δεν είναι μόνο επαγγελματική υποχρέωση, αλλά και δημοκρατικό καθήκον απέναντι στην παραπληροφόρηση. Ωστόσο, η πίεση για γρήγορη παραγωγή ειδήσεων οδηγεί συχνά σε παραβίαση των δεοντολογικών κανόνων, ενώ η απώλεια θέσεων εργασίας δυσχεραίνει την επαλήθευση των πληροφοριών. Παρά το γεγονός ότι οι διορθώσεις ενισχύουν την αξιοπιστία των ΜΜΕ, λίγοι αναγνώστες αφιερώνουν χρόνο για να τις διαβάσουν ή να τις αξιολογήσουν σωστά. Η επαλήθευση των ειδήσεων παραμένει κρίσιμη, καθώς το Διαδίκτυο διευκολύνει τη διασταύρωση πληροφοριών, αλλά ταυτόχρονα αυξάνει τον κίνδυνο διάδοσης ανακριβών δεδομένων. Η γενναιότητα της ανασκευής ανεβάζει το κύρος των δημοσιογράφων και των εντύπων, ενώ η συχνή ανάγκη διόρθωσης μπορεί να κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού. Η αντικειμενικότητα και η ακρίβεια πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για τη διατήρηση της ποιότητας του έντυπου Τύπου.

Η δημοσιογραφία αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις, κυρίως λόγω της πίεσης του χρόνου, της ανάγκης για γρήγορη παραγωγή ειδήσεων και των εξωτερικών παρεμβάσεων. Οι δημοσιογράφοι συχνά πλήττονται από την αυτολογοκρισία, προσωπικές απόψεις και περιορισμένη εκπαίδευση, ενώ οι αξιόπιστες πηγές για την επαλήθευση ειδήσεων έχουν μειωθεί. Η πίεση από ανώτερα στελέχη και ο ανταγωνισμός προσθέτουν στην δυσκολία των δημοσιογράφων να ελέγξουν την ακρίβεια των πληροφοριών. Παράλληλα, οι σχέσεις με επιχειρηματίες και πολιτικά συμφέροντα επηρεάζουν τη μεταφορά ειδήσεων, καθιστώντας αναγκαία τη διασταύρωση πληροφοριών. Οι δημοσιογράφοι καλούνται να αντιμετωπίσουν τη δυσκολία της ταχύτητας και του περιορισμένου χρόνου, με την αλήθεια και την αντικειμενικότητα να αποτελούν βασικά στοιχεία της επαγγελματικής τους ευθύνης.

ii. Από την ανάλυση της βιβλιογραφίας

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας, με σημαντικότερη την πίεση για ταχύτητα στην παραγωγή και τη δημοσίευση ειδήσεων (Boczkowski, 2010), η οποία συχνά οδηγεί σε ελλιπή επαλήθευση των πληροφοριών και προτεραιότητα στην ταχύτητα έναντι της ακρίβειας (Singer, 2005). Η ταχεία διάδοση ανακριβών ή ψευδών ειδήσεων (Lazer et al., 2018) έχει σοβαρές επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη των αναγνωστών (Fletcher et

al., 2021), ενώ εντείνεται η ανάγκη για βελτίωση των διαδικασιών επαλήθευσης και την ανάπτυξη στρατηγικών για την καλύτερη διαχείριση των ειδήσεων (Graves, 2016; Schudson, 2003).

Επιπλέον, η πίεση για ταχύτητα στην παραγωγή ειδήσεων (McNair, 2017) και οι επιπτώσεις των αλγορίθμων στην επιλογή ειδήσεων (Pariser, 2011) εντείνουν τις δυσκολίες στην επαλήθευση της εγκυρότητας. Η εξάπλωση των "fake news" και της παραπληροφόρησης (Lazer et al., 2018) συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας διαδικτυακής, επηρεασμένης αντίληψης για την αντικειμενικότητα (Hermida, 2012), ενισχύοντας την ανάγκη για διαφάνεια και ειλικρίνεια στην ενημέρωση (de Burgh, 2008). Επιπλέον, η ισχυρή παρουσία της ψηφιακής διαφήμισης και των οικονομικών συμφερόντων (Deuze, 2007) επηρεάζει την ποιότητα των δημοσιογραφικών κειμένων, καθιστώντας αναγκαία τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των δημοσιογράφων (Παπαθανασόπουλος, 2006; Φραγκονικολόπουλος, 2014; Bruns, 2005).

Η αξιοπιστία και η εμπιστοσύνη των αναγνωστών παραμένουν καθοριστικά ζητήματα (Lundell, 2011), και η διορθωτική ενημέρωση παίζει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης (Shoemaker & Vos, 2009; Fraser, 2016). Η πίεση για γρήγορη δημοσίευση (Schudson, 2003), η ανάγκη για κατάλληλη αποκατάσταση λαθών (Vargo et al., 2019) και οι εξωτερικές πιέσεις και συμφέροντα (Tuchman, 1978) δημιουργούν επιπρόσθετες προκλήσεις, ενώ η διαχείριση της υποκειμενικότητας και των προσωπικών αντιλήψεων παραμένει κρίσιμη (Gans, 2004).

Η συνεργασία και η αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η διασταύρωση πληροφοριών (Bennett, 2009) και η επιρροή των κοινωνικών μέσων (Hermida, 2010) είναι κρίσιμα για την ενίσχυση της εγκυρότητας στην ενημέρωση. Επιπλέον η έξοδος από την αυτάρκεια και τον εγωκεντρισμό τροφοδοτεί θετικά τη συνεργασία και κατά συνέπεια την αποτελεσματικότητα (Κωστόπουλος, 2011).

4.2 Ερώτημα 2: Ποιότητα Δημοσιογραφικής Έρευνας

Ερ.Ερώτημα 2. Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;

ι. Από την ανάλυση των συνεντεύξεων (βλ. παράρτημα 7.2)

Η ερευνητική δημοσιογραφία, όταν στηρίζεται σε αξιόπιστα και διασταυρωμένα δεδομένα, προσφέρει πληρέστερη εικόνα και βοηθά το κοινό να αντιληφθεί καλύτερα την ιστορία, ενισχύοντας την αξιοπιστία του ρεπορτάζ. Η αντικειμενικότητα και η αμεροληψία αποτελούν

βασικά χαρακτηριστικά της έντυπης δημοσιογραφίας, με την ερευνητική προσέγγιση να παραμένει κυρίαρχη για τη διατήρηση της ποιότητας των ΜΜΕ. Η αφήγηση δεδομένων με σαφήνεια και ακριβή παρουσίαση ενισχύει το κύρος του δημοσιογράφου και του μέσου. Ωστόσο, η υπερβολική χρήση της αφήγησης χωρίς εμφανή λόγο μπορεί να αποδυναμώσει την αξιοπιστία. Οι αφηγήσεις μαρτύρων, όταν είναι διασταυρωμένες, συμβάλλουν στη σωστή ενημέρωση, ενώ η αφηγηματική δημοσιογραφία ενισχύει το ενδιαφέρον του κοινού και δίνει ρόλο στον αναγνώστη, κάνοντάς τον μέρος της ιστορίας.

Η εξειδίκευση στην έντυπη δημοσιογραφία διαφοροποιεί αυτή από τα ψηφιακά μέσα, καθώς προσφέρει σε βάθος ανάλυση θεμάτων και πτυχών που ενδιαφέρουν συγκεκριμένα κοινά. Ενώ το κοινό συχνά προτιμά εύπεπτα θέματα, η σωστή παρουσίαση εξειδικευμένων θεμάτων μπορεί να εκπαιδεύσει και να κερδίσει τον αναγνώστη, εφόσον είναι κατανοητά και προσφέρουν νέα γνώση. Η παρουσίαση αυτών των θεμάτων ενισχύει την ποιότητα του εντύπου και βοηθά στη διαμόρφωση ενός πιστού κοινού, ειδικά όταν η εξειδίκευση ενισχύει την ακρίβεια και την κατανόηση. Η έντυπη δημοσιογραφία μπορεί να καθοδηγεί τη δημοσιογραφική έρευνα μέσω εξειδικευμένων θεμάτων, προσφέροντας εμπεριστατωμένες πληροφορίες και ενισχύοντας την αξιοπιστία της. Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;

Η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα ενισχύει την ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου, καθώς παρέχει επιστημονικά τεκμηριωμένες πληροφορίες και έρευνες. Όταν οι δημοσιογράφοι συνεργάζονται με αυτά τα ιδρύματα, ενσωματώνουν εξειδικευμένη γνώση και έρευνες, προσφέροντας αξιόπιστο και τεκμηριωμένο περιεχόμενο. Αυτή η συνεργασία ενισχύει το κύρος των ΜΜΕ και διαμορφώνει τις τάσεις του κοινού, προσφέροντας μια έγκυρη πηγή πληροφόρησης. Επιπλέον, μέσω αυτής της συνεργασίας, η επιστημονική γνώση εκλαϊκεύεται και γίνεται προσιτή στο ευρύ κοινό, ενισχύοντας την αξιοπιστία και την αναγνωσιμότητα των ΜΜΕ. Ο συνδυασμός της επιστημονικής αριστείας με την έγκυρη δημοσιογραφία είναι κρίσιμος για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης.

Η αύξηση των ψευδών πληροφοριών στον έντυπο Τύπο οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Η υπερεργασία των δημοσιογράφων, η έλλειψη χρόνου για επαλήθευση και η πίεση για γρήγορη παραγωγή ειδήσεων οδηγούν σε αδιασταύρωτες πληροφορίες. Η χαλάρωση του κώδικα δεοντολογίας, η έλλειψη εκπαίδευσης στο fact checking και η εξάρτηση από το

διαδίκτυο για πληροφορίες ενισχύουν το πρόβλημα. Η ανάγκη για εντυπωσιασμό και πολιτική χειραγώγηση, καθώς και η εξάρτηση από πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων, συμβάλλουν στην αναπαραγωγή ψευδών ειδήσεων. Τα συμφέροντα και η συρρίκνωση προσωπικού στους Τύπους εντείνουν τη διάδοση των fake news.

ii. Από την ανάλυση της βιβλιογραφίας

Η ενίσχυση της ανάλυσης και της ποιότητας της πληροφορίας είναι ένας από τους θετικούς αντίκτυπους της σύγχρονης δημοσιογραφίας, καθώς η εξειδίκευση επιτρέπει τη βαθύτερη κατανόηση πολύπλοκων θεμάτων και την ενίσχυση της ανάλυσης (Berkshire, 2019; Davis & Owen, 2017). Το 1619 Project, το οποίο ξεκίνησε το 2019, αποτελεί ένα παράδειγμα της εφαρμογής των πρακτικών δια-μέσων δημοσιογραφίας, συνδυάζοντας άρθρα, podcasts, βίντεο και άλλα μέσα για την ανάδειξη της ιστορίας της δουλείας στις Ηνωμένες Πολιτείες (Χαλικοπούλου & Βέγλης, 2024). Οι συνεργασίες με ακαδημαϊκούς και η εστίαση στη διαφάνεια και την εξακρίβωση (Coddington, 2015) ενισχύουν την επιστημονική αξιοπιστία και συμβάλλουν στην αποφυγή παραπληροφόρησης (Bennett, 2007). Η εφαρμογή αυτών των πρακτικών ενισχύει την ανάπτυξη πιστών κοινού (Ross, 2006; Baker, 2014) και προάγει την κοινωνική υπευθυνότητα του Τύπου (Ettema & Whitney, 1994), καθώς και την επιστημονική του αξιοπιστία.

Ωστόσο, υπάρχουν και αρνητικές επιπτώσεις από την εξάρτηση από ποσοτικά δεδομένα και αλγορίθμους, που επηρεάζουν την αντικειμενικότητα της δημοσιογραφίας. Η ερμηνεία και παρουσίαση δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε απλοποίηση και υποβάθμιση της πολυπλοκότητας των θεμάτων (Tufte, 2006; Kirk, 2016). Επίσης, η εξάρτηση από τεχνολογία και αλγορίθμους περιορίζει την ανθρώπινη πτυχή της δημοσιογραφίας και δημιουργεί περιορισμένα θεματικά πεδία (Boyd & Crawford, 2012; Williams, 2010). Η ταχύτητα και η πίεση για άμεση ανταπόκριση δημιουργούν προκλήσεις στην παραγωγή ποιοτικού περιεχομένου (Friggeri et al., 2014), ενώ η εμπορευματοποίηση της δημοσιογραφίας (Hamilton, 2004) και οι πολιτικές και κοινωνικές επιρροές (Lazer et al., 2018) υπογραμμίζουν τα προβλήματα της σύγχρονης δημοσιογραφίας. Η αλγοριθμική προώθηση περιεχομένου, η οποία ευνοεί περιεχόμενο με μεγαλύτερη αλληλεπίδραση και κλικ, οδηγεί στη διάδοση ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών (Vosoughi et al., 2018), ενώ η αδυναμία επιβολής κανονιστικών πλαισίων καθιστά τη δημοσιογραφία πιο ευάλωτη σε τέτοιες πρακτικές.

4.3 Ερώτημα 3: Αντίληψη Αναγνωστών

Ερ.Ερώτημα 3. Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;

ι. Από την ανάλυση των συνεντεύξεων (βλ.παράρτημα 7.2)

Η βιωματική σχέση του αναγνώστη με τον έντυπο Τύπο είναι καθοριστική για την επιλογή του μέσου ενημέρωσης. Οι αναγνώστες που έχουν μάθει να διαβάζουν εφημερίδες από νεαρή ηλικία τείνουν να επιλέγουν έντυπα ως συνήθεια και για την αίσθηση του απτού υλικού που προσφέρει η έντυπη ανάγνωση. Ειδικά οι μεγαλύτερες ηλικίες, που έχουν βιώσει τον αναλογικό κόσμο, συνδέονται συναισθηματικά με την ανάγνωση του χαρτιού, ενώ οι νεότεροι έχουν μικρότερη σχέση με τον έντυπο Τύπο, προτιμώντας τα ψηφιακά μέσα. Η ποιότητα του υλικού, η οπτική παρουσίαση, και η ευχρηστία του περιεχομένου είναι επίσης σημαντικά στοιχεία για την επιλογή του έντυπου μέσου. Όσοι επιλέγουν έντυπα συχνά το κάνουν για την εμπειρία της ανάγνωσης που προσφέρει, κάτι που τους επιτρέπει να απορροφούν και να αφομοιώνουν την πληροφορία πιο αποτελεσματικά.

Η εστίαση σε θέματα που αφορούν τη νέα γενιά μπορεί να αποτελέσει κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου, αλλά η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από τον τρόπο παρουσίασης. Εάν τα θέματα είναι γραμμένα με φιλικό και εντυπωσιακό τρόπο, μπορεί να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των νέων. Ωστόσο, η γενιά αυτή είναι περισσότερο συνδεδεμένη με τα ψηφιακά μέσα και τα κοινωνικά δίκτυα, και η έλλειψη βιωματικής σχέσης με τον έντυπο Τύπο δυσκολεύει την προσέλκυση τους. Παρά την πιθανότητα εστίασης σε θέματα νεανικού ενδιαφέροντος, η νέα γενιά αναζητά κυρίως πληροφόρηση μέσω οθονών και δεν φαίνεται να έχει την ίδια σχέση με το έντυπο μέσο. Ο εντυπωσιασμός και η φαντασία στην παρουσίαση των θεμάτων ίσως να βοηθήσουν, αλλά δεν είναι σίγουρο ότι αυτό θα έχει αντίκτυπο.

Ο συνδυασμός ψυχαγωγίας και πληροφορίας στο έντυπο Τύπο μπορεί να έχει θετική επίδραση στην αναγνωσιμότητά του, προσελκύνοντας κοινό που έχει εκπαιδευτεί στην ενημεροψυχαγωγία. Ειδικά αν το κάνει με σωστό τρόπο, αυτός ο συνδυασμός μπορεί να ενισχύσει τη ικανοποίηση του αναγνώστη και να διευρύνει το κοινό του μέσου, χωρίς να μειώσει το κύρος του. Η ισορροπία μεταξύ σοβαρών και ανάλαφρων θεμάτων βοηθά στην

προσαρμογή σε διαφορετικά ενδιαφέροντα. Ωστόσο, η χρήση ψυχαγωγικών στοιχείων πρέπει να γίνεται με προσοχή, ώστε να διατηρείται η ποιότητα της δημοσιογραφίας. Ο διαχωρισμός μεταξύ εφημερίδας και περιοδικού είναι σημαντικός, αλλά γενικά, μια τέτοια προσέγγιση ενισχύει την αναγνωσιμότητα.

Η συμμετοχή του αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων μπορεί να έχει θετική επίπτωση στον έντυπο Τύπο, καθώς ενισχύει τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη των αναγνωστών. Όταν οι αναγνώστες συμμετέχουν, αισθάνονται περισσότερο συνδεδεμένοι με το μέσο και συχνά ενισχύεται η κυκλοφορία. Ωστόσο, η επιτυχία αυτής της προσέγγισης εξαρτάται από τα αξιολογικά κριτήρια και την αντιπροσωπευτικότητα του κοινού. Κίνδυνος υπάρχει όταν τα ΜΜΕ γράφουν σύμφωνα με τις επιθυμίες των αναγνωστών, παραβλέποντας την αλήθεια. Παρά τις προκλήσεις, η συμμετοχή μπορεί να βελτιώσει τα δημοσιεύματα και να ενισχύσει τη σχέση με το κοινό. Εφόσον υπάρξουν σαφή κριτήρια και έλεγχος, μπορεί να είναι ιδιαίτερα θετική και να αναβαθμίσει την ποιότητα του Τύπου.

ii. Από την ανάλυση της βιβλιογραφίας

Οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου επιλέγουν να παραμείνουν αφοσιωμένοι σε αυτά λόγω διαφόρων παραμέτρων που αφορούν την εμπειρία της ανάγνωσης. Η αισθητική και οπτική εμπειρία του περιεχομένου διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προσέλκυση του κοινού, όπως υποστηρίζεται από τους Kress και van Leeuwen (2006). Επιπλέον, η διαδραστικότητα και η αφοσίωση επηρεάζουν σημαντικά τον βαθμό σύνδεσης του αναγνώστη με το μέσο, ενώ η αναγνωστική ροή και η κατανόηση του περιεχομένου (Nielsen, 2013) ενισχύουν τη συνεχιζόμενη εμπλοκή του κοινού. Η συναισθηματική σύνδεση και η εμπιστοσύνη, όπως τονίζεται από τον Miller (2014), αποτελούν βασικούς παράγοντες που ενδυναμώνουν τη σχέση του κοινού με το έντυπο μέσο, καθιστώντας το πιο αξιόπιστο και ελκυστικό.

Η αφήγηση και το περιεχόμενο, σύμφωνα με τον Lewis (2017), είναι εξίσου σημαντικά για την απόφαση των αναγνωστών να επιλέξουν και να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τον έντυπο Τύπο. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η εστίαση σε θέματα που αφορούν τη νέα γενιά, καθώς μπορεί να ενισχύσει την επιλεξιμότητα του έντυπου Τύπου για αυτή την ομάδα (Helsper & Eynon, 2013). Ο συνδυασμός ψυχαγωγίας και πληροφόρησης αυξάνει την ελκυστικότητα του περιεχομένου και διευρύνει τις επιλογές του κοινού (Boczkowski & Mitchelstein, 2010), ενώ η αλληλεπίδραση του αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων ενισχύει τη διαφάνεια και την αξιοπιστία του Τύπου (Chadwick, 2013). Η συμμετοχή αυτή

συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας του περιεχομένου (Boczkowski, 2010), ενώ ενδυναμώνει τις σχέσεις του Τύπου με το κοινό, δημιουργώντας μια πιο στενή και διαρκή σύνδεση (Ross, 2006).

5. Συμπεράσματα και προτάσεις

5.1. Συμπεράσματα

Ακολουθούν συνοπτικά τα συμπεράσματα που προκύπτουν από έρευνα (βιβλιογραφική και συνέντευξης) κατηγοριοποιημένα κατά ερευνητικό ερώτημα.

Ερ.Ερώτημα 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στην εποχή της ψηφιοποίησης, κυρίως ως προς την εγκυρότητα της πληροφορίας. Από τη μία, η πίεση για ταχύτητα και η ανάγκη για άμεση δημοσίευση ειδήσεων, στοιχείο που αναδεικνύεται και στις συνεντεύξεις και στη βιβλιογραφία, οδηγεί σε ελλιπή επαλήθευση των πληροφοριών και στην προτεραιότητα της ταχύτητας έναντι της ακρίβειας.

Η ταχεία διάδοση ψευδών ή ανακριβών ειδήσεων, ενισχυμένη από τα κοινωνικά μέσα και τα αλγορίθμους, επηρεάζει σοβαρά την αξιοπιστία των ΜΜΕ, δημιουργώντας χάσμα εμπιστοσύνης μεταξύ του κοινού και των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης.

Από την άλλη, η ανάγκη για διόρθωση λαθών, η οποία υπογραμμίζεται τόσο στην ανάλυση των συνεντεύξεων όσο και στη βιβλιογραφία, παραμένει κρίσιμη για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των αναγνωστών. Η ανασκευή των πληροφοριών, αν και σημαντική, δεν είναι πάντοτε επαρκής, καθώς οι αναγνώστες συχνά αγνοούν ή παραλείπουν να δώσουν προσοχή σε αυτές.

Ένα ακόμη κοινό σημείο είναι η «αργή δημοσιογραφία» που υπογραμμίζεται στις συνεντεύξεις ως πλεονέκτημα του έντυπου Τύπου, επιτρέποντας εις βάθος ανάλυση και σχολιασμό. Στη βιβλιογραφία, αυτή η τάση καταγράφεται ως θετική, καθώς επιτρέπει στους δημοσιογράφους να προχωρήσουν σε πλήρη διασταύρωση των πληροφοριών και να αποφύγουν τη διάδοση ανακριβών δεδομένων.

Η εξάρτηση από ανεπιβεβαίωτες διαδικτυακές πηγές, αναγκαία για την ταχύτητα της παραγωγής, είναι ένας από τους κύριους παράγοντες που μειώνουν την ποιότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο.

(βλ.παράρτημα 7.2)

Ερ.Ερώτημα 2. Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;

Η ποιότητα της δημοσιογραφικής έρευνας έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου, τόσο από την ανάλυση των συνεντεύξεων όσο και από τη βιβλιογραφία. Από την πλευρά των συνεντεύξεων, η ερευνητική δημοσιογραφία, όταν βασίζεται σε αξιόπιστα και διασταυρωμένα δεδομένα, ενισχύει την εικόνα και την αξιοπιστία των μέσων, παρέχοντας στους αναγνώστες πλήρη και τεκμηριωμένη πληροφόρηση.

Η σωστή παρουσίαση εξειδικευμένων θεμάτων βοηθά στη διαμόρφωση ενός πιστού κοινού και στην ενίσχυση της ακρίβειας και κατανόησης των θεμάτων, ενώ η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα προσφέρει τεκμηριωμένο περιεχόμενο, καταπολεμώντας την παραπληροφόρηση.

Από την πλευρά της βιβλιογραφίας, η εξειδίκευση και η ενίσχυση της ανάλυσης συμβάλλουν στην πιο βαθιά κατανόηση σύνθετων θεμάτων και στην ανάπτυξη πιστών κοινού. Ωστόσο, η εξάρτηση από τεχνολογία και αλγορίθμους επηρεάζει την αντικειμενικότητα και μπορεί να οδηγήσει σε απλοποίηση των θεμάτων ή διάδοση παραπλανητικών πληροφοριών, μειώνοντας την ποιότητα της δημοσιογραφίας.

Η ταχύτητα της ανταπόκρισης και η πίεση για άμεση ανταπόκριση επηρεάζουν επίσης αρνητικά την ποιότητα του περιεχομένου. Η σύγκριση δείχνει ότι η ποιότητα της έρευνας και η συνεργασία με εξειδικευμένους φορείς ενισχύει τη δημοσιογραφία, ενώ οι τεχνολογικές πιέσεις και η εμπορευματοποίηση περιορίζουν την αντικειμενικότητα.

(βλ.παράρτημα 7.2)

Ερ.Ερώτημα 3. Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου σε

σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;

Η συγκριτική ανάλυση των αντιλήψεων των αναγνωστών για την αξία του έντυπου Τύπου σε σχέση με τα κοινωνικά δίκτυα αποκαλύπτει διαφοροποιήσεις στον τρόπο που τα δύο μέσα ενσωματώνονται στη ζωή τους. Οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου συνδέονται συχνά με το μέσο λόγω της παραδοσιακής και βιωματικής σχέσης που έχουν αναπτύξει από νεαρή ηλικία, με ιδιαίτερη έμφαση στην αίσθηση του απτού υλικού και την αισθητική του περιεχομένου .

Ειδικά οι μεγαλύτερες ηλικίες προτιμούν τον έντυπο Τύπο για τη συναισθηματική σύνδεση που προσφέρει, ενώ οι νεότεροι, παρά την έλλειψη αυτής της σύνδεσης, επιλέγουν συχνά τα κοινωνικά δίκτυα για την πληροφόρηση και την αλληλεπίδραση. Η αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης στο έντυπο Τύπο, όπως αποδεικνύεται από τη συνειδητή αναγνωστική ροή και την κατανόηση του περιεχομένου , έρχεται σε αντίθεση με την εφήμερη φύση της πληροφορίας στα κοινωνικά δίκτυα.

Η διαδραστικότητα και η συμμετοχή του κοινού στο έντυπο Τύπο, όπως καταδεικνύεται από τις βιβλιογραφικές αναφορές, ενισχύουν τη διαφάνεια και την αξιοπιστία του μέσου, δημιουργώντας μια πιο προσωπική σύνδεση με το κοινό. Αντίθετα, τα κοινωνικά δίκτυα, παρά τη δυνατότητα αμεσότητας και ταχύτητας, συχνά καθίστανται επιρρεπή σε παραπληροφόρηση, ενώ η εμπιστοσύνη του κοινού μπορεί να είναι χαμηλότερη, λόγω της απουσίας ελέγχου της ποιότητας του περιεχομένου.

Η εστίαση του έντυπου Τύπου σε νεανικά θέματα, καθώς και ο συνδυασμός ψυχαγωγίας και πληροφόρησης , μπορεί να ενισχύσει την απήχηση του μέσου στους νέους, όμως οι τελευταίοι δείχνουν να προτιμούν τα κοινωνικά δίκτυα για τη διαδραστικότητα και την ευκολία της πληροφόρησης που προσφέρουν. Συνολικά, η προσαρμογή του έντυπου Τύπου στα ψηφιακά δεδομένα και η δημιουργία μιας πιο διαδραστικής εμπειρίας φαίνεται να είναι το κλειδί για να παραμείνει ανταγωνιστικός σε σχέση με τα κοινωνικά δίκτυα.

(βλ.παράρτημα 7.2)

Επιπλέον ερώτηση: «Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;»

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις στην ψηφιακή εποχή, όπως την ανάγκη για διατήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, την επαλήθευση των

πηγών και την ενίσχυση της διαφάνειας. Ειδικότερα, η αδυναμία προσέγγισης των νεώτερων γενεών και η μείωση των σημείων διανομής, κυρίως στην επαρχία, αποτελούν σοβαρά προβλήματα.

Ο έντυπος Τύπος πρέπει να ανανεωθεί, επενδύοντας σε εξειδικευμένο προσωπικό και στρατηγικές για να προσεγγίσει το κοινό με μεγαλύτερο ζήλο και δημιουργικότητα. Επιπλέον, παρά την άμεση και δωρεάν ψηφιακή πληροφόρηση, τα έντυπα μέσα προσφέρουν ποιοτικό χρόνο για επεξεργασία και κριτική σκέψη, προσφέροντας αξία που συχνά λείπει από τα ψηφιακά μέσα. Στην εποχή των fake news, ο έντυπος Τύπος πρέπει να αντέξει και να ανακτήσει τον ρόλο του ως αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης.

(βλ.παράρτημα 7.2

5.2. Προτάσεις

Ακολουθούν συνοπτικά προτάσεις που προκύπτουν από έρευνα (βιβλιογραφική και συνέντευξης) κατηγοριοποιημένες κατά ερευνητικό ερώτημα.

Ερ.Ερώτημα 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;

Προτάσεις

Για να βελτιωθεί η εγκυρότητα και η ποιότητα του έντυπου Τύπου, προτείνεται η ενίσχυση της εκπαίδευσης των δημοσιογράφων στη διασταύρωση των πληροφοριών και την ενσωμάτωση διαδικασιών εντατικού ελέγχου. Η ανάπτυξη συνεργασιών με έγκυρους οργανισμούς και η ενίσχυση των εσωτερικών διαδικασιών επαλήθευσης μπορούν να μειώσουν την εξάρτηση από αναξιόπιστες πηγές. Επιπλέον, είναι σημαντικό να επενδυθεί στην «αργή δημοσιογραφία», η οποία επιτρέπει την εις βάθος έρευνα και ανάλυση, αντί για την επιφανειακή κάλυψη. Η επαναφορά του διαλόγου και της αντικειμενικότητας ως βασικών αξιών, καθώς και η αποδοχή διορθώσεων με διαφάνεια, θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη του κοινού.

Ερ.Ερώτημα 2. Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;

Για τη βελτίωση της ποιότητας και αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου, οι δημοσιογράφοι πρέπει να επενδύσουν στην επαλήθευση των πληροφοριών και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση στο fact checking. Η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα πρέπει να ενισχυθεί, παρέχοντας επιστημονική τεκμηρίωση και αναλύσεις που προσφέρουν βάθος και ακρίβεια. Η τήρηση του δημοσιογραφικού κώδικα δεοντολογίας είναι κρίσιμη, όπως και η αποφυγή υπερβολικής και αδιάκριτης χρήσης αφήγησης που αποπροσανατολίζει. Η ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες παραγωγής ειδήσεων και η επένδυση σε εξειδικευμένο προσωπικό είναι επίσης βασικές στρατηγικές για την καταπολέμηση των ψευδών

πληροφοριών.

Ερ.Ερώτημα 3. Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;

Για να ενισχυθεί η βιωματική σχέση του αναγνώστη με τον έντυπο Τύπο, είναι απαραίτητο να επενδυθεί στην ποιότητα του περιεχομένου, στην καινοτομία και στην ανανέωση των θεμάτων ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των νέων. Η προσαρμογή του έντυπου Τύπου στα ψηφιακά μέσα και η δημιουργία διαδραστικών εμπειριών θα μπορούσαν να προσελκύσουν ένα νεότερο κοινό. Επιπλέον, η αναβάθμιση της διαφάνειας και της συμμετοχής του κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη και τη σύνδεση με το κοινό, εφόσον οι δημοσιογράφοι παραμένουν πιστοί στην αλήθεια και τη δημοσιογραφική δεοντολογία.

Επιπλέον ερώτηση: «Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;»

Για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της ψηφιακής εποχής, ο έντυπος Τύπος πρέπει να εστιάσει στην καινοτομία και την ανανέωση, επενδύοντας σε εξειδικευμένο προσωπικό και νέες στρατηγικές προσέγγισης του κοινού. Η ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και διαδραστικών μέσων θα μπορούσε να προσελκύσει νεότερες γενιές, ενώ η διατήρηση υψηλών προτύπων δημοσιογραφικής δεοντολογίας και η επαλήθευση των πηγών θα ενισχύσουν την

αξιοπιστία του. Επίσης, η έμφαση στην ποιότητα και τον χρόνο επεξεργασίας της πληροφορίας είναι απαραίτητη για να διατηρηθεί ο ρόλος του έντυπου Τύπου ως αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης

(βλ. παράρτημα 7.2)

5.3. Περιορισμοί της Έρευνας

Δείγμα: Η έρευνα περιορίστηκε σε έναν περιορισμένο αριθμό δημοσιογράφων από την ελληνική επικράτεια, γεγονός που ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζει πλήρως την ποικιλία των απόψεων και των τάσεων που επικρατούν στον παγκόσμιο Τύπο. Αυτή η περιορισμένη

γεωγραφική και πολιτισμική προσέγγιση μπορεί να επηρεάσει τη δυνατότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων και να περιορίσει την ισχύ τους σε άλλες χώρες ή πολιτιστικά περιβάλλοντα (Galtung & Ruge, 1965).

Εστίαση: Η μελέτη επικεντρώθηκε κυρίως σε ελληνικά μέσα ενημέρωσης, με αποτέλεσμα τα αποτελέσματα να αντικατοπτρίζουν την ελληνική πραγματικότητα και να μην είναι απόλυτα ισχυρά για διεθνή μέσα, τα οποία μπορεί να αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα και προκλήσεις στον τομέα του Τύπου και της δημοσιογραφίας, όπως αναφέρουν οι Bruns & Highfield (2016).

5.4 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Η μελλοντική έρευνα μπορεί να εστιάσει σε τρία βασικά πεδία: πρώτον, τη διερεύνηση της προσαρμογής των διεθνών μέσων ενημέρωσης στις ψηφιακές εξελίξεις, για την κατανόηση των στρατηγικών σε διάφορα γεωγραφικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα. Δεύτερον, την εκτίμηση της επίδρασης της τεχνητής νοημοσύνης και των αλγορίθμων στην ποιότητα και αντικειμενικότητα των ειδήσεων. Τρίτον, τη μελέτη της επίδρασης των κοινωνικών δικτύων στην αξιοπιστία των πληροφοριών και τις στρατηγικές καταπολέμησης της παραπληροφόρησης. Αυτή η έρευνα θα ενισχύσει την κατανόηση του μέλλοντος της δημοσιογραφίας και της επίδρασης των νέων τεχνολογιών.

5.5 Επίλογος

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει προκλήσεις στην εγκυρότητα της πληροφορίας λόγω της ταχύτητας δημοσίευσης και της επιρροής των κοινωνικών δικτύων. Η έλλειψη επαλήθευσης και η διάδοση ψευδών ειδήσεων υπονομεύουν την αξιοπιστία του. Ωστόσο, η «αργή δημοσιογραφία» και η ερευνητική προσέγγιση ενισχύουν την ποιότητα και την εμπιστοσύνη των αναγνωστών. Παρά την παραδοσιακή του αξία, ο Τύπος δυσκολεύεται να προσελκύσει νεότερες γενιές, που προτιμούν τη διαδραστικότητα των ψηφιακών μέσων. Η ανανέωση, η τεχνολογική προσαρμογή και η ποιοτική δημοσιογραφία είναι κρίσιμες για τη βιωσιμότητά του στην εποχή της ψηφιακής ενημέρωσης.

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.

6. Βιβλιογραφικές αναφορές

- Aitamurto, T. (2016). *Crowdsourcing as a knowledge-search method in digital journalism: Ruptured ideals and blended responsibility*. *Digital Journalism*, 4(2), 280- 297.
- Albarran, A. B. (2020). *The Media Economy*. Routledge.
- Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social Media and Fake News in the 2016 Election. *Journal of Economic Perspectives*, 31(2), 211-236.
- Anderson, C. W., Bell, E., & Shirky, C. (2014). *Post-Industrial Journalism: Adapting to the Present*. Columbia University Press.
- Anderson, C. W. (2013). *The Economics of News and the Business of Journalism*. Columbia University Press.
- Baker, C. (2014). Specialized Journalism and the Transformation of News Reporting. *Journalism Studies*, 15(6), 1-17.
- Bardoel, J., & Deuze, M. (2001). *Network Journalism: Converging Competencies of Media Professionals and Journalism in the Network Society*. *Journalism Studies*.
- Bell, E. (2021). *Data Journalism: Inside the Global Future*. Routledge.
- Bennett, L. (2007). The journalism of attachment: The importance of contextual understanding in the modern media landscape. *Journalism Studies*, 8(2), 248-262.
- Bennett, L. (2008). *News: The Politics of Illusion*. Pearson Longman.
- Benson, R., & Neveu, E. (2005). *Bourdieu and the journalistic field*. Polity Press.
- Berkowitz, D. (2009). *Journalism as a Social Institution: A Theory of the Media's Role in Society*. Sage Publications.
- Boczkowski, P. J., & Anderson, C. W. (2017). *The News Gap: When the Information Preferences of the Media and the Public Diverge*. Harvard University Press.
- Boczkowski, P. J., & Mitchelstein, E. (2010). The News Gap: When the Information Preferences of the Media and the Public Diverge. *The International Journal of Press/Politics*.
- Boczkowski, P. J. (2004). *Digitizing the News: Innovation in Online Newspapers*. The MIT Press.
- Boczkowski, P. J. (2010). *News at Work: Imitation in an Age of Information Abundance*. University of Chicago Press.
- Boulianne, S. (2015). *Impact of digital media use on civic engagement and political participation: A meta-analysis*. *Political Communication*, 32(4), 544-561.
- Boyd, D., & Crawford, K. (2012). Critical Questions for Big Data: Provocations for a

- Cultural, Ethical, and Technological Future. *Information, Communication & Society*, 15(5), 662-679.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Briggs, A., & Burke, P. (2009). *A Social History of the Media: From Gutenberg to the Internet*. Polity Press.
- Broersma, M. (2017). *Journalism as performative discourse: The importance of form and style in journalism*. *Journalism*, 18(4), 530-545.
- Bruns, A., & Highfield, T. (2016). Twitter as a Research Tool: A Case Study in Journalism and Political Communication. In *Routledge Handbook of Journalism Studies* (pp. 243-257).
- Bruns, A. (2005). *Gatewatching: Collaborative online news production*. New York: Peter Lang.
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods* (4th ed.). Oxford University Press.
- Buckingham, D. (2019). *The media education manifesto*. John Wiley & Sons.
- Carlson, M. (2015). Automated Journalism: The Future of News? *Digital Journalism*, 3(3), 416-431.
- Castells, M. (2009). *Communication Power*. Oxford University Press.
- Carlson, M. (2017). *Journalism in the age of social media: The rise of participatory journalism*. *Journalism*, 18(7), 876-892.
- Carpentier, N. (2015). *The academic activist: Exploring the intersections between media, journalism, and research*. *Journalism Studies*, 16(1), 1-17.
- Chadwick, A. (2013). *The Hybrid Media System: Politics and Power*. Oxford University Press.
- Chyi, H. I., & Yang, M. J. (2009). *Online Newspapers and Audience Engagement: The Role of Storytelling and Interactivity*. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 86(3), 687-702.
- Coddington, M. (2015). *Clarifying journalism's quantitative turn: A typology for evaluating data journalism, computational journalism, and computer-assisted reporting*. *Digital Journalism*, 3(3), 331-348.
- Cohen, L., & Manion, L., (1977). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Μτφρ. Στ. Κυρανάκης κ. ά. Αθήνα, Μεταίχμιο.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education*. Routledge.

- Cohen, S., & Young, J. (2008). *The Manufacture of News: A Reader*. Sage.
- Conboy, M. (2010). *The Print Journalism Handbook*. Routledge.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches* (3rd ed.). SAGE Publications.
- Creswell, J. W. (2013). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage.
- Crisell, A. (1997). *An Introductory History of British Broadcasting*. Routledge.
- Croteau, D., & Hoynes, W. (2003). *The Business of Media: Corporate Media and the Public Interest*. Pine Forge Press.
- Dahlgren, P. (2009). *Media and Political Engagement: Citizens, Communication, and Democracy*. Cambridge University Press.
- Davis, A., & Owen, T. (2017). *Journalism Ethics at the Crossroads: Democracy, Fake News and the News Crisis*. Routledge.
- Deacon, D., Pickering, M., Golding, P., & Murdock, G. (2021). *Researching communications: A practical guide to methods in media and cultural analysis* (3rd ed.). Bloomsbury.
- De Burgh, H. (2008). *Investigative Journalism*. Routledge.
- Delli Carpini, M. X., & Williams, B. A. (2001). *Let us infotain you: The role of infotainment in the evolution of the media system*. *Political Communication*, 18(2), 141-162.
- Denscombe, M. (2014). *The Good Research Guide: For Small-Scale Social Research Projects*. McGraw-Hill Education.
- Deuze, M., & Witschge, T. (2020). *Beyond Journalism*. Polity Press.
- Deuze, M. (2005). *What is journalism? Professional identity and ideology of journalists reconsidered*. *Journalism*, 6(4), 442-464.
- Deuze, M. (2007). *The Web and its Journalisms: Considering the Consequences of the Internet for Journalism*. *Nordicom Review*, 28(1), 7-20.
- Deuze, M. (2008). *The changing context of news work: Liquid journalism and monitorial citizenship*. *International Journal of Communication*, 2, 848-865.
- Diakopoulos, N. (2019). *Automating the News: How Algorithms are Rewriting the Media*. Harvard University Press.
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006). *The qualitative research interview*. *Medical Education*, 40(4), 314-321.
- Eisenstein, E. L. (1979). *The Printing Press as an Agent of Change*. Cambridge University Press.

- Ettema, J. S., & Glasser, T. L. (1998). *Custodians of conscience: Investigative journalism and public virtue*. Columbia University Press.
- Ettema, J. S., & Whitney, D. C. (1994). *The Responsible Journalist: A Critical History of American Journalism*. Longman.
- Feldman, L. (2011). The Importance of Transparency in News Reporting. *Journal of Media Ethics*, 26(4), 321-338.
- Feng, J. (2017). *The role of corrections in media accountability*. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(3), 647-664.
- Fenton, N. (2010). *New Media, Old News: Journalism & Democracy in the Digital Age*. SAGE Publications.
- Fink, K., & Schudson, M. (2014). *The rise of contextual journalism, 1950s–2000s*. *Journalism*, 15(1), 3-20.
- Flanagin, A. J., & Metzger, M. J. (2007). The Credibility of Voluntarily Produced Information in Wikipedia. *Journal of Computer-Mediated Communication*.
- Fletcher, R., & Park, S. (2017). *The impact of trust in news media on online news consumption and participation*. *Digital Journalism*, 5(10), 1281-1299.
- Fletcher, R., et al. (2021). "The Trust Gap and Media Accuracy: Managing Perceptions." *Journal of Communication Studies*.
- Fletcher, R., et al. (2021). *Journalism, Fake News, and the News Crisis*. Routledge.
- Flick, U. (2018). *An introduction to qualitative research* (6th ed.). SAGE Publications.
- Franklin, B., & Carlson, M. (2011). *Journalism, sources, and credibility: New perspectives*. Routledge.
- Franklin, B. (2019). *The future of journalism: In an age of digital media and economic uncertainty*. Routledge.
- Franklin, B. (2021). *The Future of Journalism: A Handbook of Research Methods*. Routledge.
- Fraser, D. (2016). Fake News and the Ethics of Correction. *Journalism Ethics*, 12(4), 398-409.
- Friggeri, A., Adamic, L. A., & Eckles, D. (2014). Rumor Cascades. *Proceedings of the 2014 ACM conference on Computer Supported Cooperative Work*, 101-110.
- Friggeri, A., Gallotti, R., & Darrell, M. (2014). The Role of Social Networks in the Spread of Fake News. *Proceedings of the 17th ACM Conference on Computer Supported Cooperative Work & Social Computing*, 739-747.
- Fröhlich, R., Kuhlmann, M., & Sloam, J. (2019). *The Challenge of Objectivity in News Journalism*. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 96(2), 455-477.

- Galtung, J., & Ruge, M. H. (1965). The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers. *Journal of Peace Research*, 2(1), 64-91.
- Gans, H. (2004). *Democracy and the News*. Oxford University Press.
- Gillespie, T. (2014). The Relevance of Algorithms. *Media, Culture & Society*, 36(1), 64- 71.
- Gillmor, D. (2004). *We the Media: Grassroots Journalism by the People, for the People*. O'Reilly Media.
- Gillmor, D. (2010). *Mediactive*. O'Reilly Media.
- Goggin, G. (2013). *Mobile Media and Communication*. Routledge.
- Graves, L., & Konieczna, M. (2015). Investigative Journalism and the International Consortium of Investigative Journalists. *Journalism*, 16(3), 379-397.
- Graves, L., & Konieczna, M. (2015). Sharing the News: Dissemination and Trust in Collaborative Investigative Journalism. *Journalism Studies*.
- Graves, L. (2016). *Deciding what's true: The rise of political fact-checking in American journalism*. Columbia University Press.
- Gray, J., Bounegru, L., & Chambers, L. (2012). *The data journalism handbook*. O'Reilly Media.
- Gunter, B. (2005). *The Media and Democracy*. Sage Publications. Harcup, T. (2020). *Journalism: Principles and practice*. Sage Publications
- Hesney, R. W. (2013). *Digital disconnect: How capitalism is turning the Internet against democracy*. The New Press
- Herman, E. S., & Chomsky, N. (2002). *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. Pantheon Books.
- Hermida, A. (2010). Twittering the News: The Emergence of Ambient Journalism. *Journalism Practice*, 4(3), 297-308.
- Hermida, A. (2011). *Mechanisms of participation: How audience feedback functions in the new media environment*. *Journalism Practice*, 5(6), 596-606.
- Hermida, A. (2012). *Social Media and the News: A Critical Review of the Role of Social Media in the Production of News*. *Journalism Studies*.
- Kaplan, R. L. (2002). *Politics and the American Press: The Rise of Objectivity, 1865– 1920*. Cambridge University Press.
- Karlsson, M., & Clerwall, C. (2013). *Negotiating professional news norms in user- generated content: Social media and journalistic knowledge*. *Journalism Practice*, 7(5), 572-587.

- Katz, E., & Lazarsfeld, P. F. (1955). *Personal Influence: The Part Played by People in the Flow of Mass Communications*. Glencoe: Free Press.
- Kovač, M., & Erjavec, K. (2016). *The tactile experience of reading: The perception of printed newspapers and magazines among young adult readers*. *Publishing Research Quarterly*, 32(4), 289-301.
- Kovach, B., & Rosenstiel, T. (2014). *The Elements of Journalism: What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. Crown Publishing Group.
- Kress, G., & van Leeuwen, T. (2006). *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. Routledge.
- Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology* (4th ed.). SAGE Publications.
- Küng, L. (2017). *Strategic Management in the Media: Theory to Practice*. Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *InterViews: Learning the Craft of Qualitative Research Interviewing*. Sage.
- Laughey, D. (2007). *The Media and the Public Sphere: A Critical Introduction*. SAGE Publications.
- Lazer, D., et al. (2018). "The science of fake news." *Science*, 359(6380), 1094-1096.
- Lewis, P. (2017). The Power of Narrative in Journalism. *Journalism Studies*.
- Lewis, S. C., & Westlund, O. (2015). *Big data and journalism: Epistemology, expertise, economics, and ethics*. *Digital Journalism*, 3(3), 447-466.
- Lewis, S. C. (2012). The Tension Between Professional Control and Open Participation: Journalism and its Boundaries. *Information, Communication & Society*. Lewis, S. C. (2018). *Data-Driven Journalism and the Quest for Objectivity*. *Journalism Studies*, 19(4), 530-548.
- Lichterman, J. (2021). *Transparency in Journalism: Lessons from the Digital Age*. *Journalism Studies*, 22(3), 343-359.
- Lundell, J. (2011). Correction and Accountability in Journalism. *Journalism Practice*, 5(3), 302-316.
- Marchi, R. (2012). *With Facebook, blogs, and fake news, teens reject journalistic objectivity*. *Journal of Communication Inquiry*, 36(3), 246-262.
- Marwick, A. E., & Lewis, R. (2017). *Media Manipulation and Disinformation Online*. *Data & Society*.
- Mayring, P. (2014). *Qualitative content analysis: Theoretical foundation, basic procedures and software solution*. Beltz.
- McChesney, R. W. (2013). *Digital Disconnect: How Capitalism is Turning the Internet*

Against Democracy. New Press.

McChesney, R. W. (2015). *Rich Media, Poor Democracy: Communication Politics in Dubious Times*. The New Press.

McNair, B. (2017). *Fake news: Falsehood, fabrication and fantasy in journalism*. New York: Routledge.

McNair, B. (2018). *Fake news: Falsehood, fabrication and fantasy in journalism*. Routledge.

McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication Theory*. Sage Publications.

Metzgar, E., Kurpius, D. D., & Rowe, D. (2011). *The Impact of Social Media on the Journalism Industry: Reaching the New Generation of News Consumers*. *Journalism Practice*, 5(1), 1-19.

Meyer, P. (2004). *The Vanishing Newspaper: Saving Journalism in the Information Age*. University of Missouri Press.

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.

Miller, A. (2014). The Relationship Between Trust and News Consumption. *Journalism & Mass Communication Quarterly*.

Molyneux, L. (2018). *Social Media, Political Participation, and the New Generation: Insights from the Field*. *Journal of Communication*, 68(1), 123-144.

Napoli, P. M. (2011). *Audience Evolution: New Technologies and the Transformation of Media Audiences*. Columbia University Press.

Napoli, P. M. (2015). *Social media and the transformation of public service journalism*. *Media, Culture & Society*, 37(3), 438-455.

Napoli, P. M. (2019). Artificial Intelligence and the Changing Face of Journalism. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 96(2), 422-443.

Neuendorf, K. A. (2017). *The content analysis guidebook*. Sage Publications.

Newman, N., Fletcher, R., & Nielsen, R. K. (2022). *Reuters Institute Digital News Report 2022*. Reuters Institute.

Newman, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., & Nielsen, R. K. (2021). *Reuters Institute Digital News Report 2021*. Reuters Institute for the Study of Journalism.

Newman, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D. A., & Nielsen, R. K. (2017). *Digital News Report 2017*. Reuters Institute for the Study of Journalism.

Newman, N., Fletcher, R., Levy, D. A., & Nielsen, R. K. (2023). *Reuters Institute Digital News Report 2023*. Reuters Institute for the Study of Journalism.

Nicholas, D., Williams, P., & Huntington, P. (2017). *Social Media and the News*:

What's Changed and How?. Journal of Information Science, 43(5), 735–751.

Nielsen, R. K. (2016). The economics of journalism. *The International Encyclopedia of Communication*, 5, 1-10

Papacharissi, Z. (2010). *A Private Sphere: Democracy in a Digital Age*. Polity Press. Pariser, E. (2011). *The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You*. New York: Penguin Press.

Paterson, C. and Sreberny, A. (eds.) (2011). *Διεθνείς ειδήσεις στον 21ο αιώνα*. Εισαγωγή: Χ. Α. Φραγκονικολόπουλος. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.

Patton, M. Q. (2015). *Qualitative Research & Evaluation Methods*. SAGE Publications.

Pavlik, J. V. (2013). *Journalism and New Media: How the Internet Has Transformed the Practice of Journalism*. Columbia University Press.

Pennycook, G., & Rand, D. G. (2018). Fighting Fake News: An Investigation of the Efficacy of Corrections. *Psychological Science*, 29(3), 153-164.

Peters, C., et al. (2018). *Audience engagement with the news in a digital age*. Journalism Studies, 19(6), 855-874.

Pew Research Center. (2020). *The State of the News Media 2020*. Pew Research Center.

Picard, R. G. (2008). *The Economics and Financing of Media Companies*. Fordham University Press.

Pickard, V. (2019). *Democracy in a Digital Age: The Impact of Digital Media on Journalism and the News Economy*. Routledge.

Pickard, V. (2020). *Democracy without journalism? Confronting the misinformation society*. Oxford University Press.

Roberts, M. (2018). *Accountability Journalism: Reporting on Corrections and Transparency*. Journalism Practice, 12(5), 642-659.

Robson, C. (2002). *Real World Research*. Blackwell Publishers.

Robson, C. (2002). *Real World Research* (2nd ed.). Blackwell Publishing. Rosen, J. (2008). *The People Formerly Known as the Audience*. PressThink.

Ross, K., (2006). "Open source? Hearing voices in the local press", in Franklin, Bob, ed. 2006. *Local Journalism and Local Media: Making the Local News*. London: Routledge.

Saldaña, J. (2016). *The Coding Manual for Qualitative Researchers* (3rd ed.). Sage Publications.

Schudson, M. (1978). *Discovering the News: A Social History of American Newspapers*. Basic Books.

Schudson, M. (1995). *The Power of News*. Harvard University Press. Schudson, M. (2001).

The Sociology of News. W.W. Norton & Company.

Schudson, M. (2008). *Why Democracies Need an Unlovable Press*. PoliPointPress.

Shirky, C. (2008). *Here Comes Everybody: The Power of Organizing Without Organizations*. Penguin Press.

Silverman, C. (2015). *Lies, damn lies, and viral content: How news websites spread (and debunk) online rumors, unverified claims, and misinformation*. Tow Center for Digital Journalism.

Silverman, C. (2016). *How to Correct Mistakes in Journalism: The Ethics of Fixing Errors*. Poynter Institute.

Silverman, D. (2020). *Qualitative Research* (5th ed.). SAGE Publications.

Singer, J. B. (2005). "The political J-blogger: 'Normalizing' a new media form to fit old norms and practices." *Journalism*, 6(2), 173–198.

Singer, J. B. (2009). A News for All the People? Ethnography of Journalism. *Journalism Studies*, 10(5), 625-643.

Singer, J. B. (2014). *Participatory Journalism: Guarding Open Gates at Online Newspapers*. Wiley-Blackwell.

Smith, M. L. (2017). *Reading Between the Lines: The Role of Design in Print Journalism*. *Media Studies Journal*, 27(4), 45-61.

Smyrnaio, N., Chauvet, S., & Marty, E. (2017). The Impact of CrossCheck on Journalists & the Audience: Learning the lessons from a collaborative journalism project fighting disinformation online during the French Presidential Election.

Steensen, S., & Westlund, O. (2021). What is Digital Journalism Studies? *Journalism Practice*, 15(7), 945–962.

Sunstein, C. R. (2017). *#Republic: Divided Democracy in the Age of Social Media*. Princeton University Press.

Tandoc, E. C., & Ferrucci, P. (2018). The Role of “Clickbait” in Digital Journalism: Quality vs. Quantity. *Journalism Studies*.

Tandoc, E. C., et al. (2017). *The influence of algorithms on journalism: The case of news recommendation systems*. *Journalism*, 18(6), 759-775.

Tandoc, E. C., et al. (2018). Defining “Fake News”: A typology of scholarly definitions. *Digital Journalism*, 6(2), 137-153.

Tandoc, E. C., Lim, Z. W., & Ling, R. (2018). Defining “Fake News”: A typology of scholarly definitions. *Digital Journalism*, 6(2), 137-153.

- Tandoc, E. C. (2014). *The Ethics of Journalism: An Introduction*. Routledge.
- Tandoc, E. C. (2019). *Tell me who your sources are: Perceptions of news credibility on social media*. *Journalism Practice*, 13(2), 178-190.
- Thurman, N., & Schifferes, S. (2012). The Future of Personalization at News Websites. *Journalism Studies*, 13(5-6), 775-790.
- Thussu, D. K. (2007). *News as entertainment: The rise of global infotainment*. SAGE Publications.
- Tichi, C. (1998). Exposés and Excess: Muckraking in America 1900-1920.
- Tsfati, Y., & Cappella, J. N. (2003). *Do people watch what they like or like what they watch? Predicting viewers' evaluation of news media*. *Communication Research*, 30(6), 740-775.
- Tuchman, G. (1978). *Making News: A Study in the Construction of Reality*. Free Press.
- Tufekci, Z. (2015). *Twitter and Tear Gas: The Power and Fragility of Networked Protest*. Yale University Press.
- Tufte, E. R. (2006). *The Visual Display of Quantitative Information*. Graphics Press.
- Tumber, H., & Waisbord, S. (2021). *The Routledge companion to media disinformation and populism*. Routledge.
- Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. *Science*, 359(6380), 1146-1151
- Waisbord, S. (2013). *Watchdog Journalism in South America: News, Accountability, and Democracy*. University of Illinois Press.
- Waisbord, S. (2019). *The emergence of specialized journalism in the digital era*. *Digital Journalism*, 7(6), 783-797.
- Ward, S. J. A. (2008). *Global Journalism Ethics*. McGill-Queen's University Press.
- Ward, S. J. A. (2010). *The Invention of Journalism Ethics: The Path to Objectivity and Beyond*. Peter Lang.
- Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information Disorder: Toward an Interdisciplinary Framework for Research and Policymaking*. Council of Europe.
- Wardle, C. (2017). Fake news. It's complicated. First Draft News.
- Wilkins, L., & Christians, C. G. (Eds.). (2009). *The Handbook of Mass Media Ethics*. Routledge. Κεφάλαιο: Why Diversity is an Ethical Issue.
- Williams, R. (2010). The Role of Academic Journalism. *Journalism Studies*, 11(3), 305- 323.
- Wolf, M. (2018). *Reader, come home: The reading brain in a digital world*. HarperCollins.

- Yin, R. K. (2014). *Case study research: Design and methods* (5th ed.). SAGE Publications.
- Zelizer, B. (2004). *Taking Journalism Seriously: News and the Academy*. Sage Publications.
- Κωστόπουλος, Κύριλλος., (2011) *Εργασία και κοινωνία προσώπων: Η εργασία ως απαιχμαλωσία από τον εγωκεντρισμό*, Γρηγόρης, 53.
- Χαλικοπούλου, Ε., & Βέγλης, Α., (2024) " *Transfictionality, Extensions and Transmedia Journalism: Expanding the Storyworld of Slavery of The 1619*. *Journal.Media* 2024, 5(3),892-914.
- Μπακουνάκης, Ν., (2024). "Ας τελειώνουμε με το τέλος των εφημερίδων" στο περιοδικό "Φρέαρ", τ.12.
- Σιαπέρα, Ε. & Δημητρακοπούλου, Δ. (2012). Διαδίκτυο και Δημοσιογραφία: Παραδοσιακές και Εναλλακτικές Μορφές. *Ζητήματα Επικοινωνίας*, 14-15, 30–46.
- Φραγκονικολόπουλος, Χ. (2012). Εξωτερικές και Διεθνείς Ειδήσεις στον μετα-εθνικό κόσμο: Η πρόκληση της 'παγκόσμιας οπτικής'. *Ζητήματα Επικοινωνίας*, (14-15), 47– 59.

7. Παραρτήματα

7.1. Το ερωτηματολόγιο της συνέντευξης

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	
Συμμετέχων .... (2024)	
<p>Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι εθελοντική και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.</p>	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας ;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	

Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα	
κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙ ΚΑ ΦΥΛΟ: ΗΛΙΚΙΑ: ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ:	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ): ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

7.2.Το κείμενο των απαντήσεων των συνεντεύξεων -Ποσοτική ανάλυση απαντήσεων

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	
Συμμετέχων 1 (2024)	
<p>Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι εθελοντική και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.</p>	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας ;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Υπάρχουν φορές που ο έντυπος Τύπος παρασύρεται από τους ρυθμούς μετάδοσης των ψηφιακών μέσων και Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και υιοθετεί άκριτα πληροφορίες που μεταδίδουν ή διαμορφώνει την ημερήσια ατζέντα του με βάση τις επιλογές των χρηστών τους, στις οποίες παρεισφρύουν και ψευδείς ειδήσεις. Με αποτέλεσμα να προκαλείται πληροφοριακή αταξία.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Έχει αναδειχθεί ότι η τεχνολογική πρόοδος, εκτός από τα θετικά που έφερε, καλλιέργησε σε εκδότες και δημοσιογράφους τις συνθήκες για περιορισμό της ερευνητικής δημοσιογραφίας σε βάρος της ποιότητας. Επίσης, έδωσε την εσφαλμένη εντύπωση στους δημοσιογράφους ότι μπορούν να υιοθετούν πληροφορίες που αλιεύουν στο διαδίκτυο χωρίς να προβαίνουν στον επιβεβλημένο έλεγχο των πηγών και των πληροφοριών τους. Σε άλλες περιπτώσεις οι δημοσιογράφοι αρκούνται στην μία πλευρά της ιστορίας-θέματος που μπορεί να συνοδεύεται από

	<p>μια εντυπωσιακή εικόνα ή βίντεο ενώ καθίστανται ευάλωτοι σε προκαταλήψεις και ρητορικές μίσους που περιλαμβάνονται στα θέματα που διαπραγματεύονται και βρίσκουν στο διαδίκτυο ή τα ΜΚΔ.</p>
<p>Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;</p>	<p>Προφανώς και βοηθούν στην ανάκτηση του κύρους των ΜΜΕ και της εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στα Μέσα και τους δημοσιογράφους. Εκτός από επαγγελματική υποχρέωση, η ανασκευή-διόρθωση μιας λανθασμένης είδησης είναι καθήκον του δημοσιογραφικού κόσμου απέναντι στην δημοκρατία που απειλείται από την παραπληροφόρηση και τις ψευδείς ειδήσεις.</p>
<p>Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;</p>	<p>Η αυτολογοκρισία, το μικρό χρονικό διάστημα που έχω στη διάθεσή μου, η ανάγκη για περαιτέρω εκπαίδευση σε ζητήματα εξασφάλισης της αντικειμενικότητας, οι προσωπικές απόψεις.</p>
<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;</p>	
<p>Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Με την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα είναι ακριβή, δίνουν πληρέστερη εικόνα στο ρεπορτάζ, βοηθούν το κοινό να αντιληφθεί καλύτερα την ιστορία που αφηγείται ο δημοσιογράφος, επιτρέπουν στους αναγνώστες την εξαγωγή συμπερασμάτων.</p>
<p>Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Στην εποχή μας δεν βοηθάει ιδιαίτερα το κοινό, καθώς αυτό αρέσκεται στα εύπεπτα και απλά θέματα. Επίσης, τα εξειδικευμένα θέματα προορίζονται για εξειδικευμένα κοινά. Συνεπώς, δεν συμφέρει εμπορικά τα ΜΜΕ η επένδυση σε αυτά τα θέματα.</p>
<p>Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Μπορεί να επιδράσει θετικά αν οι εκδότες και οι δημοσιογράφοι αποφασίσουν να επενδύσουν στη γνώση που παράγουν τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα (διεξαγωγή ερευνών, επιμόρφωση δημοσιογράφων κ.α.).</p>
<p>Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Η υπερεργασία και η έλλειψη χρόνου των δημοσιογράφων για την επαλήθευση πληροφοριών και των πηγών τους, η χαλάρωση στην τήρηση του κώδικα δεοντολογίας και των βασικών αρχών στην εξακρίβωση της πληροφορίας, η έλλειψη γνώσεων fact checking (καθώς με την Σύγκλιση των Μέσων ένα μεγάλος αριθμός πληροφοριών αντλείται πλέον από το διαδίκτυο) και της ανάλογης κουλτούρας.</p>
<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα</p>	

κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Η βιωματική σχέση του αναγνώστη με τον έντυπο Τύπο είναι καθοριστική. Το βλέπουμε στη νεολαία που δεν έχει ανάλογα βιώματα και γι' αυτό η σχέση της με τον έντυπο Τύπο είναι σχεδόν ανύπαρκτη.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Το αντίκρισμα θα ήταν μικρό, επειδή δεν είναι η θεματολογία που επηρεάζει την σχέση των νέων με τον έντυπο Τύπο, αλλά το είδος του Μέσου (οθόνη κινητού, υπολογιστή κλπ.).
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Μπορεί να έχουν επίδραση σε ένα τμήμα του κοινού που τα τελευταία χρόνια έχει εκπαιδευτεί στην ενημεροψυχαγωγία, αλλά αυτό έχει αντίκτυπο στην ποιοτική δημοσιογραφία και κατά συνέπεια το κύρος του ΜΜΕ που υιοθετεί ένα τέτοιο συνδυασμό.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Είναι μια ενδιαφέρουσα ιδέα, καθώς η έλλειψη διαφάνειας στον Τύπο αποτελεί έναν από τους λόγους που έχει χαθεί η εμπιστοσύνη του κοινού. Ωστόσο, το τελικό αποτέλεσμα εξαρτάται από τα αξιολογικά κριτήρια που θα εφαρμοστούν, την αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος και άλλους παράγοντες. Ίσως είναι ορθότερο να υιοθετηθεί μια διαδικασία λογοδοσίας του Τύπου, ειδικά στις περιπτώσεις εκείνες που παρατηρείται ευαλωτότητα έναντι της πληροφοριακής αταξίας.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Είναι κρίσιμο οι δημοσιογράφοι να παραμείνουν πιστοί στην τήρηση της δεοντολογίας, ιδιαίτερα στην επαλήθευση των πηγών και των πληροφοριών τους, και να διεκδικήσουν μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία στα ΜΜΕ.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙ	
ΚΑ ΦΥΛΟ:	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ): ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΝΔΡΑΣ	
ΗΛΙΚΙΑ: 55	
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ: 30	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΠΑΤΡΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 2 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την **εγκυρότητα** της πληροφορίας;

Τη διαμόρφωση μιας γενικής κοινωνικής τάσης που δεν δίνει σημασία στην εγκυρότητα, μιας τάσης που διαποτίζει ήδη και το εσωτερικό των επαγγελματιών ΜΜΕ. Η άγρα των εντυπώσεων έχει κερδίσει το παιχνίδι στη φάση αυτή

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

Δυστυχώς, καταλυτικά. Τα επιτελικά στελέχη πιέζουν τη χαμηλότερη κλίμακα για επιδόσεις και εκείνη ανταποκρίνεται προσπερνώντας τους κανόνες της δεοντολογίας. Δεν διατίθεται χρόνος και πόροι για εκπαίδευση πάνω στις επαγγελματικές αρχές.

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

Η ευκολία στην πρόσβαση σε υλικό γίνεται πηγή πολλών κακών.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Νομίζω καλλιεργούν στον δέκτη την αίσθηση ότι έχει να κάνει με καλόπιστους επαγγελματίες. Είναι απαραίτητη.

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;

Οι έξωθεν και άνωθεν παρεμβάσεις. Η αντιεπαγγελματική προκατάληψη. Η ανάγκη να μην υπολείπομαστε απέναντι σε δημοσιογραφικές συμπεριφορές του συρμού.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της **ποιότητας** της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της **αξιοπιστίας** του έντυπου Τύπου;

Είναι δραματικά αναγκαίος, αλλά όχι ικανός.

Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Όταν οι τόνοι είναι ισορροπημένοι και το κοινό αντιλαμβάνεται ότι ο πομπός σέβεται την αλήθεια και την αποστολή του.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Σε μεγάλο, εφόσον το κοινό αντιληφθεί ότι ο πομπός το εκπαιδεύει, το σέβεται, του χαράζει δρόμους. Είναι πολύ χρήσιμος ο συνδυασμός με μια στοιχειώδη τέρψη.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Ενισχύει αποφασιστικά την εγκυρότητα της δημοσιογραφικής εργασίας και διαμορφώνει τάσεις κοινού. Βαθμιαία διαμορφώνει νέο κοινό, τελικά.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Είναι διαπιστωμένο ότι ο έλεγχος της εικόνας που έχει ο πολίτης σε σχέση με τα φαινόμενα, την ιστορία, τις καταστάσεις, καθορίζει τη γενικότερη στάση του, τη συμπεριφορά του, τις προτιμήσεις και τις επιλογές του. Συνεπώς οι δυνάμεις που θέλουν να εξυπηρετήσουν συμφέροντα, κάνουν χρήση των ευκολιών που τους δίνουν οι σύγχρονες πλατφόρμες απεύθυνσης. Ταυτόχρονα, έχει φουντώσει το φαινόμενο της ανάγκης για ατομική προβολή μέσω των κοινωνικών δικτύων, όπως και για συνεχή σίτιση του δέκτη, ο οποίος προσφέρεται εθελοντικά να παραπλανηθεί, αρκεί να μετέχει.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Μετρίως. Ιδιαίτερα οι νεότερες γενιές έχουν πλήρη άγνοια.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Όταν η ανάγνωση γίνεται ερεθιστική μέσα από ύλη που ενεργοποιεί την κρίση, η επίδραση μπορεί να είναι σημαντική.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Σε σημαντικό, αρκεί να τηρηθούν οι καλώς νοούμενοι αγοραίοι κανόνες.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Επιδρά πολύ θετικά. Μην ξεχνάμε ότι ο πολίτης δεν θέλει μόνο ενημέρωση, θέλει και τέρψη.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Σε σημαντικό. Ο πολίτης θέλει να μετέχει στη διαμόρφωση του περιεχομένου και αυτό αφ' εαυτού μπορεί να προκαλέσει περαιτέρω περιεχόμενο.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή	Ναι. Δεν πρέπει να ξεχνάει ότι όσο δικαιώνει τον πολίτη απέναντι στην Εξουσία και στην Εποχή, τόσο θα του αναλογεί ρόλος

εποχή;

Ευχαριστώ!

Κι εγώ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΦΥΛΟ ...Αρρην.....

ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) .....Εφημερίδα-

ΗΛΙΚΙΑ ...62.....

ραδιόφωνο.....

ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ
40.....

ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πάτρα.....

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ**Συμμετέχων 3 (2024)**

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την **εγκυρότητα της πληροφορίας;**

Πηγές ,αξιοπιστία ,τεχνολογία.

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

Η ταχύτητα διάδοσης της πληροφορίας οδηγεί πολλές φορές στη μη επαλήθευση της είδησης με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αξιοπιστία του μέσου.

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

Απώλεια θέσεων εργασίας που οδηγεί στη δημοσίευση κειμένων από το διαδίκτυο χωρίς να έχουν ελεγχθεί.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Συμβάλουν στην αξιοπιστία του Μέσου.

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία,

Ο ανταγωνισμός ,ο χρόνος οι πηγές.

για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Ο συγκεκριμένος ρόλος είναι πολύ σημαντικός καθώς η έρευνα διαφοροποιεί τον έντυπο τύπο από τον ηλεκτρονικό.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Η αφήγηση δεδομένων δεν είναι αρκετή.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Η εξειδίκευση είναι κάτι που σε σημαντικό βαθμό διαφοροποιεί τον έντυπο από τον ηλεκτρονικό τύπο.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Σε μεγάλο βαθμό καθώς προσθέτει κύρος.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η συρρίκνωση των θέσεων εργασίας οδηγεί στην αναπαραγωγή Fake news.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Θεωρούνται πιο έγκυρα .
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-

ΦΥΛΟ ΓΥΝΑΙΚΑ..... ΗΛΙΚΙΑ 50..... ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 20.....	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) .....ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ..... ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ.....
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Συμμετέχων 4 (2024) Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι εθελοντική και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: « Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις ». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Πολύ αρνητικά. Ο όγκος των πληροφοριών η δυνατότητα έκφρασης άποψης με πάρα πολλή ευκολία και από ετερόκλητους πόλους παρασύρουν τον δημοσιογράφο του έντυπου μέσου. Πολλές φορές όλα αυτά ανοίγουν παραθυράκια στο να περάσει μία πληροφορία χωρίς προηγουμένως να έχει περάσει από το φίλτρο ελέγχου.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Πολλές φορές η πίεση που ασκείται από τα σύγχρονα μέσα διάχυσης μιας είδησης και κυρίως η ταχύτατη μέτρηση της αναγνωσιμότητας παρασύρει τον δημοσιογράφο και το έντυπο.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Το θέμα είναι πόσοι από τους δέκτες θα διαθέσουν χρόνο να δουν μία διόρθωση και πολύ περισσότερο να την ερμηνεύσουν σωστά. Σίγουρα υπάρχουν κάποιοι που θα το εκτιμήσουν και θα το αξιολογήσουν θετικά.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην	Κυρίως η πίεση του χρόνου και η πίεση των ανωτέρω για παραγωγή ειδήσεων. Σε μικρότερο βαθμό θα έβαζα την αυτολογοκρισία.

είδηση;	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Αρχικά εκτιμώ ότι η ερευνητική δημοσιογραφία εκτιμώ ότι αποτελεί κυρίαρχη επιλογή για τη διάσωση ενός εντύπου. Από κει και πέρα παίζει ρόλο το δεμένο και ελεγμένο περιεχόμενο και ο τρόπος παράθεσης των δεδομένων ώστε ο αναγνώστης να αντιλαμβάνεται ότι ο πομπός του λέει την αλήθεια.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο ο δημοσιογράφος «σερβίρει» το εξειδικευμένο θέμα στον αναγνώστη. Εάν είναι απλός και κατανοητός μπορεί να τον κερδίσει διότι του δίνει νέα γνώση.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Αρκετά. Ωστόσο χρειάζεται μέτρο και τρόπος. Το όνομα ενός εξειδικευμένου καθηγητή εκπέμπει αξιοπιστία αλλά για να περάσει το μήνυμα ο τρόπος θα πρέπει να είναι βατός στον αναγνώστη.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Κυρίως οι εντυπώσεις που προκαλεί μία πληροφορία που διακινείται στο διαδίκτυο. Δεν είναι λίγες οι φορές που απλώς μια τέτοια είδηση μεταφέρεται στα έντυπα χωρίς να ελεγχθεί.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Σε πολύ μεγάλο βαθμό. Εάν δεν είσαι λάτρης της ανάγνωσης του χαρτιού δύσκολα θα επιλέξεις ένα έντυπο για την ενημέρωσή σου. Η ανάγνωση θέλει πειθαρχία, κόπο και κόστος.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Δύσκολα γιατί η νέα δεν έχουν αυτό που σημειώσαμε παραπάνω. Βιωματική σχέση με την ανάγνωση.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Θετικά. Βέβαια αυτό εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο θα το επιχειρήσει κάποιος να το κάνει.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Σε μεγάλο. Ο αναγνώστης θέλει και πολλές φορές επιδιώκει να συμμετέχει στη διαμόρφωση μιας άποψης. Βέβαια απαιτείται προσοχή.
Q13 <i>Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή</i>	

εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ .....άρρεν ΗΛΙΚΙΑ ...33 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ...12	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) .....εφημερίδα «Μακεδονία» ανταποκριτής τηλεοπτικών σταθμών ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ... Θεσσαλονίκη

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 5 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «**Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις**». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας ;	Εύρεση αξιόπιστων πηγών για επιβεβαίωση της πληροφoρίας
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Τα έντυπα ΜΜΕ εκτιμώ πως δεν επηρεάζονται από τη γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων γιατί έχουν περισσότερο χρόνο να ερευνήσουν ένα θέμα και να διεισδύσουν στην ουσία του. Γι' αυτό και διατηρούν μεγαλύτερη σοβαρότητα στην παρουσίαση μιας είδησης σε σύγκριση με το διαδίκτυο.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Η αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπου δεν επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την τεχνολογική εξέλιξη. Το αντικείμενο της δημοσιογραφίας παραμένει ίδιο παρά την όποια εξέλιξη.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Οι διορθώσεις και οι ανασκευές πάντα βοηθούν γιατί υπενθυμίζουν στο κοινό ότι ένα σοβαρό ΜΜΕ δεν κάνει σκόπιμα ένα λάθος.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Με το πέρασμα των χρόνων έχουν μειωθεί οι αξιόπιστες πηγές που μπορούν να επιβεβαιώσουν μια είδηση. Επιπλέον, στις μέρες μας παρατηρούνται μια σειρά από συμφέροντα που θέλουν να κατευθύνουν τις ειδήσεις ώστε να ικανοποιούν τις δικές τους επιδιώξεις. Τέλος, σημαντική δυσκολία φέρνει ο λιγοςτός χρόνος. Οι εργαζόμενοι στα ΜΜΕ είναι λιγότεροι σε σύγκριση με το παρελθόν και καλούνται να ανταπεξέλθουν σε μεγάλο όγκο εργασίας. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μειώνεται ο διαθέσιμος χρόνος τους για την επαλήθευση μιας είδησης ή την αντικειμενική κρίση πάνω σε ένα ζήτημα.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Η εξέλιξη του επαγγέλματος έχει αυξήσει τη σημασία της ύπαρξης αξιόπιστων ΜΜΕ. Παρατηρείται ότι στα έντυπα ΜΜΕ η ερευνητική δημοσιογραφία με υψηλά ποιοτικά στάνταρ συνεχίζει να βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο και όσα Μέσα επιλέγουν να στηρίζουν τους δημοσιογράφους παραμένουν υγιείς επιχειρήσεις.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Μπορεί να βοηθήσει για να είναι πιο ακριβής η μετάδοση μιας είδησης και να γίνει πιο κατανοητή. Ιδιαίτερα σε πιο σύνθετα θέματα μπορεί να μετατρέψει το αντικείμενο της είδησης σε πιο κατανοητό για τον αναγνώστη. Πάντα όμως, θα πρέπει να υπάρχει ο χώρος για να ξεδιπλώνεται η κριτική σκέψη και να μην θεωρείται δεδομένο το αφήγημα.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Η εξειδίκευση πάντοτε αυξάνει την ποιότητα αλλά ενδέχεται να μειώσει το εύρος των ενδιαφερόμενων.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Μέσω της συνεργασίας με τέτοιου είδους ιδρύματα μεγαλώνει το κύρος ενός ΜΜΕ, καθώς υιοθετείται και παρουσιάζεται η επιστημονική εργασία και οι ώρες που έχει αφιερώσει εξειδικευμένο προσωπικό πάνω σε ένα θέμα.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Χαμηλοί μισθοί, αυξημένες αρμοδιότητες σε μικρό σύνολο εργαζομένων με αποτέλεσμα να μην προλαβαίνουν να ελέγξουν μια είδηση, αληθοφάνεια των ψευδών πληροφοριών, έλλειψη επαρκούς εκπαίδευσης στους εργαζομένους.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι	Μία μερίδα αναγνωστών αντιλαμβάνονται την αξία

αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφορήσης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	του έντυπου Τύπου και γι' αυτό επιλέγουν να πληρώνουν για την ενημέρωσή τους. Ωστόσο στην πλειοψηφία τους οι αναγνώστες επιλέγουν να ενημερώνονται επιδερμικά με αποτέλεσμα να οδηγούνται συχνά στην ανάγνωση ψευδών ή παραπονημένων ειδήσεων στα κοινωνικά δίκτυα.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Δεν πιστεύω ότι μπορεί να αποτελέσει κίνητρο επιλεξιμότητας η θεματολογία, κυρίως επειδή ζούμε σε μια κοινωνία που αδιαφορεί στην πλειοψηφία της για τους νέους, ενώ και οι ίδιοι οι νέοι δεν έχουν την κατάλληλη καθοδήγηση για αντιληφθούν τους λόγους που πρέπει να μένουν ενημερωμένοι.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Συνήθως η ανάγνωση ενός δημοσιεύματος γίνεται στον ελεύθερο χρόνο του αναγνώστη, επομένως εκτιμώ ότι ένα καλογραμμένο κείμενο μπορεί να ψυχαγωγήσει και να ενημερώσει. Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργεί αίσθημα ικανοποίησης στον αναγνώστη για την επιλογή του να ξοδέψει τον ελεύθερο χρόνο του για την ανάγνωση μιας είδησης.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Αν δεχτούμε ότι τα έντυπα ΜΜΕ είναι επιχειρήσεις και οι αναγνώστες είναι «πελάτες», τότε θα είχε θετική επίπτωση σε μεγάλο βαθμό η αξιολόγηση δημοσιευμάτων. Όμως, υπάρχει ο κίνδυνος τα ΜΜΕ να γράφουν αυτά που θέλουν να διαβάσουν οι αναγνώστες, καθώς ο κόσμος πολλές φορές δεν είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει την αλήθεια.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Ο έντυπος τύπος παραμένει ο στηλοβάτης της ενημέρωσης και πρέπει να ενισχυθεί με καλύτερους μισθούς, περισσότερο προσωπικό και μεγαλύτερη ελευθερία κινήσεων στους εργαζόμενους.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ Άνδρας	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) Εφημερίδα Πελοπόννησος, pelop.gr,
ΗΛΙΚΙΑ 34	Peloponnisos FM
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 8	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Πάτρα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 6 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την **εγκυρότητα της πληροφορίας**;

Η εγκυρότητα της πληροφορίας εξαρτάται από τη σοβαρότητα και τη διασταύρωση των πηγών για κάθε ρεπορτάζ είτε στον έντυπο είτε στον ηλεκτρονικό τύπο. Ωστόσο η εξέλιξη του ρεπορτάζ δεν έχει τη δυνατότητα να καταγραφεί στο έντυπο, που πρέπει να τυπωθεί συγκεκριμένη ώρα, κάτι που δεν αντιμετωπίζει το ηλεκτρονικό μέσο.

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

Η ακρίβεια και η επαλήθευση της είδησης είναι αυτό που καταξιώνει κάθε επαγγελματία δημοσιογράφο και το μέσο στο οποίο εργάζεται. Τα γρήγορα αντανakλαστικά είναι το δημοσιογραφικό χαρακτηριστικό που κάνει τη διαφορά.

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

Η επαλήθευση και η αντικειμενικότητα της είδησης βασίζεται στην κλασική αρχή της διασταύρωσης της πληροφορίας μέσω των πηγών και όχι στη φημολογία όσων γράφονται ανώνυμα στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Ο έντυπος τύπος αλλά και κάθε μέσο μαζικής επικοινωνίας, οφείλει να σέβεται τους αναγνώστες του, δημοσιεύοντας και κάνοντας διορθώσεις και ανασκευές λαθών.

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;

Η απόκρυψη, η αλλοίωση μιας είδησης και η παραπλάνηση του κοινού, πάντα ήταν και παραμένει το μεγάλο αγκάθι που πρέπει να ξεριζώνει ο δημοσιογράφος, αναζητώντας τη διασταύρωση των πηγών και των πληροφοριών

	από πολλά μέρη, έτσι ώστε να φτάνει σε αληθινό αποτέλεσμα.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Η έρευνα σε βάθος και η κριτική σκέψη και ανάλυση που αναδεικνύονται σε ένα δημοσιογραφικό κείμενο, προάγουν την αξιοπιστία του έντυπου Τύπου.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Κάτι τέτοιο προάγει την αμεροληψία.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Ο έντυπος τύπος είναι το κατεξοχήν ενημερωτικό μέσο για παρουσίαση ειδικών ενθέτων και εξειδικευμένων θεμάτων για το κοινό. Παρέχει έτσι ένα εμπειριστατωμένο αρχείο υψηλής ποιότητας και ενδιαφέροντος για τον αναγνώστη.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Ο έντυπος τύπος εκ των πραγμάτων είναι εκείνος που μπορεί να συνεργάζεται μέσω των συντακτών του με ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, δημοσιοποιώντας ειδήσεις και πληροφορίες που διαφορετικά δεν είχαν τρόπο να κοινοποιηθούν. Έτσι η επιστημονική γνώση και έρευνα εκλαϊκεύεται προς όφελος του κοινού.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Ποτέ άλλοτε οι ψευδείς ειδήσεις δεν ήταν τόσο διάσπαρτες και κυρίαρχες. Οι λόγοι είναι καταρχήν ότι έχει παύσει η διασταύρωση των πληροφοριών και η αναζήτηση πηγών καθώς και η αντικατάσταση των παλαιών και πεπειραμένων συντακτών. Κυρίως όμως, ποτέ άλλοτε η εξουσία δεν διοχέτευε με κάθε τρόπο, κατασκευασμένες ειδήσεις σε μέσα που ελέγχει.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Οι αναγνώστες του έντυπου τύπου είναι εκείνοι που έμαθαν να διαβάζουν εφημερίδες από τα νεανικά τους χρόνια. Πρόκειται για ενσυνείδητους αναγνώστες στην πλειοψηφία τους.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Φυσικά και η εστίαση σε θέματα που αφορούν τη νέα γενιά, μπορούν να αποτελέσουν κίνητρο επιλεξιμότητας, αρκεί να παρουσιάζονται με έναν πρωτότυπο και ευφάνταστο τρόπο, γλωσσικά, εννοιολογικά αλλά και αισθητικά.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Ο συνδυασμός δημοσιευμάτων ψυχαγωγίας και πληροφορίας θα μπορούσε να αποτελέσει τη χρυσή συνταγή αναγνωσιμότητας του έντυπου

	τύπου.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Πρόκειται για μια δοκιμασμένη, τα παλαιότερα χρόνια, συνήθεια, που αναβάθμιζε και εκλαϊκευε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και μεγάλωνε την κυκλοφορία τους. Η συμμετοχή του αναγνωστικού κοινού είναι πολλαπλώς ωφέλιμη για τα μέσα αλλά και τους συντάκτες.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ .....Θήλυ	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ..... Εφημερίδα, Ραδιόφωνο ,
ΗΛΙΚΙΑ 59	Τηλέοραση .....
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 40.....	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....Αθήνα.....

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 7 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Η ταχύτητα που συνεπάγεται αδυναμία να εντυφώσει ο δημοσιογράφος στην είδηση συχνά επιδρά αρνητικά στην αξιοπιστία του κλάδου.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Όπως όλα τα θέματα έτσι κι αυτό έχει μία καλή και μία κακή πλευρά. Το ΑΙ για παράδειγμα μπορεί να υποκαταστήσει δημοσιογράφους, μπορεί όμως και να ενισχύσει την αξιοπιστία της έρευνας.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Οι διορθώσεις υπήρχαν πάντα, θυμίζω το περίφημο «ο δαίμων του τυπογραφείου». Κατά τη γνώμη μου είναι αναπόφευκτες. Είμαστε άνθρωποι.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Ο περιορισμός του χρόνου, η ταχύτητα.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Αυτονοήτως, όσο περισσότεροι δημοσιογράφοι κάνουν αξιόπιστη δουλειά τόσο αυξάνεται η αξιοπιστία του κλάδου.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Βοηθούν στην αξιοπιστία της αφήγησης προσθέτοντας κύρος αλλά δεν αποτελούν πανάκεια. Δηλ. όχι υπερβολική χωρίς εμφανή λόγο χρήση.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Οποσδήποτε η διερεύνηση πτυχών ενός θέματος βοηθά στην αποτελεσματικότερη, πιο ενδελεχή παρουσίασή του.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Είναι απολύτως απαραίτητη, διότι μόνο όταν η έρευνα βασίζεται σε σοβαρές πηγές μπορεί είναι αξιόπιστη.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Προφανώς τα fake news χρησιμοποιούνται από συγκεκριμένα κέντρα για ιδιοτελείς σκοπούς.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Στην πλειοψηφία τους οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου έχουν μάθει να διαβάζουν από τα νεανικά τους χρόνια. Η ανάγνωση μιας εφημερίδας είναι συνήθεια.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Πιστεύω ότι η εστίαση σε θέματα νεανικού ενδιαφέροντος μπορούν να προσελκύσουν νεανικό κοινό αρκεί φυσικά να είναι γραμμένα με φιλικό τρόπο και σε ανάλογο πνεύμα.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα	Ναι ο συνδυασμός αυτών των δημοσιευμάτων είναι μία διαδρομή προσέλκυσης αναγνωστών.

, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Πιστεύω ότι η συμμετοχή του κοινού πάντα είναι βοηθητική. Έχουμε δει πως όταν δίνεται βήμα στον αναγνώστη αυτός ανταποκρίνεται και δένεται με την εφημερίδα ακόμα περισσότερο.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ ... Θήλυ	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ... Εφημερίδα, τηλεόραση, διαδίκτυο
ΗΛΙΚΙΑ ... 58.....	
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ... 32	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ... Θεσσαλονίκη

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 8 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	Κύριο πρόβλημα και πρόκληση, η έλλειψη χρόνου με υπερφορτωμένη καθημερινότητα
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Ιδανικά θα έπρεπε να τον ωθήσει στην ενδυνάμωση του σχολιαστικού του ρόλου
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Αρνητικό, αφού δίνει τη δυνατότητα «διασταύρωσης» μέσω Διαδικτύου
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Δεν καταλαβαίνω ακριβώς την ερώτηση
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Στην διαδικτυακή δημοσιογραφία, η πίεση να δημοσιοποιηθεί η είδηση όσο το δυνατόν γρηγορότερα
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Πολύ μεγάλος. Και καίριος.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Θετικό αρκεί να διασταυρώνονται
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Σε μεγάλο θεωρώ. Κι αυτό μπορεί να είναι ένα από τα στοιχεία επιβίωσής του
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Σε πολύ μεγάλο προφανώς
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Να «συναγωνιστεί» τον διαδικτυακό Τύπο
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Εξαρτάται από την ηλικία τους
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	ΣΕ πολύ μεγάλο βαθμό πιστεύω
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	ΣΕ μεγαλο, αν και φοβάμαι ότι η νέα γενιά δεν είναι καθόλου εξοικειωμένη με τον έντυπο Τύπο
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του	Ιδιαίτερα θετικά πιστεύω

έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Σε πολύ μεγάλο. Θα τον βελτίωνε θεωρώ
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Κύρια παρατήρηση: Το χάσμα με τον έντυπο Τύπο των νεότερων γενεών και η μεγάλη πρόκληση πως θα μπορούσαν να εξοικειωθούν μ' αυτόν
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ ...ΘΗΛΥ.....	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ..... Huff POST GREECE ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ
ΗΛΙΚΙΑ ...56.....	ΚΥΡΙΑΚΗΣ.....
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ .....36.....	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....ΑΘΗΝΑ.....

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 9 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	Τα social media και οι μεταβολές στο εργασιακό έχουν αλλάξει πολλά. Το φαινόμενο να αναπαράγονται τα πάντα χωρίς διασταύρωση και

	έλεγχο είναι πολύ συχνό.
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Θεωρώ ότι ο έντυπος Τύπος έχει ένα πλεονέκτημα, διότι επιτρέπει την «αργή δημοσιογραφία», που εμπεριέχει περισσότερη έρευνα και προσήλωση σε ένα θέμα.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Τεράστια η επίδραση. Ο δημοσιογράφος στον έντυπο Τύπο θα πρέπει να αναπτύξει δεξιότητες ώστε να κρίνει και να φιλτράρει τον άπειρο όγκο των πληροφοριών.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Όταν γίνονται με σωστό τρόπο, ενισχύουν το κύρος και την αντικειμενικότητα.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Οι σχέσεις εκδοτών με επιχειρηματίες, εταιρείες και συλλόγους, είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Η ποιότητα κατέχει τον πιο βασικό ρόλο.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Καταλυτικά.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Δεν είμαι σίγουρος. Εξαρτάται από το θέμα, αλλά κυρίως από το επίπεδο των αναγνωστών και τα ενδιαφέροντά τους.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Στην ποιότητα και την αξιοπιστία, πολύ. Στην αναγνωσιμότητα δεν είμαι σίγουρος.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η εύκολη και αφιλτράριστη αντιγραφή από το διαδίκτυο.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Εξαρτάται την ηλικία και τις προσλαμβάνουσες. Οι νεαρότερες ηλικίες δεν έχουν καμία σχέση με τον έντυπο Τύπο, ενώ και οι μεγαλύτερες αρχίζουν σιγά – σιγά να υιοθετούν τα κοινωνικά δίκτυα.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Πολύ. Αν αυτό που διαβάζουν δεν τους δίνεται με τρόπο που να ικανοποιεί την ανάγκη τους για μελέτη, γνώση και ευχαρίστηση, τότε δεν θα το επιλέξουν.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Δεν νομίζω ότι η νέα γενιά θα ασχοληθεί με τον έντυπο Τύπο.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα	Είναι ιδανικός συνδυασμός και βοηθάει πολύ.

, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Δεν είμαι σίγουρος.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Όχι.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ Άνδρας	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) Πελοπόννησος, pelop.gr, ΣΚΑΪ Πάτρας
ΗΛΙΚΙΑ 47	
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 25	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Πάτρα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 10 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	Οφείλει να πάει πέρα από την πληροφορία, να φτάσει στην ανάλυση. Αυτό περιμένει ο αναγνώστης από τον τύπο. Την πληροφορία την βρίσκει και στο internet πολύ εύκολα πια.
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια	Ο έντυπος Τύπος έχει τη δυνατότητα να διπλοτσεκάρει την είδηση – Έχει ένα ολόκληρο

και επαλήθευση της πληροφορίας;	24ωρο μέχρι την επόμενη έκδοση.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Η ψηφιακή μετάβαση δημιουργεί προκλήσεις. Χρειάζεται πια να ανταγωνιστούμε τα ψηφιακά μέσα όχι ως προς την ταχύτητα αλλά ως προς την εγκυρότητα. Μετράει περισσότερο (ακόμα) η είδηση (και η ανάλυσή της) αν είναι γραμμένη στην εφημερίδα.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Πάρα πολύ. Ακόμα και αν η εφημερίδα έχει κάνει λάθος, κερδίζει σε αξιοπιστία αν τα παραδέχεται ή έστω αν δίνει φωνή και σε εκείνον που θίγεται για να καταθέσει τη δική του άποψη.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Το γεγονός ότι όλοι οι συνήθεις «φορείς» της είδησης έχουν τα δικά τους συμφέροντα – πολιτικές τοποθετήσεις κτλ και άρα οι πληροφορίες που μεταδίδουν είναι χρωματισμένες με βάση τη δική τους οπτική – γιαυτό χρειάζεται συνεχής διασταύρωση.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Πάρα πολύ μεγάλος. Οι μεγάλες δημοσιογραφικές έρευνες που εκτείνονται σε χρόνο, εύρος και περιλαμβάνουν διαφορετικές ή και αντικρουόμενες απόψεις, προσθέτουν κύρος και αξιοπιστία στον έντυπο Τύπο και είναι πιο πολύ «δικό του» πεδίο αφού έχει τον χρόνο να τις πραγματοποιήσει.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Οι αφηγήσεις ανθρώπων είναι η βασικότερη πηγή ειδήσεων και γεγονότων. Ωστόσο και πάλι σε σχέση με την αμεροληψία δεν πρέπει να ξεχνάμε πως μια αφήγηση έχει πάντα το χρώμα, την πολιτική θέση και την οπτική αυτού που την μεταδίδει.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Η έντυπη δημοσιογραφία μπορεί να ορίζει και έννοιες και θεματικές. Συνεπώς μπορεί να κατευθύνει τη δημοσιογραφική έρευνα – Οι «βινιέτες», «φάκελοι» κτλ είναι πολύ βοηθητικά για τους αναγνώστες και εν τέλει διαμορφώνουν και κατηγοριοποιούν την εικόνα του κοινού για την επικαιρότητα.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Πάρα πολύ. Τα ακαδημαϊκά ιδρύματα έχουν (ακόμα) το κύρος που χρειάζεται μια έρευνα, μελέτη κτλ. για να είναι από μόνη της είδηση. Η συνεργασία του Τύπου με την ακαδημαϊκή έρευνα και τους επιστήμονες είναι διαφωτιστική για το κοινό.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Ναι υπάρχουν. Η ανάγκη εντυπωσιασμού, η ανάγκη για αύξηση των πωλήσεων, η ανάγκη για πολιτική υποκίνηση των αναγνωστών. Συνεπώς και οι ίδιοι οι αναγνώστες πλέον πρέπει να είναι προσεκτικοί, επιλεκτικοί και να διπλοτσεκάρουν τι διαβάζουν επιλέγοντας διαφορετικές πηγές ενημέρωσης.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι	Έχει (ακόμα) μεγαλύτερο κύρος μια είδηση που

αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	γράφεται στον έντυπο Τύπο από κάτι που διαβάζουμε στα social media ακόμα και αν προέρχεται από έγκυρη πηγή (ή χρήστη).
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Πάρα πολύ. Η ποιότητα του χαρτιού και της εκτύπωσης, η σελιδοποίηση, το ευανάγνωστο κείμενο, οι προσεγμένες φωτογραφίες παίζουν τεράστιο ρόλο – πλέον ο αναγνώστης έχει λίγο χρόνο και δεν θα παιδευτεί για να διαβάσει κάτι που τον ενδιαφέρει...
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Δυστυχώς πλέον ο έντυπος Τύπος αναφέρεται σε μεγαλύτερες ηλικίες. Η νέα γενιά φαίνεται να επιλέγει σχεδόν καθολικά άλλα μέσα ενημέρωσης και κυρίως τα social media. Είναι πάρα πολύ μεγάλο το στοίχημα για προσέλκυση της νέας γενιάς από τον έντυπο Τύπο. Θέλει περισσότερη φαντασία και ευρηματικότητα και πάλι χωρίς να είναι σίγουρο το αποτέλεσμα.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Μπορεί να συμβάλλει θετικά. Ωστόσο θα πρέπει να υπάρχει ένας σαφής διαχωρισμός.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Σε πάρα πολύ μεγάλο. Θα ήταν μια ενδιαφέρουσα πρόταση η δυνατότητα αξιολόγησης του κοινού (επώνυμο όμως ως πιστοποιημένοι χρήστες και όχι υπό ανωνυμία) τόσο των κύριων δημοσιευμάτων όσο και των δημοσιογράφων με βάση τη δουλειά τους.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Τεράστιο ζήτημα είναι η μείωση των σημείων διανομής και η δυσκολία πρόσβασης του κοινού στις εφημερίδες και τα περιοδικά. Υπάρχει πλέον μονοπώλιο από το ένα και μοναδικό πρακτορείο διανομής. Χρειάζεται γενναία χρηματοδότηση από κρατικούς πόρους για την αναβίωση της διανομής του Τύπου – στην επαρχία ειδικά η κατάσταση είναι δραματική – Μέσα στην πανδημία οι εφημερίδες μπήκαν και στα σούπερ μαρκετ – ίσως να ήταν μια λύση αλλά χωρίς να σβήσουν οι παραδοσιακοί διανομείς τύπου.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ Άνδρας ΗΛΙΚΙΑ 48	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ- ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 30	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟ
-------------------------------------	-------------------------

<p>ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ</p> <p>Συμμετέχων 11 (2024)</p> <p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;</p>	<p>Η διασταύρωση της πληροφορίας, για διακρίβωση της αλήθειας, η οποία οφείλει να είναι ενδεδειγμένη αλλά είναι και χρονοβόρα...</p>
<p>Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;</p>	<p>Φοβάμαι πως ο έντυπος Τύπος χρονικά έχει ξεπεραστεί, άρα τείνει να γίνει- γίνεται-η εφημερίδα έντυπο απόψεων κ όχι πληροφόρησης, τουλάχιστον για τα όσα «συμβαίνει τώρα»</p>
<p>Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Η ταχύτητα, το αμέσως.</p>
<p>Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;</p>	<p>Πολύ λίγο φοβάμαι... όταν φύγει η λάσπη απ τον ανεμιστήρα...κολλάει. Σε κάθε περίπτωση όμως καλύτερα να γίνεται παρά όχι.</p>
<p>Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;</p>	<p>Έχει γίνει πιά αυτόματη η αυτολογοκρισία...</p>
<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;</p>	<p>ΑΠΟΛΥΤΟΣ</p>
<p>Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Πολύ μεγάλη, αν οι αφηγήσεις αυτές είναι απόλυτα διασταυρωμένες και αληθείς</p>
<p>Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Η γοητεία της τυπωμένης σελίδας και η μυρωδιά του χαρτιού με μελάνι, επηρεάζουν τους παλιότερους και μαζί με τις παραπάνω προϋποθέσεις, επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον κ τελικά την αγορά του εντύπου</p>
<p>Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά</p>	<p>Επειδή στα ΑΕΙ παράγεται και προάγεται η Αριστεία</p>

και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	και η Γνώση (η θα έπρεπε), άρα προσθέτει η διάδραση αυτή εγκυρότητα και γίνεται παραχρήμα αληθής
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Ο φόβος που διακατέχει πολλά έντυπα «δεν θα προλάβουμε». Τα σοβαρά έντυπα δεν παράγουν ούτε προβάλλουν αδιασταύρωτες πληροφορίες
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Είναι θέμα γενιών και συνήθειας
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Και αυτό θέμα γενιών και συνήθειας
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Φοβάμαι, αμελητέο
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει ένας διαχωρισμός ανάμεσα στην εφημερίδα και το περιοδικό. Αλλά και μια εφημερίδα μπορεί να προβάλλει και μερικές πιο «ανάλαφρες» ειδήσεις χωρίς να μειωθεί το κύρος της
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Δεν είμαι κ τόσο πολύ υπέρ των πολλών και συνεχών «δημοκρατικών συμμετοχών»...
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ ...θήλυ	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ...Καθημερινή-ΜΕΓΚΑ -Σκάι Πάτρας
ΗΛΙΚΙΑ .....70.....	.....
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ .....40.....	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ...Αθήνα-Πάτρα.....

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 12 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την **εγκυρότητα της πληροφορίας**;

Δυσκολία στη διασταύρωση των πηγών

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

Οχι καταλυτικά γιατί υπάρχει ο απαιτούμενος χρόνος γι'αυτά μέχρι την ώρα του τυπογραφείου

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

Την επηρεάζουν θετικά γιατί μπορεί να διασταυρώσει την πληροφορία από πολλές πηγές, με τον κίνδυνο βέβαια κάποιες από αυτές να είναι πρόχειρες και μη έγκυρες.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Αρκετά.

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;

Η αρχισυνταξία, καθώς μπορεί να έχει οραματιστεί διαφορετικά τη μετάδοση μιας είδησης.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της **ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου**;

Είναι τεράστιος και αυτός κάνει τη διαφορά μεταξύ του έντυπου και του ηλεκτρονικού τύπου. Γι'αυτό όμως χρειάζεται περισσότερος χρόνος.

Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;

Μεταφέρει αυτούσιες μαρτυρίες, με τη γλαφυρότητα και την παραστατικότητα του υποκειμένου.

Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;

Σαφώς αναβαθμίζει την ποιότητα γιατί μπορεί να εμβαθύνει σε διάφορα πεδία ενδιαφέροντος.

Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά

Επίσης αναβαθμίζει την ποιότητα και την

και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	αξιοπιστία του έντυπου τύπου, δεδομένου ότι αντλεί επιστημονικά αποτελέσματα, άρα έγκυρα.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Υπάρχουν συμφέροντα που ίσως το κάνουν αυτό.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Νομίζω ότι οι αναγνώστες του έντυπου τύπου είναι φανατικά ρομαντικοί αναγνώστες του χαρτιού και επιθυμούν να μη χάνονται στο πλήθος της πληροφορίας του διαδικτύου.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Θα αποτελούσε κίνητρο για τη νέα γενιά να γνωρίσει τη γοητεία και την εμβρίθεια της εφημερίδας.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Πιστεύω ότι έχει θετική επίδραση, ειδικά με τη χρήση φωτογραφιών που περιλαμβάνουν νεανικό κοινό και θα επιθυμεί να κρατήσει την εφημερίδα στο αρχείο του. Επίσης, όσο περισσότερα “κεφαλάρια”, τόσοι περισσότεροι αγοραστές της εφημερίδας.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Δεν γνωρίζω. Νομίζω, σε μικρό βαθμό.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Το κόστος που αναλογεί στον αναγνώστη.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ .....Θ.....	ΜΕΣΟ: Διαδίκτυο, ραδιοφωνο, τηλεόραση
ΗΛΙΚΙΑ ...48.....	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....Ηρακλειο Κρήτης.....
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ...27.....	

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 13 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη.

Σας ευχαριστώ θερμά.

Με εκτίμηση

Μαρίνα Ριζογιάννη,

Δημοσιογράφος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Η γρήγορη αναμετάδοση σημαίνει έλλειψη χρόνου για επαλήθευση και το πιο σημαντικό για ανάλυση, που είναι και το ζητούμενο στον έντυπο Τύπο.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Ειδικά, οι νέοι δημοσιογράφοι δεν γνωρίζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διασταύρωση μίας είδησης μέσω πηγών (και όχι μέσω διαδικτυακών δημοσιευμάτων).
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση είναι σημαντικές. Είναι ένα είδος follow-up που πιστεύω ότι προσδίδει κύρος και σοβαρότητα.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην	Η πολιτική γραμμή της ιδιοκτησίας που οφείλει να ακολουθήσει ο συντάκτης είναι ένα ζήτημα. Επίσης,

είδηση;	η τεράστια πίεση του χρόνου.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Τα εξειδικευμένα θέματα, που σχεδόν αδυνατεί να υπηρετήσει η ψηφιακή δημοσιογραφία, είναι το μεγάλο ζητούμενο στον έντυπο Τύπο.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Σε πολύ μεγάλο βαθμό.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η συρρίκνωση προσωπικού. Και ο μεγάλος αντίπαλος, που δεν είναι άλλος από το διαδίκτυο.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Όσοι έχουν ανάμνηση του αναλογικού κόσμου, σε μεγάλο βαθμό.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Το ερώτημα είναι, διαβάζει η νέα γενιά εφημερίδα;
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Είναι ζήτημα ισορροπίας, συνεπώς θετικά.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Τεράστιο.
Q13 <i>Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;</i>	
Ευχαριστώ!	

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ ..... Θήλυ ΗΛΙΚΙΑ ..... 57 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ... 35	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ..... HuffPost Greece ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ..... Αθήνα
---	--

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 14 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Πιστεύω πολύ πειστικά με αποτέλεσμα πολλές φορές να παραβιάζεται ο βασικός κανόνας του ελέγχου και επιβεβαίωσης της είδησης.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Έχουν πριονίσει το ερευνητικό έργο του δημοσιογράφου. Αυτό σημαίνει ότι και ο δημοσιογράφος των εντύπων πολύ εύκολα σπεύδει να υιοθετήσει πράγματα τα οποία αναπαράγονται στο διαδίκτυο μόνο και μόνο

	επειδή συγκεντρώνουν υψηλή αναγνωσιμότητα.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Σε μεγάλο βαθμό. Θα σημειώνα ότι η γενναιότητα ανασκευής ενός λάθους ανεβάζει στα μάτια του αναγνώστη και τον επαγγελματία δημοσιογράφο και το έντυπο μέσο.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Ο περιορισμένος χρόνος απέναντι τον μεγάλο ανταγωνισμό και κατ επέκταση η πίεση των προϊσταμένων. Πλέον είναι δύσκολο ένας δημοσιογράφος να πει ότι κρατάω αυτή την είδηση για να την ερευνήσω και όποτε τη βγάλω. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η δημοσιογραφία των πολιτών κ.ά. δεν μας αφήνουν σχεδόν κανένα περιθώριο.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Καθοριστικός
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Ίσως η επιλογή της αφηγηματικής δημοσιογραφίας αποτελεί σωσίβιο για την έντυπη δημοσιογραφία. Η αφήγηση των δεδομένων βοηθάει τον δέκτη να κατανοήσει καλύτερα ένα θέμα και να το διαβάσει με μεγαλύτερη ευκολία και ενδιαφέρον.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Σε πολύ μεγάλο βαθμό. Ο αναγνώστης το αντιλαμβάνεται και πιστεύει ότι εκτιμά το γεγονός ότι ο πομπός του προσφέρει υλικό το οποίο έχει μελετήσει και έχει εκπαιδευτεί πάνω σε αυτό.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Πάρα πολύ. Η συμπερίληψη απόψεων και δηλώσεων αναγνωρισμένων επιστημόνων δίνουν βαρύτητα στο περιεχόμενο μιας είδησης ή μιας έρευνας.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η έλλειψη χρόνου για έλεγχο της πληροφορίας. Η μη γνώση του αντικειμένου. Η έλλειψη πηγών ελέγχου και φυσικά η πίεση της ταχύτητας παράδοσης ενός θέματος.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Ελάχιστα. Μόνο όσοι έχουν την εμπειρία της ανάγνωσης εφημερίδων. Κάτι που σαφώς δεν αφορά τις νεότερες γενιές.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Είναι καθοριστική. Κάποιος που δεν έχει αναγνωστικά βιώματα σίγουρα δεν θα επιλέξει μία εφημερίδα για την ενημέρωσή του.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Εάν τους έκανε πρωταγωνιστές και εάν ήταν γραμμένα με φιλικό και οικείο τρόπο προς αυτούς πιθανόν να τους κέρδιζε. Μην ξεχνάτε ότι οι νέοι πέραν της εκπαίδευσης δεν έχουν σχέση με

	το χαρτί.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Ένας τέτοιος συνδυασμός είναι πιθανό να επηρεάσει την αναγνωσιμότητα. Έχει σημασία πάντως ο τρόπος με τον οποίο αυτό θα γίνει.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Πιστεύω σε μεγάλο. Ο αναγνώστης κολακεύεται όταν τους δίνει βήμα και τη δυνατότητα της κριτικής και της αξιολόγησης.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ ...Αρρεν	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ..... ιστοσελίδα «Πρώτο θέμα»
ΗΛΙΚΙΑ ... 29	
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ...10	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....Αθήνα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 15 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την **εγκυρότητα** της πληροφορίας;

Ο έντυπος Τύπος αντιμετωπίζει τις ίδιες προκλήσεις με τον ηλεκτρονικό (διαδίκτυο, tv) εφόσον απουσιάζει η διασταύρωση της είδησης

	από το ρεπορτάζ και η άκριτη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης επίσης χωρίς έλεγχο
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Την επηρεάζουν στον βαθμό που ο συντάκτης/ δημοσιογράφος δεν έχει εκπαιδευτεί στο χειρισμό και τον έλεγχο της εγκυρότητας της είδησης. Παράλληλα η απίτηση της ταχύτητας μετάδοσης της είδησης, αρκετές φορές λειτουργείσε βάρος της αντικειμενικότητας καθώς δεν περιλαμβάνονται όλες οι απόψεις.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Σε κάθε περίπτωση είναι επιβεβλημένη για την ακρίβεια της είδησης
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Όπως και διαχρονικά στη λειτουργία του Τύπου, οι σχέσεις του εργοδότη (ιδιώτης ή δημόσιο) με τα εκάστοτε συστήματα εξουσίας (πολιτικά/ οικονομικά)
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Καθοριστικός και για την αξιοπιστία του έντυπου Τύπου (τα γραπτά μένουν...) αλλά και του ίδιου του συντάκτη
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Σε κάθε περίπτωση ότι μπορεί να φράσει μαζικά, εύκολα και γρήγορα στον αποδέκτη λειτουργεί αποτρεπτικά για τον έντυπο Τύπο
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Επηρεάζει ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται (ηλικία, κοινωνικοί παράγοντες κ,ά)
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Θετικά εφόσον υπάρχουν κανόνες που ακολουθούνται
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Λόγοι προκλήσης εντυπωσιασμού και χειραγώγησης όπως σε κάθε εποχή και το είδος του Μέσου ενημέρωσης
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Εξαρτάται από το επίπεδο μόρφωσης (ακαδημαϊκή, κοινωνική)
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Αρκετά καθώς προϋποθέτει την μετάβαση σε σημείο πώλησης και όχι την αναγνώση με ένα κλικ από κινητό, υπολογιστή ή tablet
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να	Εκτιμώ ότι δεν παίζει ρόλο καθώς η βασική πηγή ενημέρωσης της νέας γενιάς γίνεται σχεδόν αποκλειστικά από το διαδίκτυο

είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Θετικά γιατί περιλαμβάνονται και άλλα ενδιαφέροντα αναγνωστών
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Εξαρτάται από τους κανόνες αξιολόγησης και τα χαρακτηριστικά των αναγνωστών/ κριτών
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ	
ΦΥΛΟ ΓΥΝΑΙΚΑ.	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ).....ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ/ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΗΛΙΚΙΑ 52	Α
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 33	
	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 16 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: **«Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις»**. Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την έγκυρότητα της πληροφορίας;</p>	
<p>Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;</p>	<p>Η ταχύτητα που συνεπάγεται αδυναμία να εντυπώσει ο δημοσιογράφος στην είδηση συχνά επιδρά αρνητικά στην αξιοπιστία του κλάδου.</p>
<p>Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Όπως όλα τα θέματα έτσι κι αυτό έχει μία καλή και μία κακή πλευρά. Το ΑΙ για παράδειγμα μπορεί να υποκαταστήσει δημοσιογράφους, μπορεί όμως και να ενισχύσει την αξιοπιστία της έρευνας.</p>
<p>Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;</p>	<p>Οι διορθώσεις υπήρχαν πάντα, θυμίζω το περίφημο «ο δαίμων του τυπογραφείου». Κατά τη γνώμη μου είναι αναπόφευκτες. Είμαστε άνθρωποι.</p>
<p>Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;</p>	<p>Ο περιορισμός του χρόνου, η ταχύτητα.</p>
<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Αυτονοήτως, όσο περισσότεροι δημοσιογράφοι κάνουν αξιόπιστη δουλειά τόσο αυξάνεται η αξιοπιστία του κλάδου.</p>
<p>Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Βοηθούν στην αξιοπιστία της αφήγησης προσθέτοντας κύρος αλλά δεν αποτελούν πανάκεια. Δηλ. όχι υπερβολική χωρίς εμφανή λόγο χρήση.</p>
<p>Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Οποσδήποτε η διερεύνηση πτυχών ενός θέματος βοηθά στην αποτελεσματικότερη, πιο ενδελεχή παρουσίασή του.</p>
<p>Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;</p>	<p>Είναι απολύτως απαραίτητη, διότι μόνο όταν η έρευνα βασίζεται σε σοβαρές πηγές μπορεί είναι αξιόπιστη.</p>
<p>Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;</p>	<p>Προφανώς τα fake news χρησιμοποιούνται από συγκεκριμένα κέντρα για ιδιοτελείς σκοπούς.</p>
<p>ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;</p>	<p>Ως πιο έγκυρη. Η φράση «το γραπτό μένει έχει περάσει στη συνείδηση του κόσμου ο οποίος δείχνει να αναγνωρίζει την αξία του χαρτιού άσχετα με το εάν πλέον δεν του αφιερώνει χρόνο.</p>
<p>Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;</p>	<p>Στην πλειοψηφία τους οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου έχουν μάθει να διαβάζουν από τα νεανικά τους χρόνια. Η ανάγνωση μιας εφημερίδας είναι συνήθεια.</p>
<p>Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε</p>	<p>Πιστεύω ότι η εστίαση σε θέματα νεανικού</p>

θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	ενδιαφέροντος μπορούν να προσελκύσουν νεανικό κοινό αρκεί φυσικά να είναι γραμμένα με φιλικό τρόπο και σε ανάλογο πνεύμα.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Ναι ο συνδυασμός αυτών των δημοσιευμάτων είναι μία διαδρομή προσέλκυσης αναγνωστών.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Πιστεύω ότι η συμμετοχή του κοινού πάντα είναι βοηθητική. Έχουμε δει πως όταν δίνεται βήμα στον αναγνώστη αυτός ανταποκρίνεται και δένεται με την εφημερίδα ακόμα περισσότερο.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ ... Θήλυ ΗΛΙΚΙΑ ...58..... ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ...32	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ... Κανάλι της Βουλής, EPT1, περιοδικά Marie Claire και Mirror ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ...Θεσσαλονίκη – Αθήνα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 17 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη.

Σας ευχαριστώ θερμά.

Με εκτίμηση

Μαρίνα Ριζογιάννη,

Δημοσιογράφος	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας;	Θεωρώ πως ο κυριότερος «εχθρός» της εγκυρότητας, είναι η ταχύτητα των εξελίξεων, στη λογική πως ωστόσο τυπωθεί και κυκλοφορήσει η εφημερίδα, μπορεί να έχει αναιρεθεί κάποιο γεγονός.
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Τον καθιστά πολλές φορές «τελευταίο και καταϊδρωμένο» στον αγώνα της επικαιρότητας, εξαιτίας της αντιστρόφου ανάλογης σχέσης μεταξύ εκτύπωσης και ταχύτητας της πληροφορίας.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Καθώς πλέον οι περισσότεροι ενημερώνονται για τις τελευταίες εξελίξεις από τον ηλεκτρονικό Τύπο, αυτό οδηγεί πολλές φορές τις εφημερίδες στην υποκειμενικότητα και τα άρθρα γνώμης, επομένως ενέχει κάποιες φορές ο «κίνδυνος» παρουσίασης των γεγονότων υπό το ατομικό πρίσμα του εκάστοτε δημοσιογράφου.
Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Θα έλεγα αρκετά, καθώς δείχνει ενδιαφέρον για την ποιότητα του ειδησεογραφικού προϊόντος και το υψηλό επίπεδο του μέσου, εάν είναι όμως συχνό φαινόμενο αυτό μπορεί να «ραγίσει» την εμπιστοσύνη μεταξύ του μέσου και του αναγνώστη.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	Κυρίαρχος. Οι έμπιστες πηγές, η διασταύρωση των πληροφοριών και η εγκυρότητα της κάθε πληροφορίας θα πρέπει να είναι προαπαιτούμενα πριν την δημοσίευση του θέματος.
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων", στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Το «μια εικόνα ισούται με χίλιες λέξεις» είναι μια πραγματικότητα και όταν η αφήγηση των δεδομένων γίνεται οπτικά, με χρήση γραφημάτων κοκ μπορεί να προσδώσει εκτός από ενδιαφέρον για το θέμα και κύρος στον δημοσιογράφο και το μέσο.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Η εξειδίκευση θεωρώ συμβάλλει, με όρους μάρκετινγκ, στην οικοδόμηση ενός σταθερού «target group» όπου θα ενδιαφέρονται και θα

	αγοράζουν το εκάστοτε μέσο.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Ο «τίτλος» και η «αυθεντία» συντελούν στην προώθηση της οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ αναγνώστη και μέσου, αλλά αναδεικνύουν και το κύρος του εκάστοτε μέσου.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η ετεροχρονισμένη έκδοση του μέσου, η ελλιπής έρευνα του δημοσιογράφου και η «τυφλή» αναπαραγωγή ειδήσεων από το διαδίκτυο.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφόρησης σε σύγκριση με τα κοινωνικά δίκτυα;	Είναι μια παραδεγμένη αλήθεια πως υπερτερεί η εγκυρότητα και η αξιοπιστία του έντυπου Τύπου συγκριτικά με τα κοινωνικά δίκτυα, απλώς οι νεότερες γενιές, ειδικότερα από τα τέλη του '80 και ύστερα, δεν «έμαθαν» στον έντυπο τύπο τόσο μαζικά.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Η ανάγνωση από κάτι υλικό, απτό, που το κρατάς στα χέρια σου είναι αποτελεσματικότερη και διευκολύνει την αφομοίωση της πληροφορίας, σε σύγκριση με την ανάγνωση από μια οθόνη.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Αν και σαν «επένδυση» φαντάζει ριψοκίνδυνη, θεωρώ πως σε βάθος λίγου χρόνου, με την κατάλληλη θεματολογία, αισθητική και διαφήμιση, ένα έντυπο μέσο θα μπορούσε να οικοδομήσει ένα κύκλο αναγνωστών νεαρής ηλικίας.
Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Θεωρώ πως η εναλλαγή από πιο εξειδικευμένα ή/και «βαριά» θέματα σε πιο «ανάλαφρα» ή/και ψυχαγωγικά, καθιστά όχι απλώς πιο ευανάγνωστο το μέσο, αλλά διευρύνει και το κοινό απεύθυνσής του αφενός και αφετέρου καλλιεργεί πολυεπίπεδα ενδιαφέροντα.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Δεν θεωρώ πως θα βοηθούσε κάπως η αξιολόγηση των δημοσιευμάτων από το αναγνωστικό κοινό, αν συνυπολογίσουμε το «τσίρκο» που επικρατεί στο comment section των δημοσιεύσεων του ηλεκτρονικού τύπου.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Θεωρώ πως το μεγαλύτερο μειονέκτημα του έντυπου Τύπου στο σημερινό περιβάλλον είναι η εσωστρέφεια του. Σαν να έχει αποδεχθεί κάπως την «ήττα» του από τον ηλεκτρονικό Τύπο και τα κοινωνικά δίκτυα και έχει σταματήσει αφενός να παράγει θέματα που αφορούν τη νέα γενιά αφετέρου να προσπαθεί να την προσεγγίσει με τον οποιοδήποτε τρόπο. Η δημιουργία ενός «κοινωτισμού» (communitism) μεταξύ του αναγνωστικού κοινού ενός έντυπου μέσου δεν είναι με το ζόρι ανάμνηση της προ-διαδικτύου εποχής, απλώς πλέον χρειάζεται περισσότερο ζήλο και

	μεράκι για να επιτευχθεί, αλλά και επένδυση σε εξειδικευμένο εργατικό προσωπικό.
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ ...Ανδρας..... ΗΛΙΚΙΑ ...30..... ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ Ένας χρόνος.....	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ- ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ) ..... εφημερίδα, ραδιόφωνο & διαδίκτυο..... ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ...Ιωάννινα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συμμετέχων 18 (2024)

Παρακαλώ για τη διάθεση λίγου από τον πολύτιμο χρόνο σας για την παραχώρηση της συνέντευξης αυτής που είναι **εθελοντική** και θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό υλικό για την πτυχιακή μου εργασία στο ΕΑΠ με θέμα: «**Ο έντυπος Τύπος στην εποχή του διαδικτύου: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις**». Μπορείτε να απαντήσετε όσες ερωτήσεις επιθυμείτε. Δεν θα γίνει οποιαδήποτε αναφορά ή χρήση των ονομάτων των παραχωρούντων τη συνέντευξη. Σας ευχαριστώ θερμά. Με εκτίμηση, Μαρίνα Ριζογιάννη, Δημοσιογράφος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 1 Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος όσον αφορά την εγκυρότητα της πληροφορίας ;	
Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων , στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;	Αρνητικά διότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα έντυπα μέσα υιοθετούν άκριτα πληροφορίες του διαδικτύου με μοναδικό κριτήριο ότι τυγχάνουν αποδοχής από το ευρύ κοινό και μεταδίδονται ταυτόχρονα από πολλές πηγές πληροφόρησης.
Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση , την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;	Σχετίζεται με αυτό που σημείωσα παραπάνω. Έχει περιοριστεί ο διαθέσιμος χρόνος για μία δημοσιογραφική έρευνα καθώς πάντα υπάρχει η απειλή της ταχύτατης δημοσίευσης σε ένα ηλεκτρονικό μέσο.

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση , στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;	Αρκετά. Είναι καθήκον του δημοσιογράφου και του μέσου η διόρθωση μιας λανθασμένης είδησης. Έτσι άλλωστε κερδίζεται η εμπιστοσύνη του αναγνώστη. Κι αυτό έχει μεγάλη αξία σε μία εποχή που επικρατεί η παραπληροφόρηση.
Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;	Οι προσωπικές απόψεις, ο περιορισμένος χρόνος, η έλλειψη γνώσης σε κάποιο αντικείμενο , η μη διάθεση των απαιτούμενων μέσων από τα μέσα στα οποία εργάζομαι.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2 Ποιος είναι ο ρόλος της ποιότητας της δημοσιογραφικής έρευνας στη διαμόρφωση της αξιοπιστίας του έντυπου Τύπου;	
Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων" , στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;	Αν ένα θέμα είναι ψαγμένο καλά και στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδρά θετικά. Η αφήγηση είναι κάτι που έλκει τον αναγνώστη και του δίνει ρόλο.
Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων , επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;	Εξαρτάται πάντα από το θέμα και τον τρόπο γραφής. Εάν είναι φιλικά γραμμένο προς τον αναγνώστη και τεκμηριωμένο ανεβάζει την ποιότητα του μέσου και έλκει τον αναγνώστη.
Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα , στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;	Πολύ θετικά. Η εποχή της δημοσιογραφίας των πολιτών και της παραπληροφόρησης δίνει χώρο στην υπεύθυνη και έγκυρη ενημέρωση.
Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;	Η υπερεργασία, η πίεση και η εστίαση πολλές φορές των ανωτέρων σε θέμα που δείχνουν να συγκεντρώνουν μεγάλο ενδιαφέρον στην κοινωνία.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Πώς αντιλαμβάνονται οι αναγνώστες την αξία του έντυπου Τύπου ως πηγής πληροφορίας σε σύγκριση με τα κοινωνικά	Πιο αξιόπιστο και ίσως πιο διασταυρωμένο σε σχέση με τα ψηφιακά μέσα πληροφόρησης.
Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου , από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;	Η ανάγνωση του έντυπου Τύπου και γενικότερα του εντύπου αναγνώσματος είναι πολυαισθητηριακή και στον άνθρωπο που έχει εξασκήσει τον εαυτό του σε αυτού του είδους την ανάγνωση σίγουρα λειτουργεί θετικά.
Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά , να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;	Έχω την αίσθηση ότι η νέα γενιά έχει συνηθίσει στην ανάγνωση ψηφιακών μέσων ενημέρωσης. Δεν ξέρω αν κάποιο θέμα που τους ενδιαφέρει θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο επιλεξιμότητας του εντύπου τύπου. Θεωρώ ότι είναι η γενιά που έμαθε να αναζητά τα πάντα στο διαδίκτυο εν πολλοίς και αυτό δεν ξέρω πως μπορεί να αλλάξει.

Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα , ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;	Πιστεύω θετικά αρκεί να το καθένα να έχει το ρόλο και τη θέση του.
Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;	Υπό όρους και προϋποθέσεις ίσως ήταν καλό.
Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;	Σε μια εποχή που έχουμε συνηθίσει τον εγκεφαλο μας στην γρήγορη και εναλλασσόμενη πληροφόρηση, τα έντυπα μέσα φαντάζουν ίσως βαρετά. Από την άλλη είναι και τα μόνα που μας δίνουν ποιοτικό χρόνο νοητικής επεξεργασίας της προσλαμβανόμενης πληροφορίας και την ομορφιά της αναγνωστικής εμπειρίας. Η ψηφιακή πληροφόρηση είναι εν πολλοίς δωρεάν και άμεση αλλά με πολλά περιστατικά fake news τα οποία στον ψηφιακό κόσμο μεταδίδονται ταχύτατα. Μακάρι ο έντυπος τύπος να αντέξει!
Ευχαριστώ!	
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΟ Γυναίκα ΗΛΙΚΙΑ 37 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 13	ΜΕΣΟ (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ)..... Εφημερίδα , διαδίκτυο ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ... Αθήνα

7.3 Ποσοτική ανάλυση απαντήσεων

Q1 Πώς επιδρά στον έντυπο Τύπο, η ανάγκη για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων, στην ακρίβεια και επαλήθευση της πληροφορίας;

1.Αρνητικές επιδράσεις της ταχύτητας στην ακρίβεια

Πολλοί συμμετέχοντες (Συμμετέχοντες 1, 3, 4, 7, 13, 14, 16, 18) επισημαίνουν ότι η ανάγκη

για γρήγορη αναμετάδοση ειδήσεων συχνά οδηγεί στη μη επαλήθευση της πληροφορίας, γεγονός που επηρεάζει την αξιοπιστία του έντυπου Τύπου.

Η πίεση για άμεση κάλυψη των γεγονότων αναγκάζει μερικές φορές τα έντυπα μέσα να υιοθετήσουν άκριτα πληροφορίες από τα ψηφιακά μέσα και τα social media (Συμμετέχοντες 1, 18).

Ελλείπει χρόνου, μειώνεται η δυνατότητα για διασταύρωση πηγών και εις βάθος ανάλυση (Συμμετέχοντες 12, 13).

2. Διαφοροποίηση του έντυπου Τύπου από τα ψηφιακά μέσα

Ορισμένοι συμμετέχοντες (Συμμετέχοντες 5, 9, 10) υποστηρίζουν ότι ο έντυπος Τύπος έχει το πλεονέκτημα του χρόνου, επιτρέποντας την

«αργή δημοσιογραφία» με μεγαλύτερη έρευνα και ανάλυση.

Το γεγονός ότι οι εφημερίδες εκδίδονται σε ημερήσια βάση τούς δίνει χρόνο να επιβεβαιώσουν πληροφορίες (Συμμετέχοντες 10).

Άλλοι, ωστόσο, θεωρούν ότι αυτή η χρονική καθυστέρηση τούς καθιστά «τελευταίους» στην ειδησεογραφία (Συμμετέχοντες 17).

3. Αλλαγή του ρόλου του έντυπου Τύπου

Κάποιοι (Συμμετέχοντες 11, 8) θεωρούν ότι ο έντυπος Τύπος μετατρέπεται περισσότερο σε έντυπο σχολιασμού παρά άμεσης ενημέρωσης.

Η ενίσχυση του αναλυτικού και σχολιαστικού ρόλου του έντυπου Τύπου μπορεί να αποτελέσει στρατηγική επιβίωσης απέναντι στην ταχύτητα των ψηφιακών μέσων (Συμμετέχων 8).

4. Πίεση από τα στελέχη των ΜΜΕ

Η πίεση από τα επιτελικά στελέχη για ταχύτητα και επιδόσεις μπορεί να οδηγήσει σε παραβίαση των δεοντολογικών αρχών

(Συμμετέχοντες 2).

Η έλλειψη εκπαίδευσης στη δεοντολογία και την επαλήθευση της πληροφορίας επιδεινώνει την κατάσταση (Συμμετέχοντες 2).

Q2 Με ποιο τρόπο επηρεάζουν οι τεχνολογικές προκλήσεις και η ψηφιακή μετάβαση, την αντικειμενικότητα των ειδήσεων στον έντυπο Τύπο;

1. Αρνητικές επιπτώσεις στην αντικειμενικότητα

Η τεχνολογική πρόοδος και η ψηφιακή μετάβαση έχουν μειώσει την έμφαση στην ερευνητική δημοσιογραφία (Συμμετέχοντες 1, 14, 18).

Η πίεση για ταχύτητα οδηγεί σε έλλειψη διασταύρωσης και επιβεβαίωσης πληροφοριών (Συμμετέχοντες 3, 13, 15).

Η ανάγκη για άμεση αναγνωσιμότητα και η επιρροή των κοινωνικών δικτύων αυξάνουν τον κίνδυνο υποκειμενικότητας και ρητορικής μίσους (Συμμετέχοντες 1, 4, 17).

Οι οικονομικές πιέσεις οδηγούν σε ελλείψεις εκπαίδευσης και δεοντολογίας (Συμμετέχοντες 2, 6).

2. Ουδέτερες ή διττές προσεγγίσεις

Υπάρχουν και θετικές και αρνητικές πλευρές, με την τεχνολογία να προσφέρει και εργαλεία βελτίωσης της έρευνας (Συμμετέχοντες 7, 16).

Η τεχνολογία μπορεί να ενισχύσει τον σχολιαστικό ρόλο των δημοσιογράφων (Συμμετέχων 8).

Ο έντυπος τύπος έχει ακόμα το πλεονέκτημα της «αργής δημοσιογραφίας» που επιτρέπει μεγαλύτερη ακρίβεια (Συμμετέχων 9).

3 Μη καταλυτικές επιδράσεις

Κάποιοι πιστεύουν ότι η αντικειμενικότητα δεν έχει επηρεαστεί σημαντικά και ότι οι βασικές αρχές της δημοσιογραφίας παραμένουν ίδιες (Συμμετέχοντες 5, 12).

Η εφημερίδα διατηρεί ακόμα κύρος σε σύγκριση με τα ψηφιακά μέσα (Συμμετέχων 10).

Q3 Πόσο βοηθούν οι διορθώσεις και ανασκευές λαθών σε δημοσιευμένη είδηση, στην αντικειμενικότητα του έντυπου Τύπου ;

Θετική συμβολή στη διατήρηση της αξιοπιστίας (Συμμετέχοντες 1, 5, 10, 13, 14, 15, 17, 18): Οι περισσότεροι θεωρούν ότι η ανασκευή λαθών ενισχύει το κύρος των ΜΜΕ και συμβάλλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού.

Δυσκολίες στην πρόσληψη των διορθώσεων από το κοινό (Συμμετέχοντες 4, 11, 17): Κάποιοι εκφράζουν επιφυλάξεις για το κατά πόσο οι αναγνώστες προσέχουν ή εμπιστεύονται τις διορθώσεις.

Δομικά προβλήματα στα ΜΜΕ (Συμμετέχοντες 2, 3, 6, 9): Αναφέρεται ότι η πίεση για ταχύτητα, η έλλειψη πόρων και η κυριαρχία του διαδικτύου υπονομεύουν την ποιότητα της ενημέρωσης.

Ιστορική διάσταση (Συμμετέχοντες 7, 16): Η ύπαρξη λαθών θεωρείται αναπόφευκτη, όπως δείχνει η αναφορά στον «δαίμονα του τυπογραφείου».

Κριτική στάση απέναντι στο διαδίκτυο (Συμμετέχοντες 8, 12, 19): Επισημαίνεται η ανάγκη διασταύρωσης πληροφοριών λόγω της εξάπλωσης της παραπληροφόρησης.

Q4 Ποιές είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε στη δημοσιογραφική σας εργασία, για την εξασφάλιση αντικειμενικότητας στην είδηση;

Βασικές δυσκολίες που αναφέρθηκαν:

Πίεση χρόνου και ταχύτητα δημοσιοποίησης της είδησης (Συμμετέχοντες 1, 3, 4, 5, 7, 8, 13, 14, 16, 19)

Αυτολογοκρισία (Συμμετέχοντες 1, 4, 11)

Εξωθεν και άνωθεν παρεμβάσεις / πολιτική γραμμή ιδιοκτησίας / συμφέροντα (Συμμετέχοντες 2, 5, 9, 10, 13, 15)

Ανταγωνισμός στη δημοσιογραφία (Συμμετέχοντες 3, 14)

Δυσκολία διασταύρωσης πηγών και αξιοπιστίας πληροφοριών (Συμμετέχοντες 5, 6, 10)

Έλλειψη επαρκών πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, τεχνολογία, γνώσεις) (Συμμετέχοντες 1, 5, 18)

Παραπληροφόρηση και αλλοίωση ειδήσεων (Συμμετέχοντες 6)

Δημοσιογραφικές συμπεριφορές του συρμού / γενικότερη προκατάληψη (Συμμετέχοντες 2)

Απουσία απάντησης (Συμμετέχων 17)

Q5 Με ποιο τρόπο επιδρά η παραγωγή "αφηγήσεων δεδομένων" , στην ποιότητα και αμεροληψία του έντυπου Τύπου;

Θετική επίδραση στην αμεροληψία και αξιοπιστία:

Συμμετέχοντες: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 11, 18, 19

Επισημαίνουν ότι οι αφηγήσεις δεδομένων συμβάλλουν στην αλήθεια, την ερευνητική

δημοσιογραφία και την κατανόηση του θέματος.

Αναγκαία η διασταύρωση και η ποιότητα των δεδομένων:

Συμμετέχοντες: 1, 4, 8, 10, 11, 14, 19

Τονίζουν ότι η αξιοπιστία εξαρτάται από τη διασταύρωση των πληροφοριών και τον σωστό τρόπο παρουσίασης.

Προσθέτουν κύρος και ενδιαφέρον αλλά δεν αρκούν από μόνες τους: (5 συμμετέχοντες)

Συμμετέχοντες: 3, 7, 15, 16, 17

Αναγνωρίζουν την αξία τους, αλλά επισημαίνουν ότι δεν αποτελούν πανάκεια ή ότι μπορεί να επηρεάσουν την έντυπη δημοσιογραφία αρνητικά αν χρησιμοποιούνται αλόγιστα.

Ρόλος της αφηγηματικής δημοσιογραφίας ως εργαλείο σωτηρίας για τον έντυπο Τύπο:

Συμμετέχοντες: 4, 14, 19

Πιστεύουν ότι η χρήση αφηγήσεων δεδομένων μπορεί να βοηθήσει τη βιωσιμότητα των έντυπων ΜΜΕ.

Η οπτικοποίηση (π.χ. γραφήματα) ενισχύει το κύρος και την κατανόηση: (2 συμμετέχοντες)

Συμμετέχοντες: 17, 18

Θεωρούν ότι η οπτική παρουσίαση των δεδομένων βελτιώνει την πρόσληψη της πληροφορίας.

Δεν απάντησε: (1 συμμετέχων)

Συμμετέχων: 13

Q6 Σε ποιο βαθμό, η δημιουργία εξειδικευμένων εννοιών και θεμάτων, επηρεάζει την ποιότητα και το ενδιαφέρον για τον έντυπο Τύπο;

Θετική επίδραση στην ποιότητα και το ενδιαφέρον, ανάλογα με τον τρόπο παρουσίασης:

Συμμετέχοντες: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16

Η εξειδίκευση θεωρείται σημαντική για την ποιότητα, την ακριβή παρουσίαση και την εμβάθυνση σε ενδιαφέροντα θέματα, με την προϋπόθεση να είναι καλά "σερβιρισμένα" στον αναγνώστη.

Αναγκαία η προσαρμογή στον αναγνωστικό κοινό και το θέμα:

Συμμετέχοντες: 9, 15, 17, 18, 19, 3

Η εξειδίκευση είναι χρήσιμη ανάλογα με τον τύπο κοινού και το θέμα, αλλά μπορεί να έχει περιορισμένη ανταπόκριση εάν δεν καλύπτει ευρύτερα ενδιαφέροντα ή δεν είναι κατανοητή.

Η εξειδίκευση μπορεί να είναι εργαλείο επιβίωσης για τον έντυπο Τύπο:

Συμμετέχοντες: 8, 6, 10

Αναγνωρίζεται η εξειδίκευση ως μια στρατηγική για να διαφοροποιηθεί και να επιβιώσει ο έντυπος Τύπος από τα ψηφιακά ΜΜΕ, εφόσον είναι σε θέση να εξυπηρετήσει εξειδικευμένα κοινά.

Η εξειδίκευση δεν είναι πάντα εγγύηση για το ενδιαφέρον του κοινού:

Συμμετέχοντες: 14, 18

Οι συμμετέχοντες αυτοί επισημαίνουν ότι το ενδιαφέρον εξαρτάται από την ποιότητα της παρουσίασης και την τεκμηρίωση, ενώ θεωρούν ότι δεν είναι όλες οι εξειδικευμένες θεματολογίες

ελκυστικές για το κοινό.

Q7 Πόσο επιδρά η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, στην ποιότητα και αξιοπιστία του έντυπου Τύπου;

Θετική επίδραση στην ποιότητα και αξιοπιστία:

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες (17 από τους 19) υπογραμμίζουν ότι η συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα ενισχύει την εγκυρότητα και το κύρος του έντυπου Τύπου.

Πολλοί αναφέρουν ότι αυτή η συνεργασία ενδυναμώνει την ποιότητα των ειδήσεων και τη διαμόρφωση ενός ενημερωμένου κοινού, όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων 1, 2, 5, 6, 7, 10, 11,

12, 14, 16, 18, και 19.

Σημαντικότητα της ακαδημαϊκής συνεργασίας:

Η ακαδημαϊκή συνεργασία θεωρείται απόλυτα απαραίτητη για την αξιοπιστία των ειδήσεων. Πολλοί συμμετέχοντες, όπως οι 7, 16 και 19, τονίζουν ότι οι αξιόπιστες πηγές είναι το θεμέλιο για την αξιοπιστία των δημοσιεύσεων.

Ενίσχυση του κύρους των ΜΜΕ:

Η συνεργασία με επιστημονικά ιδρύματα προσθέτει κύρος και εγκυρότητα στο περιεχόμενο των ειδήσεων, κάτι που υπογραμμίζουν συμμετέχοντες όπως οι 2, 5, 10, 12, και 14.

Αναγνωρισιμότητα:

Οι συμμετέχοντες διατυπώνουν κάποιες αμφιβολίες για την επίδραση της συνεργασίας στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, με τον συμμετέχοντα 9 να αναφέρει ότι η επίδραση στην αναγνωσιμότητα είναι αβέβαιη, ενώ η επίδραση στην ποιότητα και αξιοπιστία είναι σαφώς θετική.

Επιρροή των επιστημονικών απόψεων:

Η συμπερίληψη επιστημονικών απόψεων ενισχύει τη βαρύτητα των ειδήσεων, όπως επισημαίνουν οι συμμετέχοντες 10, 14 και 17, επισημαίνοντας τη σημασία της αυθεντίας και του τίτλου για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

Q8 Υπάρχουν λόγοι, που συμβάλλουν σε αύξηση των ψευδών πληροφοριών (fake news) στον έντυπο Τύπο;

Πίεση χρόνου και υπερεργασία (Συμμετέχοντες 1, 5, 18, 19): Η έλλειψη χρόνου για επαλήθευση των πληροφοριών λόγω υπερφόρτωσης εργασίας των δημοσιογράφων συμβάλλει στην παραγωγή και αναπαραγωγή ψευδών πληροφοριών.

Χαμηλοί μισθοί και αυξημένες αρμοδιότητες (Συμμετέχων 5): Η έλλειψη επαρκούς εκπαίδευσης στους εργαζομένους και η πίεση για γρήγορη παραγωγή περιεχομένου ενθαρρύνουν την εξάπλωση των ψευδών ειδήσεων.

Συρρίκνωση των θέσεων εργασίας και υποβάθμιση της ποιότητας της δημοσιογραφίας (Συμμετέχοντες 3, 6, 13): Η μείωση του προσωπικού και η αντικατάσταση έμπειρων συντακτών οδηγεί σε πιο επιφανειακή και λιγότερο αξιόπιστη αναφο~~Εύκολη αντιγραφή από το διαδίκτυο~~ (Συμμετέχοντες 9, 17): Η έλλειψη ελέγχου και η «τυφλή» αναπαραγωγή ειδήσεων από το διαδίκτυο χωρίς να διασταυρωθούν προκαλούν διάδοση ψευδών πληροφοριών.

Πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα (Συμμετέχοντες 2, 7, 12, 16): Ορισμένα συμφέροντα χρησιμοποιούν τα fake news για να προωθήσουν ιδιοτελείς σκοπούς ή να επηρεάσουν το κοινό.

Η ανάγκη για εντυπωσιασμό και αύξηση των πωλήσεων (Συμμετέχων 10, 15): Η επιθυμία για αίσθηση και την προσέλκυση αναγνωστών μπορεί να ωθήσει τα ΜΜΕ να παραλείπουν την επαλήθευση πληροφοριών.

Η πίεση για ταχύτητα και την προώθηση ειδήσεων που φαίνονται ενδιαφέρουσες (Συμμετέχοντες 14, 19): Η πίεση για γρήγορη δημοσίευση και το ενδιαφέρον του κοινού για

συγκεκριμένα θέματα οδηγούν στην άμεση δημοσίευση ειδήσεων χωρίς έλεγχο.

Q9 Πόσο επηρεάζονται οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου, από την βίωση της εμπειρίας της ανάγνωσης, για να τον επιλέξουν;

Βιωματική σχέση και συνήθεια: Πολλοί συμμετέχοντες αναφέρουν ότι οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου είναι συνήθως άτομα που έχουν μάθει να διαβάζουν από τα νεανικά τους χρόνια (Συμμετέχοντες 6, 8, 9, 16), ενώ για τη νεότερη γενιά η σύνδεση με τον έντυπο Τύπο είναι πιο περιορισμένη ή σχεδόν ανύπαρκτη (Συμμετέχοντες 1, 9).

Η εμπειρία της ανάγνωσης και η ποιότητα: Ορισμένοι συμμετέχοντες τονίζουν ότι η φυσική εμπειρία της ανάγνωσης (με το χαρτί και το έντυπο υλικό) είναι πιο αποτελεσματική και ευχάριστη σε σύγκριση με την

ηλεκτρονική ανάγνωση (Συμμετέχοντες 2, 17, 18). Επιπλέον, η ποιότητα του χαρτιού, η σελιδοποίηση και η ευανάγνωστη διάταξη είναι σημαντικά χαρακτηριστικά για την προσέλκυση αναγνωστών (Συμμετέχοντας 10). *Επίδραση της ηλικίας και του επιπέδου μόρφωσης:* Οι ηλικιακές διαφορές παίζουν ρόλο στην επιλογή ανάγνωσης του έντυπου Τύπου, με τους νεότερους να προτιμούν συχνά τα κοινωνικά δίκτυα και την ηλεκτρονική ενημέρωση (Συμμετέχοντας 9, 19), ενώ οι μεγαλύτεροι και αυτοί με μεγαλύτερη εκπαίδευση ή συνήθεια στην ανάγνωση έντυπων μέσων

συνεχίζουν να επιλέγουν τις εφημερίδες (Συμμετέχοντες 14, 19).

Ρομαντισμός και αντίσταση στην υπερπληροφόρηση: Κάποιοι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι οι αναγνώστες του έντυπου Τύπου είναι συχνά "ρομαντικοί" με το χαρτί και αντιτίθενται στην ατέλειωτη πληροφορία του διαδικτύου

(Συμμετέχοντας 12), ενώ άλλοι σημειώνουν τη διαφορά στην αφομοίωση της πληροφορίας όταν διαβάζεται από φυσικό υλικό σε σχέση με την οθόνη (Συμμετέχοντες 17, 18).

Q10 Σε ποιο βαθμό, θα μπορούσε η εστίαση σε θέματα που αφορούν άμεσα τη νέα γενιά, να είναι κίνητρο επιλεξιμότητας του έντυπου Τύπου;

Θετική αντίδραση στην εστίαση σε νεανικά θέματα:

Ορισμένοι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η εστίαση σε θέματα που αφορούν τη νέα γενιά, ειδικά αν παρουσιάζονται με πρωτότυπο και φιλικό τρόπο, μπορεί να προσελκύσει νεανικό κοινό (Συμμετέχοντες 2, 6, 7, 16).

Η προσέγγιση με έναν φιλικό και αισθητικά ευχάριστο τρόπο θεωρείται σημαντική για να κερδίσει το ενδιαφέρον των νέων (Συμμετέχοντες 6, 7).

Αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα:

Κάποιοι συμμετέχοντες υποστηρίζουν ότι, παρά το ενδιαφέρον για θέματα νεανικού ενδιαφέροντος, η νέα γενιά δεν φαίνεται να συνδέεται εύκολα με τον έντυπο Τύπο (Συμμετέχοντες 8, 9, 10).

Ειδικότερα, η νέα γενιά φαίνεται να προτιμά την ψηφιακή ενημέρωση και τα κοινωνικά δίκτυα, κάτι που καθιστά δύσκολη την προσέλκυση τους μέσω του έντυπου Τύπου (Συμμετέχοντες 9, 10, 18).

Αναγνώριση της ανάγκης για περισσότερο φαντασία και ευρηματικότητα:

Η προσέλκυση νέων απαιτεί περισσότερη φαντασία, ευρηματικότητα και ενδεχομένως καλύτερη προσαρμογή στις προτιμήσεις τους για ψηφιακή και άμεση πληροφόρηση (Συμμετέχοντες 10, 17).

Μικρή επιτυχία χωρίς επένδυση στον έντυπο Τύπο:

Μερικοί υποστηρίζουν ότι, παρά το ενδιαφέρον για νεανικά θέματα, η νέα γενιά παραμένει αποστασιοποιημένη από την έντυπη ενημέρωση λόγω της συνήθειας της ψηφιακής

πληροφόρησης
(Συμμετέχοντες 12, 17, 19).

Q11 Πώς επιδρά στην αναγνωσιμότητα του έντυπου Τύπου, ο συνδυασμός στα δημοσιεύματα, ψυχαγωγίας και πληροφορίας, ταυτόχρονα;

Θετική Επίδραση: Οι περισσότεροι συμμετέχοντες (συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων 2, 4, 5, 6, 9, 13) συμφωνούν ότι ο συνδυασμός ψυχαγωγίας και πληροφορίας μπορεί να προσελκύσει αναγνώστες, να βελτιώσει την αναγνωσιμότητα και να δημιουργήσει έναν θετικό αντίκτυπο στο κοινό.

Ισορροπία και Διαχωρισμός: Κάποιοι συμμετέχοντες (όπως οι συμμετέχοντες 10, 11, 14) επισημαίνουν ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ισορροπία μεταξύ των δύο και σαφής διαχωρισμός, ώστε να μην πλήττεται η ποιότητα ή το κύρος του μέσου.

Αναγνώριση Ενδιαφέροντος: Ορισμένοι (όπως οι συμμετέχοντες 7 και 17) υποστηρίζουν ότι η εναλλαγή ψυχαγωγικών και πιο εξειδικευμένων θεμάτων μπορεί να προσελκύσει ευρύτερο κοινό, καλλιεργώντας πολυεπίπεδα ενδιαφέροντα.

Q12 Σε ποιο βαθμό θα είχε θετική επίπτωση στον Έντυπο Τύπο, η συμμετοχή αναγνωστικού κοινού στην αξιολόγηση των δημοσιευμάτων;

Επίδραση: Οι συμμετέχοντες 2, 4, 6, 7, 8, 10, 14, 16 και 19 εκφράζουν θετική εκτίμηση, με αρκετούς να επισημαίνουν πως η συμμετοχή του κοινού ενισχύει τη σύνδεση του αναγνώστη με τα ΜΜΕ και ενδυναμώνει την εμπιστοσύνη τους.

Αντιδράσεις και Προϋποθέσεις: Ορισμένοι συμμετέχοντες (όπως οι συμμετέχοντες 1, 15, 17 και 18) προτείνουν να ληφθούν υπόψη οι κανόνες αξιολόγησης και τα χαρακτηριστικά του αναγνωστικού κοινού, με ιδιαίτερη προσοχή στην ποιότητα της συμμετοχής.

Ανασφάλεια και Διστακτικότητα: Μερικοί συμμετέχοντες (όπως οι συμμετέχοντες 9, 11, 12, και 17) εκφράζουν αμφιβολίες για το πόσο θετική θα ήταν η αξιολόγηση από το κοινό, με αναφορά σε κινδύνους ή στην αποτυχία λόγω ανωνυμίας και ποιότητας των συμμετοχών.

Q13 Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο έντυπος Τύπος στην ψηφιακή εποχή;

Κύριες παρατηρήσεις:

Διαφάνεια και Δεοντολογία: Ο συμμετέχων 1 τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια και τήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, ειδικά στην επαλήθευση των πηγών και της ενημέρωσης.

Δικαίωση απέναντι στην Εξουσία: Ο συμμετέχων 2 εκφράζει την άποψη ότι ο έντυπος Τύπος δεν πρέπει να παραβλέπει το γεγονός ότι, όσο περισσότερο δικαιώνει τον πολίτη απέναντι στην εξουσία και την κοινωνική πραγματικότητα, τόσο μεγαλύτερο ρόλο θα αναλαμβάνει στην κοινωνία.

Προσαρμογή στις Νεότερες Γενιές: Ο συμμετέχων 8 επισημαίνει την πρόκληση του χάσματος με τις νεότερες γενιές, που είναι λιγότερο εξοικειωμένες με τον έντυπο Τύπο.

Πρόσβαση και Διανομή: Ο συμμετέχων 10 αναφέρεται στην κρίση στη διανομή του Τύπου,

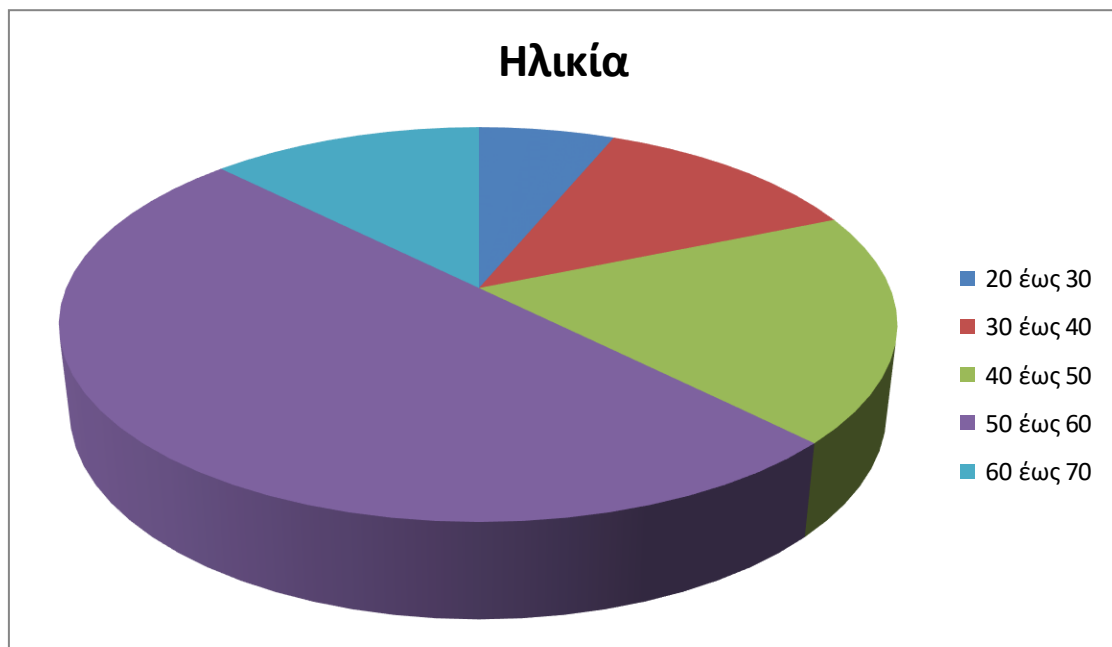
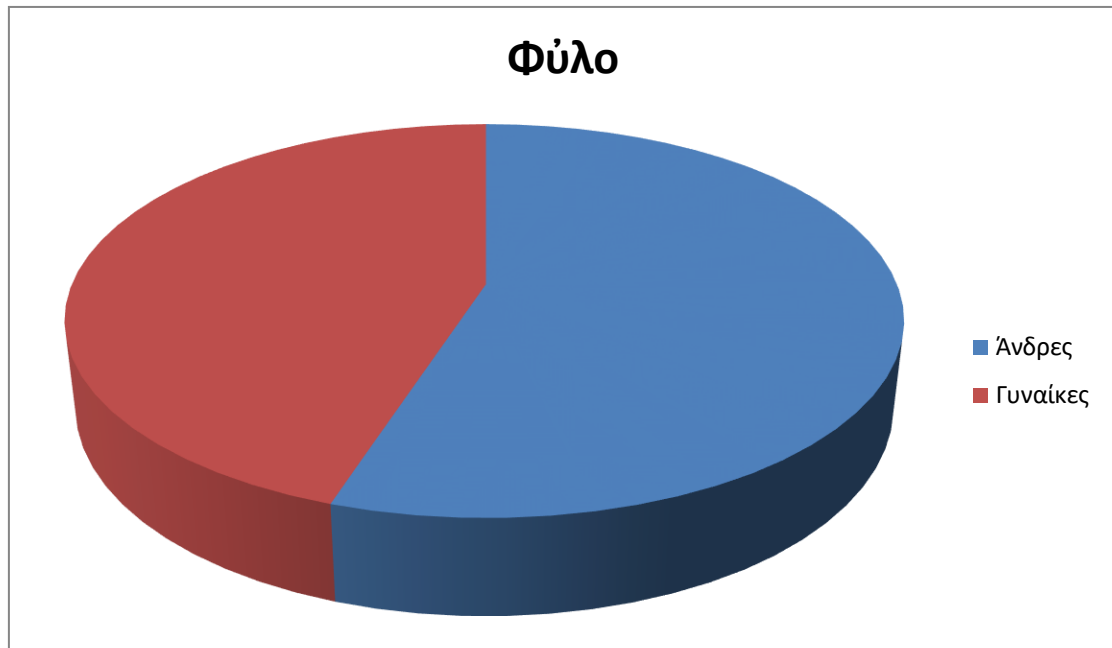
κυρίως στην επαρχία, προτείνοντας χρηματοδότηση και αναβίωση των παραδοσιακών διανομέων.

Κόστος και Αξιοπιστία: Ο συμμετέχων 12 αναφέρεται στο κόστος που επιβαρύνει τους αναγνώστες, ενώ ο συμμετέχων 18 αναγνωρίζει τα προβλήματα της ψηφιακής εποχής, όπως τα fake news, υπογραμμίζοντας

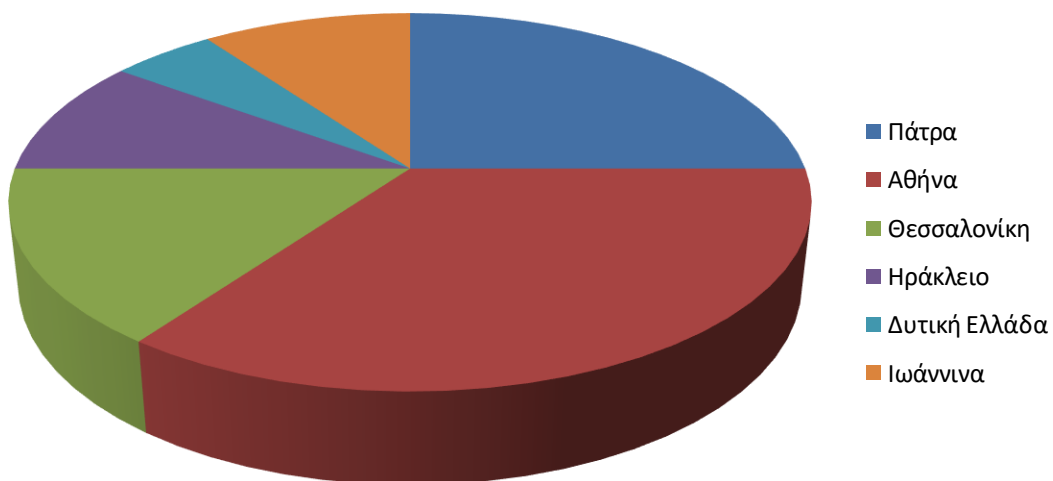
την αξία του έντυπου Τύπου για την ποιοτική επεξεργασία της πληροφορίας.

Εσωστρέφεια και Αντίσταση στον Ψηφιακό Κόσμο: Ο συμμετέχων 17 εκφράζει την άποψη ότι ο έντυπος Τύπος έχει αποδεχτεί την «ήττα» του από τον ψηφιακό κόσμο και δεν έχει επενδύσει αρκετά στην προσέγγιση της νέας γενιάς.

7.4. Πίνακες δεδομένων

Τόπος εργασίας

Χρόνια δημοσιογραφίας

